



2024/2418

17.9.2024

**DECIZIA (UE) 2024/2418 A COMISIEI**

**din 11 decembrie 2023**

**privind ajutorul de stat SA.53625 (2021/C) pus în aplicare de Germania pentru renunțarea treptată la lignit**

[notificată cu numărul C(2023) 8551]

**(Numai textul în limba engleză este autentic)**

**(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispoziția (dispozițiile) menționată (e) <sup>(1)</sup> și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

**1. PROCEDURA**

- (1) În urma contactelor prealabile notificării, Germania a notificat Comisiei, prin notificarea electronică din 2 decembrie 2020, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, sprijinul acordat întreprinderilor Lausitz Energie Kraftwerke AG („LEAG”) („măsura LEAG”) și RWE Power AG („RWE”) („măsura RWE”) pentru renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit (denumite în continuare, împreună, „măsura”). Germania a transmis informații suplimentare la 13 și 14 ianuarie 2021.
- (2) Comisia a primit, de asemenea, contribuții spontane ale unor părți terțe. Aspectele comunicate de Green Planet Energy („GPE”) și de către o parte anonimă au fost transmise Germaniei pentru prezentarea de observații la 7 octombrie 2020; Germania a răspuns la acestea la 17 noiembrie 2020. În plus, LEAG a prezentat observații la 10 decembrie 2020.
- (3) La 2 martie 2021, Comisia a adoptat o decizie de inițiere a procedurii oficiale de investigare („decizia de inițiere a procedurii”) <sup>(2)</sup> în legătură cu sprijinul acordat LEAG și RWE.
- (4) Germania a prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii la 1 aprilie 2021. Pe lângă observațiile prezentate de Germania, Comisia a primit observații de la 27 de părți terțe. LEAG și RWE și-au prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii la 7 iunie 2021. Germania și-a prezentat observațiile cu privire la aspectele comunicate de părțile terțe la 6 septembrie 2021 și, la 3 septembrie 2021, a răspuns la o solicitare de informații din partea Comisiei din data de 11 august 2021.
- (5) La 17 mai 2022, s-a publicat o comunicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, prin care părțile terțe erau invitate să prezinte, în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE, observații cu privire la aplicabilitatea și aplicarea Orientărilor Comisiei din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie („OACME”) <sup>(3)</sup> și, după caz, cu privire la motivele de compatibilitate prevăzute în orientările respective, inclusiv în secțiunea 3 și în secțiunea 4.12 din acestea, în legătură cu măsura LEAG și măsura RWE, pentru care Comisia a inițiat procedura oficială de investigare („consultarea publică”) <sup>(4)</sup>.

<sup>(1)</sup> JO C 177, 7.5.2021, p. 50; JO C 199, 17.5.2022, p. 9; JO C 131, 14.4.2023, p. 45.

<sup>(2)</sup> Decizia Comisiei din 2 martie 2021 privind ajutorul de stat SA.53625 (2020/N) – Germania – Renunțarea treptată la lignit (JO C 177, 7.5.2021, p. 50).

<sup>(3)</sup> JO C 80, 18.2.2022, p. 1.

<sup>(4)</sup> JO C 199, 17.5.2022, p. 9.

- (6) Prin scrisorile din 18 mai 2022, Comisia a informat Germania și părțile terțe care au prezentat observații în urma publicării deciziei de inițiere a procedurii cu privire la invitația publicată la 17 mai 2022 și le-a invitat să prezinte observații.
- (7) Germania nu a prezentat observații. Comisia a primit observații de la 19 părți terțe. LEAG și RWE și-au prezentat observațiile la 17 iunie 2022. Prin scrisoarea sa din 7 septembrie 2022, Germania a comunicat că nu intenționează să prezinte observații cu privire la noile observații ale părților terțe.
- (8) La 23 decembrie 2022, Germania a prezentat Comisiei modificări ale notificării din 2 decembrie 2020 referitoare la măsura RWE, având în vedere acordul cu RWE din 4 octombrie 2022 privind devansarea renunțării treptate la producția de energie electrică pe bază de cărbune până în 2030 în zona de extracție a lignitului din Renania („măsura RWE modificată” sau „măsura notificată”).
- (9) La 16 noiembrie 2022, Comisia a primit observații spontane de la opt părți cu privire la măsura RWE modificată, care au fost transmise Germaniei la 2 decembrie 2022. Germania și-a prezentat observațiile cu privire la acestea la 11 ianuarie 2023.
- (10) La 2 martie 2023, Comisia a adoptat o decizie de extindere a procedurii oficiale de investigare cu privire la măsura RWE („decizia de extindere”) <sup>(5)</sup>.
- (11) Germania a prezentat observații cu privire la decizia de extindere la 31 martie 2023. Comisia a primit observații de la 12 părți terțe. RWE și LEAG și-au prezentat observațiile cu privire la decizia de extindere la 12 și, respectiv, la 15 mai 2023. Germania și-a prezentat observațiile cu privire la aspectele comunicate de părțile terțe la 6 iulie 2023.
- (12) Germania acceptă, în mod excepțional, să renunțe la drepturile care decurg din articolul 342 din TFUE, coroborat cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1/1958 <sup>(6)</sup>, și își exprimă acordul privind adoptarea și comunicarea prezentei decizii în limba engleză.

## 2. DOMENIUL DE APLICARE AL DECIZIEI

- (13) Comisia consideră că unele dintre faptele și circumstanțele descrise în decizia de inițiere a procedurii s-au schimbat după adoptarea deciziei respective; în principal, măsura RWE, astfel cum a fost identificată în decizia de inițiere a procedurii, a fost modificată de la adoptarea deciziei respective, în special în ceea ce privește datele de închidere și calcularea profiturilor nerealizate ale RWE. În consecință, Comisia a extins domeniul de aplicare al investigației sale prin decizia de extindere.
- (14) Domeniul de aplicare al prezentei decizii se limitează la evaluarea măsurii RWE modificate. Procedura oficială de investigare a Comisiei cu privire la măsura LEAG este în desfășurare, iar măsura LEAG nu intră în domeniul de aplicare al prezentei decizii, urmând să fie evaluată separat.
- (15) Comisia observă că măsura RWE inițială și astfel cum a fost modificată nu este acordată în baza unei scheme de ajutoare și nu constituie un ajutor care este acordat în baza unei scheme de ajutoare, dar care trebuie notificat în mod individual. Prin urmare, Comisia consideră că aceasta constituie o măsură de ajutor individual, astfel cum este definită la articolul 1 litera (e) din Regulamentul de procedură privind ajutoarele de stat <sup>(7)</sup>. Compensațiile acordate RWE și LEAG constituie două măsuri individuale separate și nu fac parte dintr-o schemă de ajutoare. Aceasta se bazează pe următoarele aspecte: (i) temeiul juridic (a se vedea considerentul 30 de mai jos) nu definește beneficiarii măsurii în mod general și abstract, ci menționează în mod clar și explicit că există doi beneficiari (RWE și LEAG); (ii) compensația este legată de o situație specifică (renunțarea treptată la lignit) și (iii) temeiul juridic stabilește sumele specifice și distincte care trebuie plătite celor doi beneficiari și perioada aferentă. Secțiunea 44 alineatul (1) din temeiul juridic prevede dreptul RWE și LEAG la o compensație de 2,6 miliarde EUR, respectiv, de 1,75 miliarde EUR. În plus, Germania și acești operatori au semnat „Contractul de drept public privind reducerea și încetarea producției de energie electrică pe bază de lignit în Germania” („contractul din 2021”).

<sup>(5)</sup> JO C 131, 14.4.2023, p. 45.

<sup>(6)</sup> Regulamentul nr. 1 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 17, 6.10.1958, p. 385/58).

<sup>(7)</sup> Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

### 3. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII NOTIFICATE

#### 3.1. Obiectivele climatice ale Germaniei și obiectivul măsurii notificate

- (16) Germania urmărește să atingă neutralitatea din punctul de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) până în 2045. În acest context, Germania a stabilit un obiectiv intermediar național pentru 2030 de reducere a emisiilor de GES la nivelul întregii economii cu cel puțin 65 % față de nivelurile din 1990. Obiectivele climatice naționale ale Germaniei sunt consacrate în Legea federală privind schimbările climatice (*Bundes-Klimaschutzgesetz*), care a fost aprobată în 2019 și modificată în 2021. Pentru perioada 2020-2030, Legea federală privind schimbările climatice definește limite anuale cuantificate ale emisiilor de GES pentru șase sectoare individuale: energie, industrie, clădiri, transporturi, agricultură, deșeurii și altele. Obiectivele sunt stabilite în conformitate cu planurile europene de reducere a emisiilor de GES, urmând o traiectorie liniară<sup>(8)</sup>. În plus, limitele emisiilor în temeiul Regulamentului UE privind partajarea eforturilor<sup>(9)</sup> (care vizează sectorul care nu face obiectul ETS) sunt obligatorii din punct de vedere juridic. Pentru a se încadra în aceste limite, Germania susține că obiectivul specific pentru sectorul energetic trebuie atins în timp util. Emisiile de CO<sub>2</sub> din sectorul energetic vor trebui reduse de la aproximativ 257 de milioane de tone de CO<sub>2</sub> echivalent în 2022<sup>(10)</sup> la 108 milioane de tone de CO<sub>2</sub> echivalent până în 2030.
- (17) Germania consideră că reducerea producției de energie electrică pe bază de cărbune este esențială pentru atingerea obiectivelor sale climatice. Germania are în vedere renunțarea treptată la producția pe bază de cărbune până cel târziu în 2038. Aceasta include atât cărbunele superior, cât și lignitul. În 2022, producția de energie electrică pe bază de cărbune a reprezentat 31 % din mixul energetic al Germaniei, lignitul contribuind cu 20 de puncte procentuale<sup>(11)</sup>. Potrivit datelor preliminare<sup>(12)</sup>, în 2021, centralele electrice pe bază de lignit au emis 110 milioane de tone de CO<sub>2</sub>. Aceasta reprezintă aproximativ 51 % din emisiile de CO<sub>2</sub> din sectorul energiei electrice din anul respectiv<sup>(13)</sup>.
- (18) Germania a estimat că instalațiile de lignit ale RWE afectate de renunțarea treptată la lignit au generat aproximativ 67 de milioane de tone de emisii de CO<sub>2</sub> în 2018 și aproximativ 52 de milioane de tone de emisii de CO<sub>2</sub> în 2019<sup>(14)</sup>. Germania a susținut că o cuantificare exactă a beneficiilor ecologice ale măsurii notificate este complexă și depinde în mare măsură de ipotezele care trebuie formulate. Pe baza ipotezelor utilizate în calculul revizuit (a se vedea secțiunea 3.6), Germania a calculat că măsura notificată ar urma să conducă la reducerea emisiilor cu o cantitate brută de 51 de milioane de tone de emisii de CO<sub>2</sub>. Cu toate acestea, întrucât calculul revizuit se referă doar la o parte dintre centralele electrice pe bază de lignit ale RWE și nu la toate centralele respective, această estimare subestimează în mod semnificativ întregul efect, iar indicarea valorii ajutorului pe tonă de emisii de CO<sub>2</sub> echivalent evitate nu este posibilă. O astfel de cifră ar fi, de asemenea, foarte inexactă, deoarece nu s-ar lua în considerare un eventual efect de recul<sup>(15)</sup>.

<sup>(8)</sup> Informații disponibile online la adresa: <https://www.gesetze-im-internet.de/ksg/BJNR251310019.html>.

<sup>(9)</sup> Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (JO L 156, 19.6.2018, p. 26).

<sup>(10)</sup> Informații disponibile online la adresa: <https://www.umweltbundesamt.de/daten/umweltindikatoren/indikator-emission-von-treibhausgasen#:~:text=Die%20deutschen%20E2%81%A0Treibhausgas%2%81%A0,die%20vollst%C3%A4ndige%20Treibhausgas-neutralit%C3%A4t%20erreicht%20werden.>

<sup>(11)</sup> Informații disponibile online la adresa: <https://www.ag-energiebilanzen.de/>. Potrivit Strommix 2022, producția de energie electrică pe bază de lignit a fost de 116 TWh, ceea ce corespunde unei cote de 20 %.

<sup>(12)</sup> *Entwicklung der spezifischen Treibhausgas-Emissionen des deutschen Strommix in den Jahren 1990 – 2022*, Umweltbundesamt, aprilie 2023, p. 23, disponibil la adresa: [https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/1410/publikationen/2023\\_05\\_23\\_climate\\_change\\_20-2023\\_strommix\\_bf.pdf](https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/1410/publikationen/2023_05_23_climate_change_20-2023_strommix_bf.pdf).

<sup>(13)</sup> Emisiile de CO<sub>2</sub> din sectorul energiei electrice au fost de 215 milioane de tone în 2021, potrivit documentului intitulat „Entwicklung der spezifischen Treibhausgas-Emissionen des deutschen Strommix in den Jahren 1990 – 2022”, Umweltbundesamt, aprilie 2023, p. 23.

<sup>(14)</sup> Acest calcul se bazează pe datele specifice pe categorii de pe Platforma de transparență a ENTSO pentru energie electrică privind volumele orare ale producției de energie electrică evaluate cu factorul de emisie pentru lignit din zona de extracție a lignitului din Renania și eficiența specifică a centralelor electrice.

<sup>(15)</sup> Creșterea eficienței reduce adesea costurile aferente produselor sau serviciilor, ceea ce, la rândul său, poate crește consumul (din cauza prețurilor reduse), anulând astfel parțial reducerile inițiale. Este vorba de așa-numitul „efect de recul”. Mai multe informații sunt disponibile online: <https://www.umweltbundesamt.de/en/topics/waste-resources/economic-legal-dimensions-of-resource-conservation/rebound-effects>.

- (19) În plus, Germania susține că temeiul juridic al măsurii notificate (descrie în considerentul 30) prevede anularea certificatelor de emisii de CO<sub>2</sub> care corespund reducerilor suplimentare de emisii determinate de închiderea instalațiilor electrice pe bază de lignit, ținând seama de intervenția rezervei pentru stabilitatea pieței <sup>(16)</sup>. La stabilirea numărului de certificate de CO<sub>2</sub> care vor fi anulate, Germania ar urma să ia în considerare tehnologiile de înlocuire.
- (20) Germania susține că măsura notificată vizează dezafectarea centralelor electrice înainte de sfârșitul duratei lor de viață tehnică și economică, pe baza unei traiectorii previzibile și obligatorii de dezafectare. Acest lucru duce la o reducere a capacității de producție de energie electrică pe piață, deși cererea de energie electrică rămâne aceeași sau va crește în viitor. Alți participanți pe piață beneficiază, de asemenea, de previzibilitatea oferită de traiectoria obligatorie de dezafectare, deoarece și pentru aceștia devine clar momentul la care capacitățile de producție vor părăsi piața. Astfel, reducerea capacității de producție prin renunțarea treptată la centralele electrice pe bază de lignit creează posibilitatea extinderii suplimentare a altor capacități de producție, inclusiv a celor din surse regenerabile de energie („SRE”).
- (21) Germania susține, de asemenea, că obiectivul măsurii notificate este renunțarea treptată la centralele electrice pe bază de lignit pentru a reduce în mod semnificativ emisiile de GES în sectorul energiei electrice, ceea ce, la rândul său, va determina atingerea de către Germania a obiectivului său de neutralitate climatică până în 2045 și îndeplinirea de către aceasta a obiectivului intermediar pentru 2030. Germania subliniază, de asemenea, că, deși prezența SRE în mixul energetic german este deja ridicată [de exemplu, în 2022, producția de energie electrică din SRE a crescut la 47 % <sup>(17)</sup>, iar, în T1 din 2023, producția din SRE a crescut la 50,3 % din consumul de energie electrică al Germaniei <sup>(18)</sup>], aceasta nu este suficientă pentru a atinge obiectivele de neutralitate climatică stabilite de Germania în timp util.
- (22) În opinia Germaniei, indiferent de pătrunderea tot mai mare a SRE, reducerea emisiilor asociată renunțării treptate la lignit este necesară pentru a atinge obiectivele climatice ale Germaniei. Numai pătrunderea tot mai mare a SRE ar spori oferta de energie electrică fără emisii de carbon de pe piață fără a crea noi emisii, însă nu ar conduce la o reducere suficient de rapidă a capacităților de producție deja existente care produc emisii. Acest lucru este valabil în special pentru centralele pe bază de lignit care au costuri de funcționare relativ scăzute și care sunt mai puțin susceptibile de a fi scoase de pe piață decât alternativele mai costisitoare și cu emisii mai reduse pe bază de combustibili fosili (cum ar fi gazul). Prin urmare, pentru a atinge obiectivele avute în vedere, sunt necesare atât pătrunderea tot mai mare a SRE, cât și reducerea capacităților existente de producție bazate pe combustibili fosili. Prin urmare, potrivit Germaniei, este necesară intervenția statului.

### 3.2. Elaborarea măsurilor de politică

- (23) Pentru a asigura un consens social cu privire la o politică revizuită în domeniul energiei și al climei, guvernul german a desemnat, la 6 iunie 2018, Comisia pentru creștere economică, schimbări structurale și ocuparea forței de muncă („Comisia pentru cărbune”), ai cărei membri reprezintă o gamă largă de actori societali, politici și economici.
- (24) Propunerile Comisiei pentru cărbune au fost prezentate în ianuarie 2019 și au vizat atingerea obiectivelor climatice naționale, precum și îndeplinirea obiectivelor de securitate a aprovizionării, de energie electrică la prețuri accesibile și de protejare a perspectivelor lucrătorilor din regiunile carbonifere. Comisia pentru cărbune a propus renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de cărbune superior și lignit până în 2038. Pentru a atinge acest obiectiv, aceasta a propus o combinație de acorduri de închidere între guvern și operatorii din sectorul lignitului, precum și licitații pentru a încuraja închiderea anticipată a instalațiilor pe bază de cărbune superior și a instalațiilor de mici dimensiuni pe bază de lignit.
- (25) Pe lângă propunerile Comisiei pentru cărbune, Germania a evaluat următoarele opțiuni de politică alternative pentru a realiza reducerile preconizate ale emisiilor de CO<sub>2</sub>: (i) utilizarea schemei existente a UE de comercializare a certificatelor de emisii („ETS”) și obiectivele stabilite privind energia din surse regenerabile; (ii) un preț național minim pentru CO<sub>2</sub> pentru sectoarele care fac deja obiectul EU ETS și (iii) închiderea impusă în baza dispozițiilor legale, fără acordarea unei compensații. Germania a explicat că aceste opțiuni nu au fost reținute având în vedere următoarele:

<sup>(16)</sup> Rezerva pentru stabilitatea pieței urmărește să abordeze surplusul de certificate de emisii care s-a acumulat în schema UE de comercializare a certificatelor de emisii începând din 2009 și să îmbunătățească reziliența schemei la șocurile majore prin ajustarea ofertei de certificate care urmează să fie scoase la licitație.

<sup>(17)</sup> Informații disponibile online la adresa: <https://www.bdew.de/service/publikationen/jahresbericht-energieversorgung/>.

<sup>(18)</sup> Informații disponibile online la adresa: <https://www.bdew.de/presse/erneuerbare-energien-deckten-im-ersten-quartal-die-haelfte-des-stromverbrauchs/>.

- (26) Opțiunea (i): Utilizarea EU ETS ar fi condus la reduceri ale emisiilor la nivel european, însă nu ar fi permis atingerea obiectivelor naționale de reducere a emisiilor într-un mod similar. Nu ar fi fost posibil să se planifice în avans o traiectorie de închidere treptată, ceea ce ar fi avut un impact mai semnificativ asupra securității aprovizionării și asupra salariaților din acest sector.
- (27) Opțiunea (ii): Un preț minim pentru CO<sub>2</sub> ar fi condus la costuri mai mari atât pentru sectorul energetic, cât și pentru industrie. Acest lucru ar fi dezavantajat întreprinderile germane și ar fi denaturat piața internă. La fel ca în cazul opțiunii (i), impactul asupra producției de energie electrică pe bază de cărbune ar fi fost dificil de prevăzut și nu ar fi fost posibil să se planifice în avans o traiectorie de reducere treptată. În plus, nivelul corect al prețului este dificil de stabilit. În cazul stabilirii prețului la un nivel prea scăzut, ar fi fost nevoie de mai mult timp pentru a obține rezultatele dorite în materie de mediu. Stabilirea prețului la un nivel prea ridicat ar fi putut duce la închiderea bruscă a unei capacități semnificative de producție pe bază de cărbune, ceea ce ar fi putut avea un impact social negativ și ar fi putut amenința securitatea aprovizionării. Aceleași argumente sunt valabile și pentru alte politici cu efecte comparabile, cum ar fi accizele mai ridicate pentru cărbunele superior și lignit, o taxă pe carbon sau standarde de performanță de mediu mai stricte.
- (28) Opțiunea (iii): Închiderea impusă în baza dispozițiilor legale începând din 2020 și fără acordarea unei compensații ar fi reprezentat o ingerință mai puternică în drepturile de proprietate ale operatorilor individuali.
- (29) De asemenea, Germania a efectuat evaluări suplimentare pentru a contribui la conceperea măsurilor de renunțare treptată la cărbune. În special, Germania a examinat rentabilitatea preconizată a centralelor electrice pe bază de lignit în viitor și costurile suplimentare de reabilitare a minelor cu care se confruntă operatorii ca urmare a închiderii instalațiilor pe bază de lignit ale acestora mai devreme decât se preconizase.

### 3.3. Temeiul juridic

#### 3.3.1. Temeiul juridic inițial

- (30) Temeiul juridic inițial al măsurii este „Legea privind reducerea și încetarea producției de energie electrică pe bază de cărbune și privind modificarea altor legi” („Legea privind închiderea”) adoptată la 8 august 2020. Legea privind închiderea stabilește o serie de obiective pentru reducerea și încetarea producției pe bază de cărbune în Germania, astfel cum se menționează în cele de mai jos.

Tabelul 1

#### Obiective pentru producția pe bază de cărbune din Germania

Data preconizată	Obiectiv general (GW)	Obiectiv privind cărbunele superior (GW)	Obiectiv privind lignitul (GW)
31.12.2022	30	15	15
1.4.2030	17	8	9
31.12.2038	0	0	0

Sursă: Articolul 1 partea 2 secțiunea 4 din Legea privind închiderea.

- (31) Pentru a atinge aceste obiective de reducere, Legea privind închiderea prevede o renunțare treptată și constantă la producția pe bază de cărbune. Conceperea instrumentelor de renunțare treptată s-a inspirat în mare parte din propunerile Comisiei pentru cărbune. Renunțarea treptată la lignit și compensația aferentă sunt elaborate printr-o procedură negociată între guvernul german și operatori. Renunțarea treptată la cărbunele superior ar urma să fie încurajată prin licitații anuale în perioada 2020-2026, însoțite de o traiectorie de închidere impusă în baza dispozițiilor legale și fără acordarea unei compensații pentru perioada 2027-2038 <sup>(19)</sup>.

<sup>(19)</sup> Decizia Comisiei din 25 noiembrie 2020 privind ajutorul de stat SA.58181 (2020/N) – Germania – Mecanism de licitație pentru renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania) (JO C 41, 5.2.2021, p. 1) („decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania”).

- (32) Germania a explicat că nu a ales să renunțe treptat la instalațiile de producție a energiei electrice pe bază de lignit prin licitații, deoarece instalațiile pe bază de lignit sunt legate în mod indisolubil de instalațiile miniere, fiind astfel necesară o abordare mai sistemică. Având în vedere că acesta are o putere calorifică relativ scăzută, ceea ce face ca transportul pe distanțe lungi să fie neeconomic, lignitul este consumat în mod tradițional în locații aflate în imediata apropiere a locurilor de extracție. Astfel, centralele electrice din regiunea Renaniei utilizează lignit extras în aceeași regiune din minele care aparțin exclusiv RWE. Aceasta înseamnă că deciziile care influențează durata de viață și volumele de extracție ale minelor au implicații directe pentru centralele electrice adiacente, deoarece acestea din urmă nu pot funcționa fără cele dintâi. Germania a arătat, de asemenea, că, din cauza vastității zonelor implicate, extracția lignitului necesită orizonturi lungi de amenajare a teritoriului și un interval de timp pentru efectuarea de modificări în ceea ce privește amenajarea. Prin urmare, calendarul de închidere a instalațiilor ține seama, de asemenea, de considerații de ordin tehnic și în materie de amenajare, ceea ce ar face dificilă punerea în aplicare a unei licitații cu rezultate incerte. Astfel de considerații în materie de amenajare a teritoriului nu există pentru instalațiile pe bază de cărbune superior din Germania, care își pot importa combustibilul din zone îndepărtate, precum Australia. În plus, există doar doi actori majori cu o capacitate de producție considerabilă (RWE și LEAG, care, împreună, controlau 90 % din capacitatea de lignit din Germania la începutul procesului de renunțare treptată la cărbune), ceea ce face dificilă organizarea unei licitații cu adevărat concurențiale.
- (33) Legea privind închiderea autorizează guvernul german să încheie un contract de drept public cu operatorii din sectorul lignitului pentru a reglementa termenele și condițiile de reducere și de încetare a producției de energie electrică pe bază de lignit <sup>(20)</sup>. Pe această bază, Germania și operatorii din sectorul lignitului au elaborat termenele și condițiile incluse în contractul din 2021. Contractul din 2021 a fost aprobat de parlamentul Germaniei la 13 ianuarie 2021.
- (34) În conformitate cu Legea privind închiderea, Germania va evalua periodic impactul acestor instrumente de renunțare treptată, în special contribuția lor la reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub>, precum și impactul acestora asupra securității aprovizionării și asupra prețurilor energiei electrice. Evaluările sunt programate pentru anii 2022 <sup>(21)</sup>, 2026, 2029 și 2032 <sup>(22)</sup>.
- (35) Pe lângă compensația pentru închiderea anticipată în temeiul măsurii, Germania intenționează să acorde compensații în cazul a trei unități atunci când acestea intră în mecanismul de închidere amânată (*Zeitlich gestreckte Stilllegung*) timp de unul până la patru ani înainte de închiderea lor definitivă <sup>(23)</sup>. Este vorba despre două unități LEAG și o unitate RWE (Niederaußem G sau H). Compensația pentru închiderea anticipată, astfel cum este descrisă în Legea privind închiderea și în contractul din 2021, nu ar urma să includă vreo compensație primită pentru mecanismul de închidere amânată. Această din urmă compensație este separată și ar urma să se bazeze în primul rând pe profiturile nerealizate ale centralelor electrice în anii în care acestea rămân în mecanism, dacă li s-ar permite să continue să funcționeze pe piață în anii respectivi. O astfel de compensație ar urma să se bazeze pe o abordare fixă bazată pe formule, anexată la temeiul juridic aplicabil <sup>(24)</sup>. Germania nu a notificat Comisiei mecanismul de închidere amânată în vederea evaluării în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat.

### 3.3.2. Modificarea temeiului juridic inițial

- (36) La 19 decembrie 2022, Germania a adoptat „Legea privind devansarea renunțării treptate la lignit în bazinul minier din Renania” <sup>(25)</sup> („Legea de modificare”), care modifică Legea privind închiderea. În plus, la 16 decembrie 2022, Germania și RWE au semnat un contract adițional („contractul adițional”) de modificare a contractului din 2021. Germania a prezentat Comisiei aceste modificări la 23 decembrie 2022.

<sup>(20)</sup> Articolul 1 partea 5 secțiunea 49 din Legea privind închiderea.

<sup>(21)</sup> Germania a confirmat că evaluarea aferentă anului 2022 a fost amânată ca urmare a crizei energetice. Evaluarea este programată să fie finalizată cât mai curând posibil.

<sup>(22)</sup> Articolul 1 partea 7 secțiunea 54 din Legea privind închiderea.

<sup>(23)</sup> A se vedea secțiunea 2.2.4 din decizia de inițiere a procedurii.

<sup>(24)</sup> A se vedea anexa 3 (până la secțiunea 50) la Legea privind închiderea.

<sup>(25)</sup> Titlul original al legii este: *Gesetz zur Beschleunigung des Braunkohleausstiegs im Rheinischen Revier*. Aceasta este disponibilă online la adresa: [http://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger\\_BGBl&jumpTo=bgbl122s2479.pdf](http://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&jumpTo=bgbl122s2479.pdf).

- (37) Legea privind închiderea [a se vedea articolul 10 <sup>(26)</sup>], contractul din 2021 [a se vedea alineatul (25) <sup>(27)</sup>] și Legea de modificare [a se vedea articolul 3 <sup>(28)</sup>] conțin o clauză suspensivă prin care compensația acordată RWE este condiționată de aprobarea de către Comisie a ajutorului de stat. În ceea ce privește contractul adițional, întrucât este vorba despre un contract de modificare a contractului din 2021 și întrucât nu există nicio modificare în ceea ce privește clauza suspensivă, clauza suspensivă inițială din contractul din 2021 rămâne valabilă. Ajutorul nu a fost încă acordat și nu s-au efectuat încă plăți către RWE.
- (38) Contractul din 2021 prevede posibilitatea modificării contractului cu acordul părților (articolele 20-21). Germania și RWE au apelat la această posibilitate pentru a încheia contractul adițional, care a adus modificări datelor de închidere a anumitor unități ale RWE, astfel cum se descrie în secțiunea 3.5 din prezenta decizie.

### 3.4. Motivele inițierii procedurii oficiale de investigare

- (39) Comisia a avut îndoieli cu privire la proporționalitatea măsurii RWE. Pe baza informațiilor disponibile și a elementelor descrise în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a solicitat clarificări și observații privind următoarele aspecte (a se vedea secțiunea 3.3.1. din decizia de inițiere a procedurii): (i) termenul foarte lung aferent profiturilor nerealizate; (ii) mecanismul de închidere amânată; (iii) scenariile alternative prezentate de Germania și (iv) costurile suplimentare de reabilitare a minelor.

#### 3.4.1. Termenul foarte lung aferent profiturilor nerealizate

- (40) În decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentele 123-132), Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la ipotezele care stau la baza calculului efectuat de Germania cu privire la profiturile nerealizate pentru RWE și LEAG atât în scenariul factual, cât și în cel contrafactual. În special:
- (a) durata de funcționare a instalațiilor pe bază de lignit în absența legii privind închiderea: Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că instalațiile pe bază de lignit ar urma să funcționeze o perioadă suplimentară de 48 până la 70 de ani în absența legii privind închiderea sau că acestea nu ar necesita investiții substanțiale pentru modernizarea lor pentru a le permite să ajungă la o durată de viață atât de lungă;
- (b) incertitudinile privind proiecțiile viitoare: Comisia s-a întrebat dacă rata de actualizare de 7,5 % ia suficient în considerare riscurile ridicate și incertitudinile legate de previziuni sau dacă ar trebui prevăzute mecanisme de corecție suplimentare;

<sup>(26)</sup> Dispozițiile privind atribuirea contractului și acumularea dreptului la suprataxa aferentă cărbunelui superior în cadrul licitației privind cărbunele superior în temeiul articolului 1 secțiunea 18 alineatul (8), secțiunea 20 alineatul (1), secțiunile 21 și 23, **dispozițiile privind reducerea și încetarea producției de energie electrică pe bază de lignit în temeiul articolului 1 partea 5, inclusiv contractul de drept public încheiat în conformitate cu aceste dispoziții**, precum și modificările Legii privind cogenerarea de energie termică și de energie electrică prevăzute la articolul 7 **nu se pot aplica înainte de acordarea aprobării în temeiul legislației privind ajutoarele de stat de către Comisia Europeană**. În cazul unei aprobări în temeiul primei teze, dispozițiile menționate la prima teză se pot aplica numai în conformitate cu respectiva aprobare și pe durata acesteia. Ministerul Federal al Economiei și Energiei publică în Monitorul Oficial Federal data notificării aprobării în temeiul legislației privind ajutoarele de stat.” (traducere în limba română după o traducere automată în limba engleză, sublinierea noastră).

<sup>(27)</sup> „**Drepturile și obligațiile** unei părți contractante în temeiul părților 1 și 2 din prezentul contract **fac obiectul aprobării prezentului contract de către Comisia Europeană în temeiul legislației privind ajutoarele de stat și al dispozițiilor relevante prevăzute la [articolul 9 din Legea privind închiderea]** referitoare la reducerea și încetarea producției de energie electrică pe bază de lignit sau al unei notificări corespunzătoare din partea Comisiei Europene cu privire la faptul că examinarea în temeiul legislației privind ajutoarele de stat poate fi încheiată în mod pozitiv prin alte mijloace decât aprobarea. Ministerul Federal al Economiei și Energiei informează fără întârziere operatorii instalațiilor cu privire la existența aprobării sau a notificării.” (traducere în limba română după o traducere automată în limba engleză, sublinierea noastră).

<sup>(28)</sup> „**Dispozițiile privind compensația pentru dezafectarea instalațiilor pe bază de lignit** în temeiul secțiunilor 44 și 45 din Legea privind încetarea producției de energie electrică pe bază de cărbune din 8 august 2020 (Monitorul Oficial Federal I, p. 1818), care a fost modificată ultima dată prin articolul 1 din Legea privind devansarea renunțării treptate la lignit în bazinul minier din Renania (Gesetz zur Beschleunigung des Braunkohleausstiegs im Rheinischen Revier) din 19 decembrie 2022 (Monitorul Oficial Federal I, p. 2479), precum și dispozițiile privind compensația pentru extinderea dezafectării în conformitate cu secțiunea 50 alineatul (1) a doua teză din Legea privind încetarea producției de energie electrică pe bază de cărbune **pot fi aplicate numai dacă și în măsura în care Comisia Europeană a acordat aprobarea în acest sens în temeiul legislației privind ajutoarele de stat** sau numai dacă și în măsura în care Comisia Europeană a notificat faptul că examinarea în temeiul legislației privind ajutoarele de stat poate fi finalizată într-un alt mod.” (traducere în limba română după o traducere automată în limba engleză, sublinierea noastră).

- (c) prețul combustibilului și al CO<sub>2</sub>: Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la calculul profiturilor nerealizate de instalații, deoarece modelul Germaniei a utilizat proiecțiile Agenției Internaționale a Energiei pentru 2018 și nu pare să ia în considerare evoluțiile mai recente ale pieței, în special creșterile prețului CO<sub>2</sub> care au avut loc în 2019 și ulterior (și anume până la semnarea contractului între guvernul german și cei doi beneficiari) și politicile climatice mai ambițioase la nivelul UE;
- (d) datele la nivelul instalațiilor individuale au fost furnizate numai pentru două unități, ceea ce a îngreunat verificarea de către Comisie a calculului efectuat de Germania pentru toate instalațiile care urmau să fie închise;
- (e) Germania nu a prezentat Comisiei o analiză de sensibilitate, care ar permite Comisiei să evalueze impactul parametrilor de intrare asupra rezultatelor modelului.

#### 3.4.2. Mecanismul de închidere amânată

- (41) În decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentul 133), Comisia a observat că RWE și LEAG urmează să primească, de asemenea, compensații pentru trei instalații atunci când intră în mecanismul de închidere amânată și și-a exprimat îndoiala că aceste plăți suplimentare sunt necesare pentru închiderea instalațiilor.

#### 3.4.3. Scenariile alternative prezentate de Germania

- (42) În decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentul 134), Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la relevanța pentru evaluarea proporționalității a scenariilor de dezafectare cu concentrarea eforturilor la începutul perioadei, pe care Germania le-a prezentat ca scenarii alternative pentru a justifica sumele compensatorii. Comisia a observat că materializarea efectivă a opțiunii care prevede concentrarea eforturilor la începutul perioadei este incertă și că, în cazul în care acest lucru are loc, este incertă dacă respectiva concentrare a eforturilor la începutul perioadei ar urma să fie aplicată timp de trei ani, precum și în privința tuturor unităților care se închid după 2030, astfel cum se presupune în scenariul Germaniei.
- (43) Comisia a observat, de asemenea, în decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentul 135), numai în ceea ce privește măsura LEAG, că, potrivit calculelor Germaniei, valoarea actualizată netă („VAN”) a profiturilor nerealizate preconizate ale LEAG nu ar depăși VAN a valorii compensației într-un scenariu în care LEAG nu și-ar extinde activitățile miniere la Mühlrose și Welzow-Süd TA 2. Prin urmare, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la proporționalitatea compensației LEAG.

#### 3.4.4. Costurile suplimentare de reabilitare a minelor

- (44) În decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentele 137-139), Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la valoarea costurilor suplimentare, întrucât studiul BET/EY prezentat de Germania se bazează pe date de închidere diferite de datele de închidere prevăzute în Legea privind închiderea și pe informații disponibile public, admitând că respectivele costuri pot varia.
- (45) În ceea ce privește măsura LEAG, Comisia și-a exprimat, de asemenea, îndoiala că scenariul contrafactual pentru stabilirea costurilor suplimentare ar trebui să includă extinderea la subunitățile miniere Mühlrose și Welzow-Süd TA 2, deoarece studiul respectiv nu consideră că o astfel de extindere este necesară pentru ca LEAG să își satisfacă cererea într-un scenariu fără Legea privind închiderea.

### 3.5. Măsura RWE modificată/evoluții ulterioare deciziei de inițiere a procedurii

- (46) La 4 octombrie 2022, guvernul german și RWE au ajuns la un acord privind devansarea renunțării treptate la lignit în zona de extracție a lignitului din Renania până în 2030, în loc de 2038, astfel cum se preconizase anterior <sup>(29)</sup>. Germania a anunțat că acest acord va contribui la îndeplinirea obiectivelor de protecție a climei, consolidând, în același timp, securitatea aprovizionării în contextul actualei crize energetice <sup>(30)</sup>. Astfel, autoritățile germane au modificat Legea privind închiderea prin adoptarea Legii de modificare și prin semnarea contractului adițional cu RWE.

<sup>(29)</sup> A se vedea documentul emis de ministerul german la 4 octombrie 2022, care include principalele elemente ale acestui acord, disponibil în limba germană la adresa: <https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Downloads/Energie/221004-Eckpunkt Papier-RWE-Kohleausstieg.html>.

<sup>(30)</sup> A se vedea comunicatul de presă emis de ministerul german la 4 octombrie 2022, disponibil în limba germană la adresa: <https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Pressemitteilungen/2022/10/20221004-bundeswirtschaftsminister-habeck-landesministerin-neubaur-und-rwe-verstandigen-sich-auf-beschleunigten-kohleausstieg-2030.html>.



- (47) Pe lângă Legea de modificare și contractul adițional, Comisia observă, de asemenea, că unele dintre faptele și circumstanțele legate de piața energiei electrice descrise în decizia de inițiere a procedurii s-au schimbat după adoptarea deciziei respective. În special, prețurile energiei electrice au suferit modificări în ultimii ani. Prețul mediu al energiei electrice pentru ziua următoare pe piața germană a crescut de la 30,5 EUR/MWh în 2020 la 96,8 EUR/MWh în 2021. Această tendință a continuat în 2022, când prețul mediu pentru ziua următoare a ajuns la 235,4 EUR/MWh, iar mediul pieței a devenit foarte volatil, prețurile medii lunare variind între 129 EUR/MWh și 465 EUR/MWh<sup>(31)</sup>. Creșterea extremă și volatilitatea prețurilor energiei electrice au fost influențate, printre alți factori, de agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei împotriva Ucrainei lansată la 24 februarie 2022 și de utilizarea deliberată ca armă a fluxurilor de gaze de către Rusia. În plus, prețurile certificatelor de emisii au urmat, de asemenea, o tendință de creștere, acestea crescând, în medie, de la 25 EUR/tCO<sub>2</sub> în 2020 la 53 EUR/tCO<sub>2</sub> în 2021 și la 81 EUR/tCO<sub>2</sub> în 2022<sup>(32)</sup>.
- (48) De asemenea, Germania a informat Comisia că, din 2020, RWE a închis șase unități pe bază de lignit, în conformitate cu calendarul prevăzut în Legea privind închiderea.

Tabelul 2

**Unități RWE care s-au închis din 2020**

Operator	Denumirea instalației	MW (net)	Data transferului către mecanismul de închidere amânată	Data închiderii
RWE	Niederaußem D	297	-	31.12.2020
RWE	Niederaußem C	295	-	31.12.2021
RWE	Neurath B	294	-	31.12.2021
RWE	Weisweiler E	321	-	31.12.2021
RWE	Neurath A	294	-	1.4.2022
RWE	Frechen/Wachtberg (Brikettierung)	120 (din 176)	-	31.12.2022

- (49) Principalele caracteristici ale măsurii RWE modificate sunt rezumate mai jos în considerentele 50-62. Germania explică faptul că rămân neschimbate celelalte dispoziții (de exemplu, cele referitoare la tratamentul fiscal, asigurarea de fonduri pentru recultivare, clauza de renunțare la inițierea unei acțiuni în justiție).

## 3.5.1. Amânarea dezafectării definitive a două unități de la sfârșitul anului 2022 până în martie 2024

- (50) Două unități (Neurath D și Neurath E, fiecare cu o capacitate de aproximativ 600 MW), care, în conformitate cu Legea privind închiderea și cu contractul din 2021, urmau să fie închise până la 31 decembrie 2022, vor rămâne disponibile pe piață până la 31 martie 2024. Germania susține că acest lucru este necesar pentru a atenua și mai mult impactul actualei crize energetice, pentru a economisi gaze în sectorul energiei electrice și, prin urmare, pentru a consolida securitatea aprovizionării.
- (51) Guvernul german poate decide, până la 30 septembrie 2023, dacă va menține aceste unități pe piață până la 31 martie 2025 sau dacă le va transfera într-o nouă rezervă (*rezerva*). Această nouă rezervă nu a fost încă definită și nu face parte din prezenta decizie. În măsura în care această nouă rezervă implică un ajutor de stat, Germania va transmite o notificare în acest sens în conformitate cu obligația sa prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE.

<sup>(31)</sup> Sursa: Platforma de transparență a ENTSO pentru energie electrică, disponibilă la adresa <https://transparency.entsoe.eu>.

<sup>(32)</sup> Sursa: date extrase din datele de piață Platts.

- (52) În temeiul punctului 3 din contractul adițional, în cazul în care Germania decide să continue exploatarea acestor două unități pentru încă un an (între 1 aprilie 2024 și 31 martie 2025), astfel cum se descrie în considerentul 51 de mai sus, RWE suportă costurile de modernizare a unităților, costurile de adaptare a planificării personalului, costurile de exploatare și costul certificatelor de emisii de CO<sub>2</sub>. În același timp, veniturile din comercializarea energiei electrice îi revin RWE, sub rezerva unui plafon pe veniturile de pe piață introdus pentru producătorii de energie electrică prin Legea germană privind menținerea prețului energiei electrice (*Gesetz zur Einführung einer Strompreisbremse und zur Änderung weiterer energierechtlicher Bestimmungen vom 20. Dezember 2022*) și conceput pentru a contribui la finanțarea măsurilor de atenuare a prețurilor ridicate ale energiei electrice pentru consumatorii finali <sup>(33)</sup>.
- (53) Tabelul modificat cu datele de închidere, care este inclus la articolul 1 alineatul (9) din Legea de modificare și în anexa la contractul adițional, se prezintă astfel:

Tabelul 3

**Instalații pe bază de lignit: intrarea în mecanismul de închidere amânată și datele de închidere (datele revizuite sunt afișate cu caractere aldine) <sup>(34)</sup>**

Operator	Denumirea instalației	MW (net)	Data transferului către mecanismul de închidere amânată	Data închiderii
RWE	Niederaußem D	297	-	31.12.2020
RWE	Niederaußem C	295	-	31.12.2021
RWE	Neurath B	294	-	31.12.2021
RWE	Weisweiler E sau F <sup>(35)</sup>	321	-	31.12.2021
RWE	Neurath A	294	-	1.4.2022
RWE	Frechen/Wachtberg (Brikettierung)	120 (din 176)	-	31.12.2022
<b>RWE</b>	<b>Neurath D</b>	<b>607</b>	-	<b>31.3.2024</b>
<b>RWE</b>	<b>Neurath E</b>	<b>604</b>	-	<b>31.3.2024</b>
RWE	Weisweiler E sau F <sup>(36)</sup>	321	-	1.1.2025
LEAG	Jänschwalde A	465	31.12.2025	31.12.2028
LEAG	Jänschwalde B	465	31.12.2027	31.12.2028
RWE	Weisweiler G sau H	663 sau 656	-	1.4.2028
LEAG	Jänschwalde C	465	-	31.12.2028
LEAG	Jänschwalde D	465	-	31.12.2028
RWE	Weisweiler G sau H	663 sau 656	-	1.4.2029

<sup>(33)</sup> Pentru centralele electrice pe bază de lignit, plafonul pe venituri este stabilit pe baza unei formule care ia în considerare costurile fixe și de exploatare ale acestora.

<sup>(34)</sup> Modificările față de tabelul 2 din decizia de inițiere a procedurii sunt evidențiate cu caractere aldine.

<sup>(35)</sup> În cele din urmă, unitatea E a fost aleasă pentru dezafectare la această dată.

<sup>(36)</sup> În cele din urmă, unitatea F a fost aleasă pentru dezafectare la această dată.

Operator	Denumirea instalației	MW (net)	Data transferului către mecanismul de închidere amânată	Data închiderii
LEAG	Boxberg N	465	-	31.12.2029
LEAG	Boxberg P	465	-	31.12.2029
RWE	Niederaußem G sau H	628 sau 648	-	31.12.2029
<b>RWE</b>	<b>Niederaußem K</b>	<b>944</b>	-	<b>31.3.2030</b>
<b>RWE</b>	<b>Neurath F (BoA 2)</b>	<b>1 060</b>	-	<b>31.3.2030</b>
<b>RWE</b>	<b>Neurath G (BoA 3)</b>	<b>1 060</b>	-	<b>31.3.2030</b>
RWE	Niederaußem G sau H	628 sau 648	31.12.2029	31.12.2033
Saale Energie <sup>(37)</sup>	Schkopau A	450	-	31.12.2034
Saale Energie	Schkopau B	450	-	31.12.2034
LEAG	Lippendorf R	875	-	31.12.2035
EnBW	Lippendorf S	875	-	31.12.2035
LEAG	Schwarze Pumpe A	750	-	31.12.2038
LEAG	Schwarze Pumpe B	750	-	31.12.2038
LEAG	Boxberg R	640	-	31.12.2038
LEAG	Boxberg Q	857	-	31.12.2038

- (54) Germania a prezentat, de asemenea, date privind darea în exploatare a centralelor electrice ale RWE și datele de închidere, astfel cum sunt prezentate în tabelul 4. Majoritatea instalațiilor RWE (13 din 16) au fost date în exploatare între jumătatea anilor 1960 și jumătatea anilor 1970, ceea ce înseamnă că astfel de instalații funcționează de aproximativ 50-60 de ani. Dintre cele 16 instalații, trei sunt mai noi și au fost date în exploatare la datele menționate mai jos: Niederaußem K (data dării în exploatare: 2003); Neurath F (BoA 2) (data dării în exploatare: 2012); Neurath G (BoA 3) (data dării în exploatare: 2012).
- (55) Germania susține că, potrivit datelor transmise de RWE autorităților germane, costurile celor mai vechi 14 centrale electrice din cele 16 centrale electrice ale RWE vor fi fost amortizate până la data închiderii lor în temeiul Legii privind închiderea, în conformitate cu normele contabile ale RWE.
- (56) În plus, Germania susține că, potrivit datelor furnizate de RWE, centralele electrice Neurath F și G ar urma să aibă o valoare contabilă totală de aproximativ 570 de milioane EUR la 31 martie 2030. Această valoare contabilă reflectă costurile amortizate și nu include terenul. Germania a subliniat, de asemenea, că programul de amortizare a fost ajustat pentru a reflecta obligația de dezafectare a centralelor electrice în temeiul Legii privind închiderea. Valorile descrise mai sus reflectă valorile contabile care ar fi rezultat probabil dacă programul inițial de amortizare ar fi fost continuat. În plus, nu se iau în considerare cheltuielile de capital viitoare pentru costurile de inspecție. În cazul ambelor centrale electrice, se realizează inspecții și îmbunătățiri periodice, de regulă, o dată la patru ani, costurile aferente fiind cuprinse între 60 și 70 de milioane EUR pentru fiecare centrală. Ultima inspecție a Neurath F avut loc în 2023, iar ultima inspecție a Neurath G a avut loc în 2021.

<sup>(37)</sup> Saale Energie și EnBW nu vor primi compensații pentru închiderea anticipată, deoarece nu se va impune închiderea centralelor lor electrice (Schkopau A și B și, respectiv, Lippendorf S) mai devreme decât se prevăzuse deja de către societăți.

Tabelul 4

**Instalațiile pe bază de lignit ale RWE: data dării în exploatare – data închiderii**

Operator	Denumirea instalației	Data dării în exploatare/ punerii în funcțiune	Data închiderii
RWE	Niederaußem D	1968	31.12.2020
RWE	Niederaußem C	1965	31.12.2021
RWE	Neurath B	1972	31.12.2021
RWE	Weisweiler E sau F <sup>(38)</sup>	1965, 1967	31.12.2021
RWE	Neurath A	1972	1.4.2022
RWE	Frechen/Wachtberg (Brikettierung)	1962	31.12.2022
RWE	Neurath D	1975	31.3.2024
RWE	Neurath E	1976	31.3.2024
RWE	Weisweiler E sau F <sup>(39)</sup>	1965, 1967	1.1.2025
RWE	Weisweiler G sau H	1974, 1975	1.4.2028
RWE	Weisweiler G sau H	1974, 1975	1.4.2029
RWE	Niederaußem G sau H	1974, 1974	31.12.2029
RWE	Niederaußem K	2003	31.3.2030
RWE	Neurath F (BoA 2)	2012	31.3.2030
RWE	Neurath G (BoA 3)	2012	31.3.2030
RWE	Niederaußem G sau H	1974, 1974	31.12.2033

## 3.5.2. Devansarea, de la 2038 la 2030, a dezafectării definitive a trei unități

- (57) Închiderea a trei unități (Niederaußem K, Neurath F și Neurath G, fiecare cu o capacitate de aproximativ 1 000 MW) va fi devansată de la 31 decembrie 2038 la 31 martie 2030. Germania susține că aceasta înseamnă reducerea cu aproape 50 % a duratei rămase de funcționare la o capacitate de 3 GW a celor mai noi și mai eficiente centrale electrice exploatare de RWE.
- (58) Germania observă că datele de închidere anticipată au, de asemenea, un impact semnificativ asupra exploatărilor miniere care aprovizionează cele trei unități programate a fi închise mai devreme decât se prevăzuse inițial. Mai precis, ca parte a măsurii RWE modificate, s-a convenit că mina „Garzweiler” va produce mult mai puțin lignit în următorii ani.

<sup>(38)</sup> În cele din urmă, unitatea E a fost aleasă pentru dezafectare la această dată.

<sup>(39)</sup> În cele din urmă, unitatea F a fost aleasă pentru dezafectare la această dată.

- (59) Guvernul german poate decide, până la 15 august 2026, dacă va transfera aceste trei unități într-o rezervă (*rezervă*) până la 31 decembrie 2033. Această nouă rezervă nu a fost încă definită și nu face parte din prezenta decizie. În măsura în care această nouă rezervă implică un ajutor de stat, Germania va transmite o notificare în acest sens în conformitate cu obligația sa prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE. În cazul în care aceste unități sunt necesare pentru o astfel de rezervă, nu se prevăd modificări ale procesului de planificare aferent minelor de suprafață comparativ cu ipoteza închiderii definitive a acestor unități până în 2030. În plus, nici reabilitarea care va începe în 2030 nu va suferi modificări.

### 3.5.3. Neacordarea unei compensații suplimentare pentru RWE

- (60) Măsura RWE modificată nu prevede acordarea unei alte compensații pentru RWE decât de cea prevăzută în contractul din 2021, ci confirmă suma de 2,6 miliarde EUR.
- (61) În opinia Germaniei, pierderile veniturilor din perioada 2030-2038 generate de exploatarea unei capacități de aproximativ 3 GW și costurile suplimentare de reprogramare sunt compensate, printre altele, de venituri mai mari decât cele preconizate, provenite din perioada suplimentară de funcționare de 15 luni a Neurath D și E în 2023 și primul trimestru al anului 2024.
- (62) Legea de modificare [articolul 1 alineatul (4)] și contractul adițional (articolul 4 prevăd că numărul tranșelor pentru plata compensației către RWE scade de la 15 la 10 și că tranșele nu sunt egale ca valoare, astfel cum se prevăzuse anterior. Tranșele anuale pentru perioada 2020-2023 vor fi de 173 de milioane EUR, iar tranșele anuale pentru perioada 2024-2029 vor fi de 318 milioane EUR. În conformitate cu Legea de modificare și cu contractul adițional, sub rezerva clauzei de standstill, prima tranșă către RWE este scadentă la 31 decembrie 2020, momentul la care RWE și-a închis prima instalație.

### 3.6. Calculul revizuit

- (63) În cadrul observațiilor transmise la 23 decembrie 2022, Germania a prezentat Comisiei calcule revizuite ale profiturilor nerealizate pentru nouă unități ale RWE care fie s-au închis deja, fie sunt programate să se închidă până la 31 martie 2025<sup>(40)</sup>, în conformitate cu Legea de modificare [articolul 1 alineatul (9)] („calculul revizuit”). Acest calcul, cu data de 16 decembrie 2022, a fost realizat de r2b energy consulting.
- (64) Pe baza acestui calcul, VAN a profiturilor nerealizate ale celor opt centrale ale RWE (care se închid în perioada 31 decembrie 2021-31 martie 2025) este de aproximativ 2,2 miliarde EUR (2,3 miliarde EUR în termeni nominali) și, prin urmare, mai mare decât VAN a compensației convenite de 1,7 miliarde EUR (2,6 miliarde EUR în termeni nominali) pentru RWE<sup>(41)</sup>. Prin urmare, având în vedere acest calcul, Germania susține că valoarea compensației este justificată.
- (65) Estimările realizate în contextul calculului revizuit indică profituri nerealizate în perioada 2021-2026 pentru opt dintre cele nouă unități ale RWE incluse în acesta. Dintre cele opt unități cu profituri nerealizate, cinci au fost deja închise între 2021 și 2022 (Neurath A și B, Niederaußem C, Weisweiler E și Frechen/Wachtberg), celelalte trei (Weisweiler F și Neurath D și E) fiind programate să se închidă cel târziu în 2025. Pentru toate cele nouă unități incluse în calculul revizuit, profiturile nerealizate au fost calculate numai pentru perioada cuprinsă între închiderea lor și sfârșitul anului 2026. Profiturile nerealizate nu vizează în niciun caz o perioadă mai mare de trei ani de la data prevăzută pentru închiderea fiecărei instalații. Pentru cea de a noua instalație inclusă în calculul revizuit (Niederaußem D), care reprezintă prima unitate închisă, și anume la 31 decembrie 2020, nu se prevăd profituri nerealizate.
- (66) Pentru cele șapte unități programate să se închidă după 2026 (Weissweiler G și H, Niederaußem H, K și G și Neurath F și G), calculul revizuit nu include profituri nerealizate, deoarece acestea urmează să fie dezafectate după 2026.

<sup>(40)</sup> În scopul calculului revizuit, se presupune că unitățile Neurath D și E, prevăzute a fi închise la 31 martie 2024 potrivit tabelului 3 de mai sus, vor fi închise la 31 martie 2025, ca și cum guvernul federal ar fi decis deja să le mențină încă un an pe piață (a se vedea considerentul 47). În opinia Germaniei, acest lucru face ca respectivul calcul revizuit să fie mai prudent, deoarece durata mai mare de funcționare avută în vedere reduce valoarea estimată a profiturilor nerealizate.

<sup>(41)</sup> Dacă este analizată în termeni nominali, valoarea compensației pare mai mare decât profiturile nerealizate, deoarece tranșele aferente compensației sunt repartizate pe o perioadă mai lungă de timp (până în 2030) decât profiturile nerealizate (până în 2026).

- (67) Calculul revizuit aplică următorii parametri principali pentru a estima profiturile nerealizate ale celor nouă unități pentru care au fost prezentate date:
1. calculul presupune că unica sursă de venituri a centralelor electrice este vânzarea de energie electrică de bază la prețurile pieței corespunzătoare cotațiilor de la bursa germană de mărfuri EEX. Mai exact:
    - (a) pentru unitățile deja închise la momentul transmiterii către Comisie a calculului revizuit (Neurath A și B, Niederaußem C și D, Weisweiler E), calculul utilizează ipotezele privind prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub>, inflația și mediul de reglementare <sup>(42)</sup> în conformitate cu așteptările pieței imediat înainte de datele de închidere respective. Pentru prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub>, calculul utilizează o medie a prețurilor de pe piețele la termen pentru livrare în luna, trimestrul sau anul relevant (în funcție de disponibilitatea produselor) între 2021 și 2026, astfel cum au fost înregistrate la bursa EEX în cele două săptămâni anterioare datelor de închidere respective;
    - (b) pentru cele patru unități care se închid între 31 decembrie 2022 și 31 martie 2025 (Frechen/Wachtberg, Weisweiler F și Neurath D și E), ipotezele privind prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub>, inflația și mediul de reglementare <sup>(43)</sup> au fost preluate în conformitate cu așteptările recente ale pieței disponibile la momentul transmiterii calculului revizuit. Pentru prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub>, calculul utilizează o medie a prețurilor de pe piețele la termen pentru livrare în luna, trimestrul sau anul relevant (în funcție de disponibilitatea produselor) între 2021 și 2026, astfel cum au fost înregistrate la bursa EEX între 21 octombrie 2022 și 4 noiembrie 2022;
  2. în ceea ce privește costurile cu combustibilul aferente aprovizionării cu lignit, costurile variabile de extracție a lignitului au fost estimate la 1,5 EUR/MWh, în timp ce costurile fixe de extracție a lignitului au fost estimate la 4,7 EUR/MWh. Aceste estimări au fost preluate dintr-un studiu independent realizat de Öko-Institut și publicat în ianuarie 2022 <sup>(44)</sup>. Atunci când sunt împărțite pe unitate de producție, costurile totale de minerit sunt considerate stabile având în vedere durata scurtă a scenariului contrafactual. Costurile fixe, care reprezintă cea mai mare parte a costurilor totale de minerit, necesită, de regulă, mai mult timp pentru a se adapta la variațiile volumelor de producție.
- (68) Calculul utilizează caracteristici tehnice esențiale ale fiecărei centrale electrice, cum ar fi eficiența, producția de energie electrică, costurile fixe, disponibilitatea tipică și ratele de utilizare. Costurile fixe s-au bazat pe valori reprezentative pentru clasa respectivă de centrale electrice și corespund constatărilor studiului Öko-Institut.
- (69) Veniturile care provin din producția de energie termică și de pe piața de echilibrare nu au fost incluse în calculul revizuit.
- (70) La realizarea calcului, pentru unitățile care se închid între 31 decembrie 2022 și 31 martie 2025, se aplică un plafon pe veniturile de pe piață de la 1 decembrie 2022 până la 30 aprilie 2024. Temeiul juridic pentru punerea în aplicare a plafonului pe veniturile de pe piață este prevăzut în Legea germană privind menținerea prețului energiei electrice. Atunci când prețurile preconizate ale energiei electrice depășesc plafonul, statul german colectează 90 % din veniturile excedentare de pe piață care depășesc acest plafon. Nivelul plafonului, astfel cum este prevăzut în Legea germană privind menținerea prețului energiei electrice, este influențat de costul certificatelor de CO<sub>2</sub>. Un preț al CO<sub>2</sub> de 81 EUR/t (care a fost prețul mediu pe piața la vedere în 2022) conduce la un plafon de aproximativ 160 EUR/MWh. Legea germană privind menținerea prețului energiei electrice prevede aplicarea plafonului de la 1 decembrie 2022 până la 30 iunie 2023 și prevede posibilitatea prelungirii acestuia până la 30 aprilie 2024, sub rezerva unei decizii a guvernului german în acest sens. În cele din urmă, guvernul german a decis să nu prelungească aplicarea plafonului după 30 iunie 2023. Autoritățile germane subliniază că plafonul pe veniturile de pe piață afectează profiturile nerealizate ale unei singure instalații (Frechen/Wachtberg), întrucât celelalte unități pe bază de lignit ale RWE fie se închid după încheierea perioadei de punere în aplicare a plafonului, fie au fost închise înainte de adoptarea de către guvernul german a unor planuri concrete cu privire la acest plafon.

<sup>(42)</sup> Acest lucru se referă la punerea în aplicare a plafonului pe veniturile de pe piață.

<sup>(43)</sup> Acest lucru se referă la punerea în aplicare a plafonului pe veniturile de pe piață.

<sup>(44)</sup> Öko-Institut (2022): *Die deutsche Braunkohlenwirtschaft 2021. Historische Entwicklungen, Ressourcen, Technik, wirtschaftliche Strukturen und Umweltauswirkungen. Studie im Auftrag von Agora Energiewende und der European Climate Foundation*. Disponibil la adresa: <https://www.oeko.de/publikationen/p-details/die-deutsche-braunkohlenwirtschaft-2021>. Studiul reprezintă o actualizare (cu date până în 2021) a studiilor anterioare care analizează aspectele economice ale extracției lignitului și ale producției de energie electrică pe bază de lignit, contribuind la eforturile de cercetare ale Comisiei pentru cărbune.

- (71) Pentru Neurath D și E, a căror închidere a fost amânată până la 31 martie 2024, cu posibilitatea prelungirii datei închiderii până la 31 martie 2025, calculul ia în considerare doar profiturile nerealizate începând cu această din urmă dată.
- (72) Costul mediu ponderat al capitalului („CMPC”<sup>(45)</sup>), utilizat în scopul actualizării profiturilor nerealizate și a plăților compensatorii, a fost stabilit la 7,5 M.
- (73) Având în vedere dimensiunea semnificativă a capacității de producție scoase de pe piață ca urmare a renunțării treptate anticipate la lignit, se ia în considerare efectul său sistemic asupra prețurilor energiei electrice din Germania. Astfel, în scenariul contrafactual, prețurile energiei electrice sunt mai mici în comparație cu scenariul real, deoarece, în primul caz, funcționează mai multe unități, iar cererea poate fi satisfăcută cu capacități de producție relativ mai ieftine. Pentru a cuantifica acest efect, calculul revizuit utilizează rezultatele a două analize care evaluează efectul dezafectării treptate a două centrale nucleare (Isar 2 și Neckarwestheim 2) asupra pieței energiei electrice din Germania<sup>(46)</sup>. Autoritățile germane susțin că impactul estimat asupra prețurilor de pe piața germană ar putea fi utilizat ca reprezentativ și pentru producția de lignit, deoarece cele două tehnologii au poziții relativ similare în ordinea de merit și tind să aibă rate de utilizare ridicate. Efectul închiderii anticipate este inițial relativ scăzut (întrucât primele unități care au fost închise conform calendarului sunt de dimensiuni relativ mici), însă devine mai puternic de la an la an și pe măsură ce se închid mai multe capacități. Astfel, prețurile energiei electrice în scenariul contrafactual sunt mai mici cu 1,7 % în 2023 și cu 3,2 % în 2026 decât în scenariul factual.
- (74) Germania a susținut că nu este necesar să se prezinte o actualizare a calculului revizuit pe baza celor mai recente date disponibile (din al doilea trimestru al anului 2023) pentru cele trei unități care se închid în ianuarie și martie 2025 (Weisweiler F și Neurath D și E)<sup>(47)</sup>, având în vedere metodologia aplicată. Calculul utilizează doi parametri ca parametri principali, care influențează în mod semnificativ veniturile și costurile și sunt supuși incertitudinii și fluctuațiilor frecvente, și anume prețurile produselor energetice de pe piețele la termen și ale certificatelor de CO<sub>2</sub>, pe care operatorii centralelor pe bază de lignit le achiziționează de regulă pentru a-și asigura (sau acoperi) marja de exploatare pentru lunile și anii următori. Piața germană a energiei electrice, una dintre cele mai dezvoltate și mai lichide piețe din Europa, permite participanților pe piață să beneficieze de o astfel de acoperire cu cantități suficiente pentru o perioadă de până la trei ani înainte de livrarea efectivă<sup>(48)</sup>. În consecință, Germania a explicat că, într-un scenariu contrafactual, ar fi fost posibil ca respectivele trei unități să intre pe piață între 21 octombrie 2022 și 4 noiembrie 2022 (data la care au fost extrase datele de pe piață pentru aceste unități în scopul realizării calculului revizuit) și să își acopere marja de exploatare pentru mai multe luni sau mai mulți ani după data închiderii prevăzută în scenariul factual. Acest lucru s-ar realiza prin vânzarea volumelor de energie electrică planificate a fi produse și prin achiziționarea unei cantități corespunzătoare sau a unor certificate de emisii pentru a acoperi amprenta de carbon a energiei electrice produse. Prin urmare, Germania a susținut că nu este necesar să se actualizeze calculul revizuit, deoarece cele trei unități ale RWE ar fi putut utiliza instrumente standard de piață pentru a asigura, la momentul extragerii datelor în scopul realizării calculului revizuit, profiturile nerealizate calculate.

<sup>(45)</sup> CMPC reprezintă costul capitalului unei întreprinderi, fiecare categorie de capital fiind ponderată proporțional. CMPC se calculează prin înmulțirea costului fiecărei surse de capital (datorii și capitaluri proprii) cu ponderea sa relevantă potrivit valorii de piață, valoarea totală fiind calculată prin adunarea produselor. CMPC este, de asemenea, utilizat ca rată de actualizare pentru fluxurile de trezorerie viitoare în analiza fluxurilor de numerar actualizate.

<sup>(46)</sup> Rezultatele acestor analize au fost publicate de Öko-Institut la 6 septembrie 2022 (<https://blog.oeko.de/atomausstieg-mythen-zu-streckbetrieb-und-laufzeitverlaengerung/>) și de enervis la 29 septembrie 2022 ([https://enervis.de/wp-content/uploads/2022/09/20220929\\_enervis-Pressmitteilung\\_AKW-Weiterbetrieb-erhoeht-Versorgungssicherheit-und-reduziert-Gasverbrauch.pdf](https://enervis.de/wp-content/uploads/2022/09/20220929_enervis-Pressmitteilung_AKW-Weiterbetrieb-erhoeht-Versorgungssicherheit-und-reduziert-Gasverbrauch.pdf)). Cele două centrale nucleare aveau o capacitate combinată de 2,8 GW; în cazul de față, unitățile pe bază de lignit cu o capacitate combinată de 3,2 GW urmează să fie dezafectate până la sfârșitul anului 2026 (punctul final al calculului revizuit).

<sup>(47)</sup> Contribuția acestor trei unități la suma totală a profiturilor nerealizate în calculul revizuit este de 22 % (sau 479 de milioane EUR) în termeni VAN. Dintre acestea, 348 de milioane EUR au intervenit în 2025 și 131 de milioane EUR, în 2026.

<sup>(48)</sup> A se vedea, de exemplu, BloombergNEF, *European Utility Hedging Profiles 2021* (Profiluri de acoperire în sectorul utilităților europene), 21 aprilie 2021. Informațiile sunt disponibile online la adresa: <https://about.bnef.com/>.

- (75) În plus, Germania susține că introducerea unui mecanism de actualizare a calculului compensației pe baza celor mai recente ipoteze nu este justificată pentru măsura RWE modificată, deoarece ipotezele utilizate pentru calcularea profiturilor nerealizate în calculul revizuit au fost apropiate temporal de închiderea efectivă a acestor unități (a se vedea considerentul 67 punctul 1). Germania subliniază că un mecanism de actualizare în conformitate cu punctul 433 din OACME ar fi, în principiu, necesar numai dacă închiderea centralelor electrice are loc la mai mult de trei ani de la acordarea compensației pentru astfel de închideri. Potrivit Germaniei, acest lucru servește la asigurarea faptului că ipotezele pe care se bazează calculul sunt actuale la momentul închiderii efective a centralelor electrice. Pentru unitățile electrice deja închise la momentul transmiterii către Comisie a calculului revizuit, Germania afirmă că a calculat profiturile nerealizate pe baza ipotezelor și a așteptărilor pieței care existau imediat înainte de datele de închidere relevante. Celelalte unități ale căror profituri nerealizate au fost calculate urmează să fie închise în perioada cuprinsă între 31 decembrie 2022 și 31 martie 2025. Germania susține că această perioadă nu va depăși trei ani de la data notificării deciziei Comisiei, care va reprezenta momentul acordării ajutorului (a se vedea considerentul 78). Prin urmare, potrivit Germaniei, nu este necesar un mecanism de actualizare.

### 3.7. Bugetul

- (76) Bugetul măsurii RWE modificate este de 2,6 miliarde EUR și va fi finanțat de la bugetul federal al Germaniei. Compensația se va plăti în 10 tranșe anuale: pentru perioada 2020-2023, valoarea tranșei va fi de 173 de milioane EUR; pentru perioada 2024-2029, aceasta va fi de 318 milioane EUR.

### 3.8. Momentul acordării și durata

- (77) Momentul acordării măsurii RWE modificate îl reprezintă data notificării deciziei Comisiei. Ultima plată a fondurilor va avea loc la 31 decembrie 2029.

### 3.9. Beneficiarul

- (78) Măsura notificată reprezintă un grant acordat RWE Power AG. RWE Power AG are 8 800 de angajați, activitatea a aproximativ 7 500 dintre aceștia fiind legată de industria lignitului. RWE Power AG este o filială deținută în proporție de 100 % de RWE AG. Potrivit informațiilor disponibile public, la 15 martie 2023, aproximativ 87 % din acțiunile RWE AG erau deținute de investitori instituționali, iar 13 % erau deținute de persoane fizice (inclusiv angajați). Începând cu 15 martie 2023, cel mai mare acționar unic al RWE AG este Qatar Holding LLC, cu o participație de 9,1 %.
- (79) RWE AG este o societate germană din sectorul energetic, care produce și comercializează energie electrică. Potrivit studiului de piață realizat de autoritatea germană de concurență, în 2020, RWE AG a produs aproximativ 25 % din totalul pieței germano-luxemburghize, devenind astfel producătorul cu cea mai mare capacitate de producție – 67,8 TWh<sup>(49)</sup>. În 2021, veniturile totale ale RWE AG s-au ridicat la aproximativ 24,5 miliarde EUR.
- (80) Autoritățile germane confirmă că nici RWE AG și nici RWE Power AG nu sunt întreprinderi aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate<sup>(50)</sup>.
- (81) Autoritățile germane confirmă, de asemenea, că nici RWE AG și nici RWE Power AG nu fac obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei de declarare a unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu piața internă<sup>(51)</sup>.

<sup>(49)</sup> Informații disponibile online la adresa: [https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Publikation/DE/Berichte/Marktmachtbericht\\_2021.pdf?\\_\\_blob=publicationFile&v=3](https://www.bundeskartellamt.de/SharedDocs/Publikation/DE/Berichte/Marktmachtbericht_2021.pdf?__blob=publicationFile&v=3).

<sup>(50)</sup> Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

<sup>(51)</sup> A se vedea Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 13 septembrie 1995, TWD/Comisia, cauzele conexe T-244/93 și T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, punctul 56. A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei – Comunicare a Comisiei privind recuperarea ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile (JO C 247, 23.7.2019, p. 1).



### 3.10. Cumularea și transparența

- (82) Germania confirmă că va respecta punctele 56 și 57 din OACME. Ajutoarele acordate în cadrul măsurii notificate nu pot fi cumulate cu ajutoare ad-hoc sau *de minimis* sau cu finanțare din partea Uniunii în legătură cu aceleași costuri eligibile.
- (83) Germania va asigura respectarea cerințelor de transparență prevăzute la punctele 58-61 din OACME. Datele relevante ale măsurii notificate vor fi publicate pe un site web național care va face trimitere la registrul de transparență al Comisiei: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency>.

## 4. OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR TERȚE

- (84) Un număr mare de părți terțe și-au prezentat observațiile în urma publicării deciziei de inițiere a procedurii, a consultării publice și a deciziei de extindere.
- (85) În urma publicării deciziei de inițiere a procedurii, un număr mare de părți terțe (27) și-au prezentat observațiile. S-au primit contribuții din partea celor doi beneficiari (LEAG și RWE), din partea acționarilor LEAG (EPH și PPF Investments – PPF) și din partea comitetului de întreprindere al grupului LEAG (*Konzernbetriebsrat*). Contribuțiile din partea societăților au inclus contribuția GPE, precum și contribuții identice din partea a opt societăți locale din domeniul energiei („cele opt societăți locale”); alte două societăți locale din domeniul energiei au prezentat observații identice („cele două societăți locale”). Șapte ONG-uri au transmis observații, alături de cele trei landuri germane în care sunt situate câmpurile miniere LEAG și RWE, și anume Renania de Nord-Westfalia, Saxonia și Brandenburg. O asociație de municipalități (*Lausitzrunde*) în care sunt situate câmpurile miniere ale LEAG și asociația care reprezintă industria lignitului din Germania („DEBRIV”) au prezentat, de asemenea, observații.
- (86) În urma publicării consultării publice, un număr mare de părți terțe (19) au prezentat observații. S-au primit contribuții din partea celor doi beneficiari (LEAG și RWE), din partea acționarilor LEAG (EPH și PPF) și din partea comitetului de întreprindere al grupului LEAG. Contribuțiile din partea societăților au inclus contribuția GPE, precum și contribuții identice din partea celor opt societăți locale din domeniul energiei și observații identice din partea celor două societăți locale din domeniul energiei. DEBRIV, Biroul European pentru Mediu, Greenpeace și ClientEarth au prezentat, de asemenea, observații.
- (87) La 16 noiembrie 2022, Comisia a primit contribuții spontane identice din partea celor opt societăți locale cu privire la măsura RWE modificată.
- (88) În urma publicării deciziei de extindere, mai multe părți terțe (12) și-au prezentat observațiile. S-au primit contribuții din partea celor doi beneficiari (LEAG și RWE), contribuții identice din partea celor opt societăți locale, precum și contribuții din partea GPE și a ClientEarth.
- (89) Observațiile prezentate de părțile terțe sunt rezumate în continuare potrivit următoarele categorii: (i) observații privind existența ajutorului (a se vedea secțiunea 4.1), (ii) observații privind temeiul juridic al compatibilității (a se vedea secțiunea 4.2) și (iii) observații privind compatibilitatea ajutorului (a se vedea secțiunea 4.3).
- (90) Prezenta decizie se va concentra asupra observațiilor formulate de părțile terțe cu privire la domeniul de aplicare al prezentei decizii.

### 4.1. Existența ajutorului

#### 4.1.1. RWE

- (91) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a afirmat că măsura nu constituie ajutor de stat. RWE a susținut că aceasta reprezintă o compensație pentru prejudicii, deoarece Legea privind închiderea încalcă dreptul de proprietate al RWE și, prin urmare, nu există niciun avantaj economic conferit RWE.

- (92) Potrivit RWE, o astfel de ingerință în dreptul de proprietate este compatibilă cu articolul 14 din Legea constituțională germană (*Grundgesetz* – „GG”) numai în cazul în care statul oferă o compensație adecvată în acest sens. Valoarea compensației depinde de importanța economică a intereselor juridice afectate, și anume de valoarea pozițiilor patrimoniale și de valoarea drepturilor de proprietate confiscate, precum și de sarcinile suplimentare asociate ingerinței respective. Protecția prevăzută la articolul 14 din GG vizează (i) proprietatea asupra instalației și a terenului aferent, precum și posibilitatea de utilizare a centralelor electrice și a minelor pentru a produce energie electrică și, prin urmare, pentru a obține profit, (ii) dreptul de a iniția și de a exploata întreaga activitate de „producere a energiei electrice pe bază de lignit” (RWE a susținut că renunțarea treptată la energia nucleară în Germania ar putea fi utilizată ca analogie), (iii) dreptul de proprietate irevocabil asupra minelor, complet devalorizat ca urmare a obligațiilor de dezafectare și (iv) autorizațiile de exploatare nelimitată în temeiul legislației germane privind controlul emisiilor pentru centralele electrice și minele afectate de Legea privind închiderea.
- (93) RWE a susținut că, în semn de recunoaștere a angajamentelor de capital pe termen lung și a planurilor cu privire la personal și de investiții necesare pentru proiecte de acest tip și de asemenea dimensiuni, beneficiază de o protecție constituțională sporită și proeminentă a așteptărilor legitime. Perspectiva pe termen lung este inerentă activității de producere a energiei electrice pe bază de lignit. Această protecție deosebit de puternică a așteptărilor legitime sporește în mod semnificativ intensitatea ingerinței asupra pozițiilor patrimoniale ale RWE.
- (94) RWE a susținut că și-a îndeplinit obligațiile în ceea ce privește EU ETS, care, în opinia sa, reglementează în mod exhaustiv reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub> ale instalațiilor afectate. Cu toate acestea, obligația de dezafectare în temeiul Legii privind închiderea impune o contribuție suplimentară pentru protecția climei din partea centralelor RWE, ceea ce duce la o sarcină excepțională (*Sonderopfer*) care trebuie luată în considerare din perspectiva compensației.
- (95) RWE a susținut, de asemenea, că Germania a acționat ca un operator economic privat în economia de piață atunci când a semnat contractul din 2021 cu operatorii. Germania a trebuit să evalueze *ex ante* dacă soluția de renunțare treptată la cărbune garantată prin contract era preferabilă sau cel puțin echivalentă cu o soluție pur normativă, a cărei formă constituțională sau aplicabilitate trebuia, de asemenea, să fie evaluată *ex ante*. RWE susține că, în acest context, Germania a acționat precum un actor rațional prin încheierea unui contract care îi acordă drepturile prevăzute în acesta și, în același timp, a exonerat-o cu certitudine juridică de obligația de a plăti o compensație pe care, în caz contrar, ar fi fost obligată să o plătească în temeiul dreptului național sau internațional. Prin urmare, în opinia RWE, nu există niciun element de ajutor de stat.
- (96) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, RWE a susținut încă o dată că măsura nu constituie ajutor de stat. În opinia sa, compensația totală este inferioară prejudiciului total suferit de RWE și, prin urmare, RWE nu beneficiază de niciun avantaj.

#### 4.1.2. LEAG

- (97) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii și în contextul consultării publice, LEAG și-a exprimat îndoiala cu privire la calificarea măsurii drept ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Mai precis, LEAG consideră că măsura nu îi acordă un avantaj economic, deoarece compensația nu corespunde prejudiciului financiar cauzat de Legea privind închiderea. În cazul în care autoritățile germane nu ar fi acordat o compensație adecvată, operatorii ar fi avut dreptul de a obține o compensație pentru prejudiciu, considerând că Legea privind închiderea încalcă dreptul de proprietate al acestora garantat în temeiul articolului 14 alineatul (1) a doua teză din GG, al articolului 1 din Convenția europeană a drepturilor omului („CEDO”) și al articolului 13 din Tratatul privind Carta energiei („TCE”). În opinia LEAG, posibilitatea de utilizare a proprietății sale este anulată în totalitate, ceea ce constituie o atingere deosebit de gravă adusă drepturilor sale și, prin urmare, dispozițiile privind conținutul și limitele sunt supuse unor cerințe sporite de proporționalitate.
- (98) În observațiile sale transmise în legătură cu decizia de inițiere a procedurii, LEAG a susținut că așteptările legitime ale operatorilor din sectorul lignitului, care s-au reflectat, de asemenea, în planurile de exploatare a lignitului aprobate pentru minele de suprafață, sunt compromise de renunțarea treptată anticipată la cărbune, impusă prin lege, după ce operatorii au luat decizii hotărâtoare cu privire la investiții pentru construirea centralelor electrice și dezvoltarea minelor de suprafață. Prin urmare, LEAG a susținut că există o așteptare legitimă de continuare a activităților miniere și a exploatării centralelor electrice pe bază de lignit.

- (99) În plus, în observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, LEAG a susținut că, în cazul de față, perioada de tranziție acordată pentru renunțarea treptată la lignit este insuficientă. În opinia sa, închiderea anticipată eșalonată a centralelor electrice pe bază de lignit prevăzută în Legea privind închiderea nu este în sine adecvată pentru a înlătura preocupările de ordin constituțional. Prin urmare, Germania trebuie să ofere o compensație financiară pentru a stabili proporționalitatea atingerii aduse pozițiilor patrimoniale afectate. LEAG susține că respectiva compensație financiară trebuie să le confere operatorilor centralelor electrice pe bază de lignit și ai minelor de suprafață cel puțin aceeași poziție precum în cazul în care li s-ar fi acordat o perioadă de tranziție stabilită în conformitate cu standardele relevante. Potrivit LEAG, standardul relevant pentru acordarea unei compensații pentru o mină de suprafață trebuie să ia în considerare volumul de producție necesar pentru a permite amortizarea investițiilor care au fost realizate și care urmează să fie realizate în mina de suprafață (inclusiv costurile de recultivare) și generarea unui profit adecvat și, în același timp, pentru a aduce mina de suprafață într-o stare finală adecvată, aprobată printr-o hotărâre judecătorească definitivă (volumul de producție rezidual necesar). Prin urmare, timpul necesar în acest scop se bazează pe rata de extracție posibilă din punct de vedere tehnic și pe necesarul de combustibil al centralelor electrice pe bază de lignit. Pentru o centrală electrică pe bază de lignit, aceasta trebuie să fie venitul necesar pentru a permite amortizarea costurilor de construcție și de modernizare, precum și generarea unui profit adecvat. O centrală electrică pe bază de lignit poate genera venituri numai dacă este alimentată cu combustibil de la o mină de suprafață conexă. Parcurgerea perioadei de tranziție necesare presupune, așadar, ca o mină de suprafață care asigură aprovizionarea să poată fi exploatată în continuare din punct de vedere economic pentru o perioadă corespunzătoare, cu includerea costurilor de reabilitare a minei. Prin urmare, valoarea compensației trebuie să atingă cel puțin nivelul veniturilor care ar fi putut fi generate în perioada de tranziție.
- (100) LEAG a susținut, de asemenea, că respectivele costuri suplimentare sunt prejudicii indirecte care decurg din renunțarea treptată anticipată la cărbune impusă, deoarece costurile în cauză sunt determinate în mod direct de expropriere (sau de intervenția echivalentă exproprierii). În opinia sa, prejudiciile indirecte respective sunt prejudicii patrimoniale care nu conduc la o pierdere de drepturi sau de conținut, ci reprezintă o sarcină excepțională (*Sonderopfer*), de exemplu printr-o reducere a valorii.
- (101) În observațiile prezentate în contextul consultării publice și cu privire la decizia de extindere, LEAG și-a reiterat opinia potrivit căreia măsura nu se califică drept ajutor de stat.
- (102) Societățile-mamă ale LEAG, EPH și PPF, au prezentat, de asemenea, observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii, în care sunt de acord că măsura nu poate fi considerată ajutor de stat, deoarece acestea doar oferă o compensație pentru pierderea drepturilor, a proprietății și a oportunităților de afaceri. În special, EPH și PPF consideră că, în absența unei compensații din partea Germaniei, operatorii ar fi primit, în orice caz, o compensație pentru închidere în temeiul TCE.

#### 4.1.3. Întreprinderi

- (103) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, GPE a considerat că această compensație constituie ajutor de stat și și-a exprimat regretul cu privire la faptul că s-au evaluat împreună condițiile privind avantajul și selectivitatea, considerându-se că acestea reprezintă o singură condiție.
- (104) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, cele opt societăți locale au susținut că respectiva compensație constituie ajutor de stat. Societățile în cauză susțin că această compensație depășește o simplă compensație pentru prejudicii și, prin urmare, oferă RWE un avantaj selectiv. Acestea recunosc că, în temeiul GG, în principiu, este posibilă acordarea unei compensații pentru prejudicii, dar că acest lucru are loc numai în circumstanțe excepționale, atunci când există o sarcină excepțională (*Sonderopfer*). Ele susțin că nu există niciun drept de a fi protejat de modificări normative până la amortizarea completă a tuturor investițiilor<sup>(52)</sup>. Cele opt societăți fac referire la o lucrare juridică publicată de Serviciul Științific (*Wissenschaftlicher Dienst*) al parlamentului Germaniei în 2018, care, pe baza hotărârii Curții Constituționale privind închiderea centralelor nucleare, concluzionează că, în principiu, în temeiul dreptului german, închiderea instalațiilor mai vechi care au fost deja amortizate ar trebui să fie posibilă fără acordarea unei compensații<sup>(53)</sup>. Potrivit acestora, din cele 16 unități ale RWE, 13 au început să funcționeze înainte de 1976 și, prin urmare, ar fi trebuit să fie amortizate până în prezent.

<sup>(52)</sup> Ständige Rechtsprechung des Bundesverfassungsgerichts (BVerfG), siehe nur das Urteil zum Atomausstieg BVerfGE 143, 246ff., zuvor schon BVerfGE 58, 137 ff.; BVerfGE 100, 226 ff.; s. auch BVerfG NVwZ 2012, 429 (430 f.); BGH NVwZ 2010, 1444 (1447).

<sup>(53)</sup> Ausarbeitung, Wissenschaftliche Dienste, Deutscher Bundestag (WD 3 – 3000 – 360/18); Stillelegung von Kraftwerken, Kurzinformation, Wissenschaftliche Dienste, Deutscher Bundestag (WD 3 – 3000 – 360/19).

(105) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, cele două societăți locale au fost de acord că respectiva compensație constituie ajutor de stat, depășind o simplă compensație pentru prejudicii și, prin urmare, oferind RWE un avantaj selectiv. Acestea subliniază că dreptul de proprietate, consacrat la articolul 14 din GG, nu protejează perspectivele viitoare de venituri sau de profit. Deși recunosc că limitarea utilizării proprietății este, de asemenea, protejată în temeiul GG și s-ar aplica instalațiilor de producție, acest lucru nu este valabil și în cazul activităților miniere. Acestea explică faptul că autorizațiile (*Hauptbetriebspläne*) se acordă de regulă doar pentru o perioadă cuprinsă între doi și trei ani și, prin urmare, utilizarea proprietății în cazul minelor nu depășește aceste perioade de autorizare. Societățile în cauză susțin, de asemenea, că discuțiile cu privire la renunțarea treptată la cărbune se desfășurau de ceva timp și că, prin urmare, întreprinderile vizate nu se puteau aștepta ca situația de reglementare avantajoasă să persiste. Acestea explică, de asemenea, că numai o sarcină excepțională (*Sonderopfer*) sau o situație dificilă deosebită (*Härtefall*) dă dreptul unei întreprinderi limitate în ceea ce privește utilizarea proprietății sale să beneficieze de o compensație. Perioadele lungi de tranziție, posibilitatea de a trece la un alt combustibil pentru producție și faptul că multe instalații au fost amortizate conduc la o situație în care nu există nicio astfel de dificultate.

#### 4.1.4. Asociații/ONG-uri

(106) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, ClientEarth a considerat că respectiva compensație constituie ajutor de stat. În opinia sa, RWE beneficiază de un avantaj selectiv, întrucât este puțin probabil ca o instanță națională să acorde despăgubiri corespunzătoare sumelor promise RWE de către autoritățile germane. O compensație pentru prejudicii în temeiul GG germane ar fi admisibilă numai în cazul în care intervenția statului ar conduce la o sarcină excepțională. Articolul 14 din GG nu reglementează (i) modificarea, anularea sau expirarea autorizațiilor în temeiul Legii privind controlul emisiilor (*Bundesimmissionsschutzgesetz*) și nici în temeiul Legii privind mineritul (*Bundesberggesetz*)<sup>(54)</sup>, (ii) investițiile amortizate integral<sup>(55)</sup>, (iii) pierderea oportunităților de vânzări și profiturile nerealizate sau alte planuri care se bazează pe ipoteza că o situație juridică favorabilă rămâne neschimbată<sup>(56)</sup>. În plus, ClientEarth susține că impactul negativ al noilor reglementări asupra valorii activelor nu poate fi compensat după amortizarea investițiilor<sup>(57)</sup>, adăugând că operatorii din sectorul lignitului ar trebui să argumenteze că au avut așteptări legitime cu privire la continuarea activității și că se confruntă cu dificultăți economice nejustificate excepțional de dure ca urmare a renunțării treptate la cărbune în temeiul legii. ClientEarth face referire la lucrarea Serviciului Științific al parlamentului Germaniei și la un studiu comandat de Ministerul Mediului<sup>(58)</sup>, care oferă detalii suplimentare cu privire la cadrul juridic privind compensațiile în contextul renunțării treptate la cărbune.

(107) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a susținut că măsura nu conferă un avantaj societăților din sectorul lignitului în cauză. Dimpotrivă, societățile din sectorul lignitului ar fi putut solicita compensații în temeiul dreptului constituțional german, al CEDO și al TCE, dacă nu li s-ar fi acordat o compensație adecvată în temeiul Legii privind închiderea sau al contractului din 2021. Valoarea compensației solicitate pentru profiturile nerealizate, costurile, prejudiciile, cheltuielile suplimentare și dezavantajele economice cauzate de renunțarea treptată la lignit este cel puțin egală sau chiar semnificativ mai mare decât compensația acordată.

#### 4.1.5. Landurile germane

(108) Trei landuri germane (Brandenburg, Saxonia și Renania de Nord-Westfalia) au prezentat observații în urma deciziei de inițiere a procedurii. Observațiile referitoare exclusiv la măsura LEAG nu vor fi prezentate în detaliu în prezenta decizie, deoarece măsura LEAG nu intră în domeniul de aplicare al prezentei decizii (a se vedea considerentele 13 și 14).

<sup>(54)</sup> Vgl. Urteil des Bundesverfassungsgerichts vom 6.12.2016, 1 BvR 2821/11, 1 BvR 321/12, 1 BvR 1456/23, Rn. 231 für atomrechtliche Genehmigungen.

<sup>(55)</sup> Vgl. m.w.N. Klinskim, S. 4. Jedoch können haushaltsrechtliche Gründe (dazu unter 2) auch bei der verfassungsrechtlichen Betrachtung in Einzelfällen und in der Zusammenschau mit anderen Gründen eine Reduzierung der Entschädigung, z.B. für einen Ausgleich unter dem Verkehrswert, begründen, m.w.N. Schomerus/Franßen, S. 317f.

<sup>(56)</sup> Urteil des Bundesverfassungsgerichts vom 6.12.2016, 1 BvR 2821/11, 1 BvR 321/12, 1 BvR 1456/23, Rn. 270; Jarass, in: Jarass/Pieroth, GG, 15. Auflage 2018, artikelul 14 Rn. 19.

<sup>(57)</sup> BVerwG NVwZ 2009, S. 1443.

<sup>(58)</sup> Schomerus/Franßen: Klimaschutz und die rechtliche Zulässigkeit der Stilllegung von Braun- und Steinkohlekraftwerken, 13.12.2018, [https://www.bet-energie.de/fileadmin/redaktion/PDF/Studien\\_und\\_Gutachten/Gutachten\\_Folgekosten/Gutachten\\_Folgekosten\\_Braunkohleausstieg\\_Abschlussbericht.pdf](https://www.bet-energie.de/fileadmin/redaktion/PDF/Studien_und_Gutachten/Gutachten_Folgekosten/Gutachten_Folgekosten_Braunkohleausstieg_Abschlussbericht.pdf).

- (109) Renania de Nord-Westfalia a susținut că, în cazul RWE, data actuală stabilită pentru renunțarea treptată la lignit survine mult mai devreme decât data prevăzută de societate pe baza autorizațiilor de funcționare finale pentru centralele sale electrice. Această interdicție de exploatare în baza dispozițiilor legale, care începe cel târziu din 2038 (sau din 2035 în cazul în care s-ar exercita opțiunea de dezafectare cu concentrarea eforturilor la începutul perioadei), constituie o ingerință în administrarea RWE. Potrivit Renaniei de Nord-Westfalia, RWE ar putea cu siguranță să conteste, în cadrul unei proceduri judiciare înaintea Curții Constituționale, aceste ingerințe în activitățile sale comerciale și devalorizarea activelor sale comerciale în baza protecției proprietății garantate de GG.

#### 4.2. Temeiul juridic al compatibilității

##### 4.2.1. RWE

- (110) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, RWE consideră că OACME nu sunt aplicabile din două motive. În primul rând, RWE face trimitere la observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, în care RWE a susținut că măsura nu constituie ajutor de stat (a se vedea considerentul 92 și următoarele). Având în vedere că OACME descriu criteriile utilizate de Comisie pentru a examina compatibilitatea măsurilor care sunt considerate ajutor de stat, intrarea în vigoare a OACME nu este relevantă pentru evaluarea compensației.
- (111) În al doilea rând, RWE susține că OACME nu sunt aplicabile din cauza domeniului de aplicare temporal al orientărilor. În conformitate cu punctul 466 din OACME, Comisia intenționează să aplice orientările tuturor ajutoarelor supuse obligației de notificare care au fost acordate sau care urmează să fie acordate de la 27 ianuarie 2022, însă nu există nicio dispoziție expresă cu privire la oportunitatea și momentul la care OACME ar trebui să se aplice și ajutoarelor deja notificate înainte de această dată. RWE observă că măsura a fost notificată înainte de 27 ianuarie 2022, ceea ce face ca OACME să fie inaplicabile. RWE consideră că măsura a fost deja pusă în aplicare în 2020, când a început traiectoria de închidere pentru RWE, odată cu intrarea în vigoare a Legii privind închiderea. Primele plăți anuale erau scadente în decembrie 2020 și decembrie 2021, însă aceste plăți au fost suspendate în conformitate cu clauza de standstill prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE. Prin urmare, RWE consideră că presupusul ajutor a fost acordat înainte de 27 ianuarie 2022 și că respectiva clauză de standstill a fost respectată.
- (112) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, RWE a susținut că, chiar dacă măsura ar fi calificată drept ajutor de stat, aceasta ar fi totuși compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, indiferent dacă OACME se aplică sau nu. RWE a susținut că OACME nu se aplică măsurii și a subliniat că OACME au fost adoptate numai după adoptarea deciziei de inițiere a procedurii.

##### 4.2.2. LEAG

- (113) În observațiile prezentate în urma consultării publice, LEAG a admis că, deși OACME poate avea o aplicabilitate retroactivă în cazul respectiv, aplicarea acestora nu este justificată. O evaluare în temeiul OACME implică dezavantaje semnificative și pune sub semnul întrebării încheierea rapidă a procedurii.
- (114) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, LEAG a reiterat faptul că OACME nu sunt aplicabile, deoarece, în conformitate cu punctul 466 din OACME, acestea se aplică numai ajutoarelor acordate de la 27 ianuarie 2022. Chiar dacă măsura ar fi considerată ajutor, aceasta ar fi fost, în orice caz, acordată înainte de 27 ianuarie 2022, întrucât Legea privind închiderea și contractul din 2021 au intrat în vigoare înainte de adoptarea OACME. LEAG a susținut, de asemenea, că, chiar dacă măsura ar fi considerată ajutor de stat și chiar dacă ar fi evaluată în temeiul OACME, aceasta ar fi compatibilă cu secțiunea 4.12 din OACME.
- (115) LEAG face trimitere, de asemenea, la jurisprudența care face distincție între momentul acordării și cel al plății ajutorului<sup>(59)</sup>. LEAG susține că, în absența plății efective a compensației, care, în cazul de față, este, de asemenea, supusă aprobării Comisiei în temeiul articolului 10 din Legea privind închiderea, nu există nicio încălcare a interdicției de punere în aplicare prevăzute la articolul 3 din Regulamentul de procedură privind ajutoarele de stat. Modul de redactare a interdicției de punere în aplicare evocă o astfel de distincție între constituirea compensației și plata efectivă, din moment ce, potrivit articolului 3 din regulamentul menționat, ajutorul nu poate fi acordat decât în cazul în care Comisia a adoptat, sau se consideră că a adoptat, o decizie de autorizare a acestuia.

<sup>(59)</sup> Hotărârea Curții din 21 martie 2013, Magdeburger Mühlenwerke GmbH/Finanzamt Magdeburg, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200, punctul 40.

- (116) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, acționarii LEAG (EPH și PPF) și-au exprimat opinia că OACME nu se aplică deoarece compensația nu se califică drept ajutor de stat. Chiar dacă ar fi vorba despre un ajutor de stat, acesta a fost acordat înainte de intrarea în vigoare a OACME, întrucât evenimentele relevante sunt intrarea în vigoare a Legii privind închiderea (august 2020) sau semnarea contractului din 2021 (februarie 2021). Chiar dacă OACME ar fi aplicabile, măsura ar fi, în orice caz, compatibilă cu piața internă, întrucât sunt îndeplinite toate condițiile din secțiunea 3 și secțiunea 4.12 din OACME.
- (117) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, comitetul de întreprindere al grupului LEAG (*Konzernbeiratsrat*) a susținut că OACME nu se aplică în acest caz.

#### 4.2.3. Întreprinderi

- (118) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, GPE a susținut că utilizarea articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE ca temei juridic pentru evaluare este discutabilă, deoarece dispoziția respectivă vizează ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice. Cu toate acestea, în cazul de față, nu este vorba de o dezvoltare a unei activități/regiuni economice, ci mai degrabă de o lichidare a unei activități economice. Pentru a ilustra în continuare pretinsa inadecvare a articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, GPE a făcut trimitere la Decizia Consiliului din 10 decembrie 2010 privind închiderea minelor de cărbune necompetitive <sup>(60)</sup>, în care temeiul juridic utilizat a fost articolul 107 alineatul (3) litera (e) din TFUE. GPE a afirmat, de asemenea, că simplul fapt că anterioarele Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie <sup>(61)</sup> nu includ nicio dispoziție privind ajutorul pentru închidere nu înseamnă că articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE este în mod necesar și automat temeiul juridic corect pentru o astfel de măsură.
- (119) În observațiile prezentate în urma consultării publice, GPE a indicat punctul 466 din OACME și a afirmat că ajutorul sub formă de compensație a fost acordat RWE și LEAG la momentul adoptării Legii privind închiderea, și anume în 2020, și cel târziu la semnarea contractului din 2021 dintre Germania și RWE (februarie 2021), și că, prin urmare, OACME nu sunt aplicabile. În acest scop, GPE citează jurisprudența Magdeburg <sup>(62)</sup>, care a stabilit că ajutorul se acordă atunci când se acordă dreptul legal de a-l obține. Prin urmare, având în vedere că OACME au fost adoptate după presupusa acordare a ajutorului, GPE a considerat că evaluarea ar trebui să fie efectuată direct în temeiul tratatului.
- (120) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, GPE a reiterat opiniile rezumate în considerentul 120 și a adăugat că faptul că s-au adus unele modificări contractului adițional nu are ca efect modificarea elementelor-cheie ale măsurii, care ar trebui evaluate direct în temeiul tratatului.
- (121) În observațiile prezentate în urma consultării publice, cele opt societăți locale au susținut că OACME confirmă nelegalitatea ajutorului și fundamentează criticile prezentate de aceste societăți în urma deciziei de inițiere a procedurii.
- (122) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, cele două societăți locale au susținut că OACME sunt aplicabile. Acestea fac trimitere la punctul 466 din OACME și la clauza de standstill din contractul din 2021 și observă că, întrucât plata compensației nu a fost încă acordată în cazul de față, întrucât depinde din punct de vedere juridic de aprobarea Comisiei, domeniul de aplicare al OACME în sensul punctului 466 din OACME este relevant.

<sup>(60)</sup> Decizia 2010/787/UE a Consiliului din 10 decembrie 2010 privind ajutorul de stat pentru facilitarea închiderii minelor de cărbune necompetitive (JO L 336, 21.12.2010, p. 24).

<sup>(61)</sup> Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 (JO C 200, 28.6.2014, p. 1).

<sup>(62)</sup> Hotărârea Curții din 21 martie 2013, Magdeburger Mühlenwerke GmbH/Finanzamt Magdeburg, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200.

## 4.2.4. Asociații/ONG-uri

- (123) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a susținut că, chiar dacă măsura constituie ajutor de stat (*quod non*, a se vedea considerentul 108), OACME nu sunt aplicabile, deoarece acestea se aplică numai ajutoarelor acordate începând cu 27 ianuarie 2022. În cazul de față, dacă s-ar presupune că măsura constituie ajutor, aceasta ar fi fost, în orice caz, acordată înainte de 27 ianuarie 2022, întrucât Legea privind închiderea intrase deja în vigoare la 14 august 2020, iar contractul din 2021 fusese semnat la 10 februarie 2021. Potrivit jurisprudenței<sup>(63)</sup>, singurul moment relevant pentru acordarea ajutorului este momentul la care beneficiarul ajutorului dobândește un drept legal cu privire la ajutorul respectiv în temeiul dreptului național aplicabil, ajutorul fiind acordat deja în momentul nașterii acestui drept. În plus, chiar dacă Comisia ar considera că OACME sunt aplicabile, măsura ar fi, în orice caz, compatibilă cu piața internă și ar trebui evaluată în temeiul secțiunii 4.12.1, deoarece măsura se referă la încetarea activităților profitabile legate de cărbune și nici RWE și nici LEAG nu sunt întreprinderi aflate în dificultate în sensul Orientărilor Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate<sup>(64)</sup>. Punctul 425 din OACME acoperă integral atât profiturile nerealizate, cât și prejudiciile suplimentare și dezavantajele economice și, prin urmare, elementele compensației în cazul de față se încadrează în domeniul de aplicare al OACME.
- (124) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, ClientEarth a susținut că ajutorul prevăzut în temeiul Legii privind închiderea fusese deja acordat odată cu semnarea contractului din 2021. Deși contractul conține o clauză care face trimitere la aprobarea Comisiei, validitatea juridică a acestui contract nu este condiționată din punct de vedere tehnic de autorizarea ajutorului de stat și, prin urmare, acordă RWE dreptul de a obține compensația, în conformitate cu jurisprudența<sup>(65)</sup>. Contractul adițional nu modifică acest drept. Întrucât OACME nu sunt aplicabile din motivele expuse în considerentul 124 de mai sus, singurul temei juridic posibil pentru compatibilitate este articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Cu toate acestea, dispoziția respectivă permite numai măsurile de ajutor care vizează dezvoltarea unei activități economice, iar măsura în cauză nu îndeplinește acest criteriu, întrucât vizează încetarea activităților. Singura activitate economică care este eventual sprijinită prin măsură este trecerea de la producția de energie electrică pe bază de cărbune la energia din surse regenerabile, însă, pentru astfel de măsuri, există și alte norme specifice pentru evaluarea compatibilității sprijinului public, care nu sunt îndeplinite în acest caz. ClientEarth a subliniat, de asemenea, că o altă posibilitate ar fi utilizarea articolului 107 alineatul (3) litera (e) din TFUE, care prevede posibilitatea adoptării de către Consiliu a unor norme privind compatibilitatea altor categorii de ajutoare stabilite prin decizie a Consiliului, care hotărăște la propunerea Comisiei.
- (125) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a reiterat faptul că OACME nu ar fi aplicabile. În opinia sa, trimiterea la hotărârea Freistaat Sachsen<sup>(66)</sup> pentru a justifica aplicabilitatea OACME implică o interpretare eronată a acestei hotărâri. Potrivit punctului 44 din hotărârea respectivă, normele Uniunii de drept substanțial trebuie interpretate în sensul că nu au în vedere situații apărute anterior intrării lor în vigoare decât în măsura în care rezultă în mod clar din formularea, din finalitatea sau din economia acestora că trebuie să le fie atribuit un asemenea efect. În cazul de față, autoritățile germane au decis să acorde RWE o compensație pentru închiderea centralelor electrice pe bază de lignit, cunoscând pe deplin absența orientărilor Comisiei privind compatibilitatea acestui tip de ajutor. Astfel, la momentul acordării compensației către RWE, Germania știa că evaluarea acestei intervenții va fi efectuată direct în temeiul tratatului. De asemenea, făcând trimitere la punctul 46 din această hotărâre, ClientEarth susține că trebuie să se facă distincție între noțiunile de „punere în aplicare” și de „acordare a unui ajutor”. La punctul 49 din hotărârea respectivă, Curtea a considerat că articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul de procedură privind ajutoarele de stat, care prevede obligația Comisiei de a examina notificarea „imediat după primirea acesteia”, impune acestei instituții numai o obligație de diligență specială și, prin urmare, nu constituie o regulă de aplicare *ratione temporis* a criteriilor de apreciere a compatibilității ajutoarelor notificate.

<sup>(63)</sup> Hotărârea Curții din 21 martie 2013, Magdeburger Mühlenwerke GmbH/Finanzamt Magdeburg, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200, punctul 40.

<sup>(64)</sup> Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

<sup>(65)</sup> Hotărârea Curții din 21 martie 2013, Magdeburger Mühlenwerke GmbH/Finanzamt Magdeburg, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200, punctul 41.

<sup>(66)</sup> Hotărârea Curții din 11 decembrie 2008, Comisia/Freistaat Sachsen, C-334/07 P, ECLI:EU:C:2008:709.

(126) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, Greenpeace a susținut că OACME nu se aplică măsurii în temeiul punctului 466 din OACME, întrucât Legea privind închiderea intrase deja în vigoare la 21 decembrie 2020 și, prin urmare, evaluarea trebuie efectuată direct în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE. În opinia sa, ajutorul ar putea intra în domeniul de aplicare al secțiunii 4.12.1 din OACME, însă acest lucru nu este necesar, adecvat și proporțional. Secțiunea 4.12.2 din OACME nu s-ar aplica întrucât întregul proces al Comisiei pentru cărbune și expunerea de motive a Legii privind închiderea se opun unei astfel de aplicabilități.

#### 4.3. Compatibilitatea ajutorului

##### 4.3.1. Dezvoltarea unei activități economice

###### 4.3.1.1. RWE

(127) RWE a susținut că măsura aduce o contribuție importantă la promovarea dezvoltării unei activități economice în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

(128) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a făcut trimitere la decizia Comisiei privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania<sup>(67)</sup> și a subliniat că aceeași argumentație se aplică renunțării treptate la lignit și chiar într-o măsură mai mare, deoarece contribuția la protecția mediului a devansării renunțării treptate la lignit este și mai mare. Pe de o parte, emisiile specifice de CO<sub>2</sub> ale producției de energie electrică pe bază de lignit sunt mai mari decât cele ale producției de energie electrică pe bază de cărbune superior. Pe de altă parte, costurile de producție a energiei electrice pentru producția de energie electrică pe bază de lignit sunt mai scăzute, astfel că extinderea suplimentară a centralelor pentru producerea de energie din surse regenerabile fără măsuri guvernamentale suplimentare ar fi ultima operațiune care ar obliga centralele electrice pe bază de lignit să iasă de pe piață. În plus, angajamentul Germaniei de a anula certificatele de emisii de CO<sub>2</sub> economisite (a se vedea considerentul 19) exclude posibilitatea de a transfera emisiile către alte sectoare sau către alte state membre, ceea ce consolidează și mai mult eficacitatea renunțării treptate la cărbune în Germania.

(129) În plus, RWE a susținut că măsura oferă previzibilitate și securitate juridică și, prin urmare, promovează dezvoltarea nu numai a activității economice de producere a energiei electrice pe bază de lignit, ci și a sectorului energetic în ansamblu, deoarece toți participanții de pe piață au nevoie de fiabilitate în ceea ce privește traiectoria de dezafectare stabilită în privința lignitului pentru deciziile lor viitoare de investiții. Acest lucru este valabil pentru întreprinderile care produc energie electrică pe bază de lignit, care trebuie să își modifice planificarea pe termen lung aferentă minelor de suprafață, dar și pentru acei actori de pe piață care doresc să utilizeze deficitul de capacitate rezultat ca oportunitate de noi investiții, deoarece ar suporta, de asemenea, riscuri inutile în materie de investiții și, eventual, s-ar abține de la investiții dacă aplicabilitatea unei traiectorii de închidere prevăzute de lege ar rămâne discutabilă timp de mai mulți ani ca urmare a acțiunilor în justiție înaintate. Această incertitudine ar implica, de asemenea, riscuri pentru alte etape ale lanțului valoric din sectorul energetic; de exemplu, planificarea fiabilă a rețelei ar fi, de asemenea, afectată dacă traiectoria de dezafectare ar rămâne incertă.

(130) În plus, RWE a subliniat că Germania a luat în considerare securitatea aprovizionării atunci când a conceput modalitățile de dezafectare, deoarece s-a coordonat cu întreprinderile în funcțiune în ceea ce privește sistemul global de aprovizionare garantat contractual, oferind astfel stimulente fiabile pentru investiții în vederea adăugării unor capacități de producție. Prin urmare, măsura servește la accelerarea tranziției energetice, asigurând în același timp securitatea aprovizionării.

(131) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, RWE a făcut trimitere la observațiile sale prezentate în urma deciziei de inițiere a procedurii, care sunt rezumate în considerentele 129-131 de mai sus, și a susținut că măsura RWE este conformă cu punctul 426 din OACME. În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, RWE a reiterat faptul că măsura RWE modificată are o contribuție semnificativă la accelerarea decarbonizării și la transformarea sectorului energetic și, prin urmare, facilitează dezvoltarea unei activități economice, în conformitate cu punctul 426 din OACME.

###### 4.3.1.2. LEAG

(132) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, LEAG a susținut că renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit va facilita dezvoltarea unei capacități suplimentare de producere a energiei electrice pe baza altor tehnologii, în special a energiei din surse regenerabile. În plus, în opinia LEAG, măsura va avea un impact pozitiv asupra mediului și va oferi previzibilitate în ceea ce privește închiderea anticipată a centralelor electrice pe bază de lignit.

<sup>(67)</sup> Decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania, considerentele 100-109.



#### 4.3.1.3. Întreprinderi

- (133) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, GPE a susținut că ajutorul nu poate fi considerat sprijin pentru o activitate economică, deoarece nu este vorba de o dezvoltare a unei activități/regiuni economice, ci mai degrabă de o lichidare a unei activități economice. În observațiile prezentate în contextul consultării publice, GPE a afirmat că nu este clar care este activitatea economică facilitată prin intermediul compensației. În cazul în care compensația vizează costurile de închidere a unei centrale electrice pe bază de cărbune mai devreme decât se prevăzuse, este discutabil în ce măsură închiderea unei activități poate fi considerată o facilitare a unei activități economice. În plus, GPE a remarcat că, în cazul în care compensația nu este legată în fapt de costurile închiderii centralei electrice și va fi utilizată pentru investiții în producția de energie din surse regenerabile, compatibilitatea sprijinului de stat ar trebui evaluată pe baza dispozițiilor aplicabile pentru producția de energie electrică din surse regenerabile. În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, GPE și-a reiterat opinia potrivit căreia ajutorul nu poate fi considerat sprijin pentru o activitate economică.

#### 4.3.1.4. Asociații/ONG-uri

- (134) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, în contextul consultării publice și cu privire la decizia de extindere, ClientEarth și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că ajutorul pentru închiderea anticipată a activităților economice îndeplinește condiția prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, potrivit căreia ajutorul trebuie să vizeze dezvoltarea unei activități economice, întrucât scopul direct al ajutorului pentru închidere este de a închide o activitate, chiar dacă o astfel de închidere poate conduce indirect la dezvoltarea de noi activități.
- (135) Biroul European pentru Mediu a susținut în observațiile prezentate în urma consultării publice că guvernul german nu a identificat activitățile economice care urmează să fie facilitate ca urmare a ajutorului.

#### 4.3.2. Efectul stimulat

##### 4.3.2.1. RWE

- (136) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a afirmat că măsura are efect stimulat. În lipsa intervenției statului sau a acordului contractual cu guvernul german, RWE ar fi continuat să producă energie electrică pe bază de lignit mult mai mult decât este permis în prezent pentru a obține marje de contribuție suplimentare și pentru a putea menține planul inițial de exploatare minieră de suprafață. În absența compensației prevăzute în Legea privind închiderea și convenită în contractul din 2021, RWE nu ar fi fost de acord cu încetarea anticipată a producției de energie electrică pe bază de lignit. RWE ar fi contestat în instanță o astfel de închidere impusă în baza dispozițiilor legale.
- (137) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, RWE a reiterat aceste argumente și a susținut că măsura este conformă cu punctul 427 din OACME. În opinia RWE, compensația este cu mult sub valoarea prejudiciului total care i-a fost cauzat prin închiderea anticipată, având în vedere profiturile nerealizate și costurile suplimentare, în comparație cu scenariul contrafactual. Comparativ cu un scenariu contrafactual fără renunțarea treptată la lignit, RWE nu este scutită de nicio sarcină cu privire la o activitate pe care RWE ar fi trebuit să o desfășoare oricum și nici nu beneficiază de vreo compensație pentru riscul comercial obișnuit al RWE. Dimpotrivă, se acordă numai o compensație parțială pentru prejudiciul cauzat de o intervenție a statului.
- (138) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, RWE a reiterat faptul că nu ar fi închis anticipat nicio centrală electrică pe bază de lignit începând cu 2020 și nu ar mai închide prematur nicio altă centrală dacă nu ar fi existat acordul contractual și dispoziția juridică pentru încetarea anticipată completă a producției de energie electrică pe bază de lignit în schimbul unei compensații. În opinia RWE, evoluția pieței arată că producția de energie electrică pe bază de lignit este profitabilă pentru RWE. În contextul unor costuri variabile scăzute, al prețurilor ridicate pe termen lung ale gazelor și al renunțării treptate de către Germania la energia nucleară, producția de energie electrică pe bază de lignit este cea mai competitivă tehnologie. Acest lucru este valabil în special pentru continuarea exploatării instalațiilor existente, deoarece, având în vedere costurile de investiții deja suportate pentru minele de suprafață și centralele electrice, aceste costuri nu sunt relevante pentru decizia de exploatare.

##### 4.3.2.2. LEAG

- (139) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, LEAG a susținut că măsura are efect stimulat, deoarece determină schimbarea comportamentului său economic, și anume închiderea instalațiilor mai devreme decât se prevăzuse inițial, într-un mod mai ordonat și mai previzibil.

#### 4.3.2.3. Întreprinderi

- (140) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, GPE a considerat că închiderea anumitor centrale electrice pe bază de cărbune fusese prevăzută înainte de introducerea măsurii, ceea ce face ca problema efectului stimulat să fie deosebit de importantă. În observațiile prezentate în urma deciziei de extindere, GPE consideră că factorii financiari care descurajează exploatarea centralelor pe bază de lignit (de exemplu, doar creșterea prețurilor ETS) ar fi determinat RWE să închidă centralele mai devreme decât se prevăzuse, posibil înainte de 2030. Astfel, GPE a considerat că respectiva compensație nu are efect stimulat.
- (141) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii și în contextul consultării publice, cele două societăți locale au considerat că măsura nu stimulează RWE să își schimbe comportamentul astfel încât protecția mediului să fie îmbunătățită. Dimpotrivă, societățile în cauză sugerează că plata compensației va avea un efect opus celui scontat, întrucât centralele electrice pe bază de lignit vor continua să funcționeze ca urmare a plății compensației. Societățile sugerează că, în absența plăților compensatorii, centralele ar fi fost eliminate de mult timp din rețea <sup>(68)</sup>.

#### 4.3.2.4. Asociații/ONG-uri

- (142) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a susținut că măsura are efect stimulat în conformitate cu punctul 427 din OACME. Durata de viață a activelor, care a fost utilizată și pentru modelul de calcul al profiturilor nerealizate, depășește cu mult data de închidere din 2038, care este ultima dată de închidere prevăzută în Legea privind închiderea și în contractul din 2021. Prin urmare, măsura are efect stimulat în sensul OACME, deoarece determină întreprinderile în cauză să își închidă instalațiile mai devreme decât se prevăzuse și conduce la schimbarea comportamentului acestora, care, în absența măsurii, nu s-ar modifica.
- (143) Greenpeace a susținut în observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii că măsura nu are efect stimulat, deoarece nu conduce la o schimbare de comportament.
- (144) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a susținut că măsura nu are efect stimulat și a indicat considerentul 70 din decizia de extindere, potrivit căruia profiturile nerealizate de RWE în trecut și în viitorul apropiat depășesc deja compensația care urmează să fie acordată RWE și, prin urmare, o justifică. În opinia sa, în aceste condiții, considerația logică este că RWE primește compensația pentru pierderile deja suferite sub formă de profituri nerealizate și că, prin urmare, aceasta nu are ca efect accelerarea închiderii centralelor electrice, ci urmărește doar reducerea costurilor de închidere a anumitor centrale pentru RWE.
- (145) În observațiile prezentate în urma consultării publice, Biroul European pentru Mediu a contestat faptul că beneficiarii nu și-ar fi schimbat comportamentul în absența compensației, deoarece ambele societăți se află deja în proces de tranziție către tehnologii mai curate de producere a energiei, fapt demonstrat de comunicările lor publice. Având în vedere diferitele scenarii de piață, se poate presupune că, în orice caz, instalațiile pe bază de lignit și minele de lignit ar fi fost închise la un moment dat. Prin urmare, planurile de afaceri ale beneficiarilor ar fi trebuit să prevadă nu numai costurile și profiturile legate de deschiderea și exploatarea unei mine, ci și închiderea și reabilitarea acesteia.

#### 4.3.3. Încălcarea dreptului Uniunii

##### 4.3.3.1. RWE

- (146) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a susținut că respectivele costuri care ar interveni și în scenariul contrafactual nu au fost incluse în calculul prejudiciilor totale. Prin urmare, argumentul invocat de unele părți terțe potrivit căruia o compensație pentru costurile de minerit ar putea fi contrară principiului „poluatorul plătește” (considerentul 83 din decizia de inițiere a procedurii) este nefondat, deoarece numai acele costuri de minerit suplimentare care nu ar fi fost suportate în absența intervenției statului urmează să fie compensate.

<sup>(68)</sup> Öko-Institut, *Assessment of the planned compensation payments for decommissioning German lignite power plants in the context of current developments* (Evaluarea plăților compensatorii planificate pentru dezafectarea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania în contextul evoluțiilor actuale), 29 iunie 2020, p. 30 – publicație disponibilă la adresa: <https://www.oeko.de/publikationen/p-details/assessment-of-the-planned-compensation-payments-for-decommissioning-german-lignite-power-plants-in-the-context-of-current-developments>; Sandbag – Smarter Climate Policy, *The cash cow has stopped giving: Are Germany's lignite plants now worthless?* (Vaca de muls a încetat să mai dea lapte: au devenit centralele pe bază de lignit din Germania fără valoare?), publicație disponibilă la adresa: <https://ember-climate.org/insights/research/the-cash-cow-has-stopped-giving/>.

#### 4.3.3.2. Întreprinderi

- (147) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, GPE a susținut că această compensație încalcă principiul „poluatorul plătește” prevăzut la articolul 191 din TFUE. În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, GPE a precizat că veniturile și costurile luate în considerare pentru stabilirea compensației nu pot fi identificate pe baza informațiilor disponibile în Germania sau a informațiilor furnizate în decizia Comisiei. Nu se poate exclude ipoteza ca acele costuri pe care RWE va trebui să le finanțeze și care se datorează respectării principiului „poluatorul plătește” să fie acoperite de compensație. Acest lucru contravine principiului „poluatorul plătește” și pune în pericol posibilitatea de a considera că o astfel de măsură de sprijin este compatibilă cu normele TFUE. GPE a considerat, de asemenea, că respectiva compensație contracarează măsurile UE de protecție a climei prin reducerea eficacității taxonomiei.

#### 4.3.3.3. Asociații/ONG-uri

- (148) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii și în contextul consultării publice, Greenpeace a susținut că măsura încalcă principiul „poluatorul plătește” în cazul în care compensația acoperă și costurile de minerit.
- (149) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, ClientEarth a susținut că respectivele costuri de reabilitare a minelor trebuie să fie suportate de operatorii minelor în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”. Conformitatea compensațiilor pentru închidere cu principiul „poluatorul plătește” este o problemă în sine, care trebuie abordată distinct de partea compensației destinată să despăgubească operatorii pentru profiturile nerealizate și pentru alte pierderi. Orice plată de către stat a costurilor legate de gestionarea poluării scutește beneficiarul de costuri pe care ar trebui, în mod normal, să le suporte<sup>(69)</sup>. ClientEarth a susținut, de asemenea, că operatorii minelor sunt identificați și răspunzători din punct de vedere legal pentru costurile de reabilitare a minelor de suprafață, pe parcursul operațiunilor lor și după închiderea acestora.
- (150) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Biroul European pentru Mediu a considerat că această compensație încalcă principiul „poluatorul plătește” prevăzut la articolul 191 alineatul (2) din TFUE și legislația în domeniul mediului care decurge din acesta. Compensația nu ține seama de prețul în creștere emisiilor de dioxid de carbon, care crește din ce mai mult ca urmare a noilor obiective ale UE pentru 2030 (din cadrul pachetului „Pregătiți pentru 55”) și a angajamentelor internaționale ale UE în temeiul Acordului de la Paris. Până în 2039, costurile certificatelor de carbon se vor situa între 19,5 miliarde EUR pentru RWE și 39 de miliarde EUR pentru LEAG și, prin urmare, orice profit ar fi imposibil. Prin urmare, compensația nu are o bază solidă și contravine principiului „poluatorul plătește”. Biroul European pentru Mediu a considerat, de asemenea, că principiul „poluatorul plătește” este încălcat, deoarece se acordă compensații poluatorilor fără a se oferi explicații clare în ceea ce privește calculele, în timp ce externalitățile negative ale activităților acestora nu sunt luate în considerare. Nu s-a efectuat internalizarea costurilor aferente prejudiciilor cauzate de poluarea atmosferică, aspect reglementat de Directiva privind emisiile industriale („DEI”) <sup>(70)</sup>. Conformitatea cu cele mai bune tehnici disponibile („BAT”) la nivelul UE pentru instalațiile de ardere de mari dimensiuni depășește în prezent nivelurile de poluare atmosferică cu mercur prevăzute de BAT și, în cazul în care cele mai mari instalații pe bază de lignit ar fi trebuit să aplice nivelurile de performanță mai stricte atinse prin utilizarea BAT, efectele nocive asupra sănătății cauzate de continuarea funcționării pe bază de lignit ar fi putut fi reduse cu miliarde pe an în ceea ce privește costurile de sănătate și alte costuri legate de poluarea aerului. În plus, Biroul European pentru Mediu a susținut că autoritățile germane nu au respectat normele de punere în aplicare prevăzute în Decizia (UE) 2018/1135 a Comisiei privind raportarea în temeiul DEI (datele pentru anii de raportare 2017 și 2018). În cele din urmă, nu s-a efectuat internalizarea taxelor pentru utilizarea apei și a costurilor pentru prejudicii, contribuabilii suportând povara activității RWE și LEAG pe bază de lignit prin intermediul costurilor de sănătate. Costurile legate de utilizarea apei nu sunt stabilite în conformitate cu articolul 9 din Directiva-cadru privind apa <sup>(71)</sup> de către landurile germane în cauză și nu internalizează costurile de mediu în niciunul dintre landurile germane respective.

<sup>(69)</sup> Decizia Comisiei din 1 decembrie 2004 privind ajutorul de stat C 39/2004 – Nuclear Decommissioning Agency (JO C 315, 21.12.2004, p. 4).

<sup>(70)</sup> Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

<sup>(71)</sup> Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

- (151) Alianța pentru sănătate și mediu (*Health and Environment Alliance* – „HEAL”) a afirmat în observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii că guvernul german nu a luat toate măsurile pentru a se asigura că operatorii din sectorul lignitului reduc poluarea cât mai mult posibil până la realizarea renunțării treptate. Alianța a subliniat că acest lucru este consolidat prin hotărârea Hinkley Point C <sup>(72)</sup> și că trebuie luate în considerare obiectivele privind neutralitatea climatică, poluarea și tranziția justă enunțate în Pactul verde european.

#### 4.3.4. Necesitatea

##### 4.3.4.1. RWE

- (152) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a susținut că intervenția statului, prin Legea privind închiderea și prin contractul din 2021, este necesară pentru a realiza renunțarea treptată anticipată la lignit și pentru a aduce o contribuție suplimentară și substanțială din partea sectorului lignitului la reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub>, deoarece, în lipsa acestei intervenții, permițându-i-se să facă acest lucru, RWE ar fi continuat să ardă lignit până la jumătatea secolului.
- (153) În plus, RWE a făcut referire la renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania și a susținut că evaluarea Comisiei din decizia respectivă <sup>(73)</sup>, și anume că este puțin probabil ca o astfel de capacitate de producție pe bază de cărbune să fi părăsit piața fără intervenția statului, se aplică, de asemenea, renunțării treptate la lignit. Acest lucru se datorează faptului că producția de energie electrică pe bază de lignit este mai competitivă decât producția de energie electrică pe bază de cărbune superior și, prin urmare, centralele electrice pe bază de lignit ar fi ultimele centrale care ar părăsi piața. Operatorii au realizat investiții considerabile (mine de suprafață și centrale electrice), care sunt oricum suportate sub formă de costuri fixe, indiferent de utilizarea centralelor electrice. Pentru centralele existente, combinația dintre costurile fixe ridicate și costurile variabile scăzute asigură faptul că producția de energie electrică de la centralele existente rămâne economică, chiar și atunci când nu se mai justifică realizarea de investiții noi.
- (154) RWE a susținut, de asemenea, că centralele electrice pe bază de lignit nu vor părăsi piața fără intervenția statului, având în vedere, de asemenea, impactul asupra minelor. În cazul în care cantitățile de cărbune transformate în energie electrică se reduc în mod semnificativ, planificarea aferentă minelor trebuie modificată, iar o astfel de ajustare a planificării aferente minelor generează costuri suplimentare masive. Prin urmare, privite separat, ar putea fi chiar mai economic să se accepte marje de contribuție insuficiente decât să se reducă producția de energie electrică.
- (155) În opinia RWE, măsura este, de asemenea, necesară sub forma sa de intervenție pe piață cu acordarea unei compensații, întrucât o ieșire de pe piață fără acordarea unei compensații ar fi neconstituțională. În absența contractului din 2021, punerea în aplicare a renunțării treptate la lignit nu ar fi fost fezabilă din punct de vedere juridic, ținând seama de efectele asupra regiunilor carbonifere, a angajaților și a securității aprovizionării, precum și de impactul acesteia asupra succesului tranziției energetice.
- (156) În observațiile prezentate în contextul consultării publice și cu privire la decizia de extindere, RWE și-a reiterat opinia potrivit căreia măsura este necesară și conformă cu punctul 428 din OACME.

##### 4.3.4.2. LEAG

- (157) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, LEAG a susținut că, în lipsa măsurii, piața energiei electrice nu ar realiza singură economii comparabile, măsura fiind necesară pentru atingerea obiectivelor relevante. Din cauza renunțării treptate la energia nucleară în Germania, precum și a renunțării în proporție tot mai mare la aprovizionarea cu energie din Rusia, producția de energie electrică pe bază de lignit va rămâne competitivă chiar dacă se înregistrează o creștere puternică a producției de energie din surse regenerabile și, prin urmare, nu ar exista niciun stimulent pentru ca operatorii centralelor electrice pe bază de lignit să închidă instalațiile respective înainte de 2038. Astfel cum se menționează în decizia de inițiere a procedurii (considerentul 4), centralele electrice pe bază de lignit au emis 130,74 milioane de tone de CO<sub>2</sub> în 2018. Aceasta reprezintă aproximativ 40 % din emisiile de CO<sub>2</sub> ale sectorului energetic din anul respectiv. Legea privind închiderea și contractul din 2021 creează securitate juridică și previzibilitate pentru realizarea acestor reduceri ale emisiilor de CO<sub>2</sub> în Germania.

<sup>(72)</sup> Hotărârea din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742.

<sup>(73)</sup> Decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania, considerentele 110-117.

## 4.3.4.3. Întreprinderi

- (158) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii și în contextul consultării publice, GPE a susținut că autoritățile germane au definit instalațiile eligibile pentru compensare fără a lua în considerare vechimea efectivă a instalației, nivelul său de amortizare și data preconizată de închidere a acesteia. Măsura nu este necesară, deoarece, în orice caz, funcționarea normală a pieței ar fi determinat închiderea centralelor electrice pe bază de cărbune, având în vedere că: (i) propunerea de renunțare treptată la centralele electrice pe bază de cărbune se află de ceva timp în domeniul public, iar întreprinderile ar fi trebuit să țină seama de o astfel de politică la definirea planurilor de afaceri/de investiții și (ii) unele dintre unități erau învechite, iar închiderea lor era deja planificată. În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, GPE a adăugat că și efectele politicilor climatice, plafonul tarifelor aferent veniturilor aplicabil tuturor producătorilor de energie electrică, creșterea prețului și penuria viitoare de certificate ETS, dezvoltarea rapidă și eficientă a unor surse de energie mai curate ar fi făcut ca respectivele centrale electrice pe bază de lignit să iasă de pe piață în scurt timp și, astfel, neagă necesitatea unei intervenții a statului.
- (159) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, cele opt societăți locale au considerat că mecanismele de piață (și anume costurile tot mai mari ale certificatelor de emisii de carbon) ar fi condus la închiderea anticipată a centralelor pe bază de lignit <sup>(74)</sup>.
- (160) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii și în contextul consultării publice, cele două societăți locale au susținut că măsura nu este necesară și au oferit exemple privind modul în care alte state membre au renunțat treptat la cărbune, fără acordarea unei compensații <sup>(75)</sup>.

## 4.3.4.4. Asociații/ONG-uri

- (161) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a susținut că măsura este necesară și, prin urmare, îndeplinește cerința în temeiul OACME, deoarece, în lipsa măsurii, piața energiei electrice nu ar genera singură reduceri de emisii comparabile. Din cauza renunțării treptate la energia nucleară în Germania, precum și a încetării aprovizionării cu energie din Rusia, producția de energie electrică pe bază de lignit va rămâne competitivă chiar și în cazul unei creșteri puternice a producției de energie electrică din surse regenerabile de energie și, astfel, nu există niciun stimul pentru ca operatorii centralelor electrice să închidă instalațiile respective înainte de 2038. Prin urmare, măsura vizează o situație în care poate aduce îmbunătățiri substanțiale pe care piața nu le poate realiza singură.
- (162) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Greenpeace a susținut că măsura nu este necesară, având în vedere că: (i) nicio compensație nu ar fi fost suficientă sau doar o compensație limitată ar fi fost suficientă pentru ca Legea privind închiderea să ajungă să respecte drepturile fundamentale și (ii) ajutorul nu poate aduce nicio îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza singură. Deși Legea privind închiderea conduce la o renunțare treptată previzibilă și clară la cărbunul utilizat în scopuri de producere a energiei, ajutorul nu joacă cu adevărat un rol în acest sens.
- (163) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, ClientEarth a susținut că măsura nu este necesară. Centralele pe bază de lignit și minele aferente ar urma să se închidă singure și mai devreme de 2038 în condiții de piață (în special din cauza creșterii costurilor de conformare cu legislația de mediu și a prețurilor ETS) și, prin urmare, măsura nu va face decât să întârzie renunțarea completă la lignit în Germania. În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a adăugat că efectele politicilor climatice și ale schimbărilor de pe piața energiei electrice ar fi determinat în curând ieșirea centralelor pe bază de lignit de pe piață. ClientEarth a făcut trimitere, de asemenea, la Decizia SA.54537 – Interzicerea utilizării cărbunului pentru producerea de energie electrică în Țările de Jos, în care autoritățile neerlandeze au acordat compensații singurei centrale – Hemweg – care nu a beneficiat de o perioadă de tranziție precum celelalte centrale care intrau sub incidența legii privind închiderea <sup>(76)</sup>.

<sup>(74)</sup> Öko-Institut, *Assessment of the planned compensation payments for decommissioning German lignite power plants in the context of current developments* (Evaluarea plăților compensatorii planificate pentru dezafectarea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania în contextul evoluțiilor actuale), 29 iunie 2020, p. 25 – publicație disponibilă la adresa: <https://www.oeko.de/publikationen/p-details/assessment-of-the-planned-compensation-payments-for-decommissioning-german-lignite-power-plants-in-the-context-of-current-developments>.

<sup>(75)</sup> *Power Engineering International*, *Spain's remaining coal-fired plants likely to be phased out by 2025* (Centralele pe bază de cărbune încă în funcțiune în Spania ar putea fi eliminate treptat până în 2025), 5 august 2020 – articol disponibil online la adresa: <https://www.powerengineeringint.com/coal-fired/spains-remaining-coal-fired-plants-likely-to-be-phased-out-by-2025/>.

<sup>(76)</sup> Decizia Comisiei din 12 mai 2020 privind ajutorul de stat SA.54537 (2020/NN) – Țările de Jos – Interzicerea utilizării cărbunului pentru producerea de energie electrică în Țările de Jos (JO C 220, 3.7.2020, p. 1). A se vedea Hotărârea Tribunalului din 16 noiembrie 2022, Regatul Țărilor de Jos/Comisia Europeană, T-469/20, ECLI:EU:T:2022:713. Hotărârea a fost atacată în fața Curții de Justiție (cauza C-40/23 P).

- (164) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Biroul European pentru Mediu a observat că, de-a lungul timpului, la nivel mondial, centralele pe bază de cărbune au fost dezafectate la o durată medie de viață de 46 de ani și a calculat că respectiva compensație prevede o dată de închidere anticipată pentru 3 din 15 unități ale RWE și pentru 7 din 11 unități ale LEAG. Prin urmare, celelalte unități nu ar trebui să aibă dreptul la vreo compensație, deoarece fie ar fi trebuit să fie deja închise, fie ar trebui să se închidă în curând pentru a limita pierderile cauzate de economia cărbunelui din ce în ce mai precară. În plus, astfel cum s-a discutat în considerentul 151, Biroul European pentru Mediu a susținut, de asemenea, că respectiva compensație nu ține seama de creșterea prețului emisiilor de dioxid de carbon.
- (165) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Rețeaua de Acțiune pentru Climă (CAN) a considerat că dinamica pieței ar putea fi suficientă pentru a închide centralele pe bază de cărbune. Aceasta a făcut referire la creșterea prețurilor EU ETS și a afirmat că un impact direct al prețurilor actuale ale EU ETS este că aceasta aproape înjumătățește rentabilitatea centralelor electrice moderne pe bază de lignit din Germania după 2024 <sup>(77)</sup>, ceea ce, pe baza așteptărilor actuale, duce la pierderi de venituri pentru aproape jumătate din parcul de centrale pe bază de lignit al țării.

#### 4.3.5. Caracterul adecvat

##### 4.3.5.1. RWE

- (166) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a susținut că măsura este adecvată și că, la nivelul Comisiei pentru cărbune și, ulterior, la nivelul guvernului german, s-a analizat cu atenție decizia în favoarea instrumentului unei traiectorii negociate, garantate legal și contractual de renunțare la producția de energie electrică pe bază de lignit în raport cu alte măsuri. În decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior <sup>(78)</sup>, Comisia a remarcat avantajele unei renunțări treptate la cărbune garantate contractual și cu acordarea unei compensații în raport cu alte instrumente, cum ar fi EU ETS, un preț minim al CO<sub>2</sub> sau intervenții pur normative. Principalul avantaj al unei soluții contractuale este posibilitatea de a ghida traiectoria de renunțare treptată într-un mod direcționat, ținând seama de securitatea aprovizionării și de locurile de muncă afectate, și de a o garanta prin dispoziții legale. Era necesară o soluție care să prevadă o traiectorie individuală de dezafectare coerentă în ansamblu, care să poată fi pusă în aplicare în sistemele de generare în cauză din perspectiva legislației tehnice și de reglementare și care să fie asociată cu cele mai mici costuri operaționale, economice și sociale posibile.
- (167) În observațiile prezentate în contextul consultării publice și cu privire la decizia de extindere, RWE a reiterat faptul că măsura este adecvată, deoarece abordarea aleasă pentru definirea unei traiectorii globale de dezafectare de la început până la final, în consultare cu întreprinderile în funcțiune și instituirea acesteia într-un mod sigur din punct de vedere juridic, astfel încât să se prevină discontinuitățile la nivelul sistemului și impunerea de sarcini excesive asupra regiunilor carbonifere afectate, este în deplină conformitate cu punctul 429 din OACME.

##### 4.3.5.2. LEAG

- (168) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, LEAG a susținut că măsura este adecvată. În cursul lucrărilor Comisiei pentru cărbune, Germania a analizat diverse scenarii și alternative de reducere a emisiilor de CO<sub>2</sub> și a ales această soluție având în vedere incertitudinea juridică care s-ar fi creat pentru operatorii instalațiilor ca urmare a unor eventuale cereri de despăgubiri.

##### 4.3.5.3. Întreprinderi

- (169) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, în contextul consultării publice și cu privire la decizia de extindere, GPE a susținut că Comisia nu a analizat în mod corespunzător caracterul adecvat al măsurii și a susținut că o măsură care oferă compensații pentru profituri nerealizate, fără a face distincție între diferitele instalații, nu poate fi adecvată. GPE a făcut trimitere, de asemenea, la un caz de ajutor de stat acordat în Polonia privind sprijinul pentru închiderea minelor de cărbune, în care Comisia a constatat că ajutorul pentru costuri sociale și de mediu excepționale este compatibil <sup>(79)</sup>, și a remarcat că nu este clar dacă respectivele costuri luate în considerare pentru măsura RWE corespund unor costuri sociale și de mediu excepționale, precum în cazul Poloniei, sau dacă este vorba de alte tipuri de costuri.

<sup>(77)</sup> *Modern German lignite plant margins halve from 2024* (Marjele centralelor germane moderne pe bază de lignit se înjumătățesc din 2024) | Argus Media.

<sup>(78)</sup> Decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania, considerentul 118.

<sup>(79)</sup> Decizia Comisiei privind ajutorul de stat SA.100533 (2021/NN) – Polonia – Modificări ale planului de închidere a minelor de cărbune din Polonia (JO C 231, 30.6.2023, p. 8).

- (170) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, cele opt societăți locale au susținut că faptul că plățile sunt fixe și nu sunt în niciun fel dinamizate nu este adecvat și că un model dinamic de stabilire a prețurilor ar fi fost mai adecvat pentru a asigura renunțarea treptată la cărbune, limitând în același timp compensația la nivelul necesar.
- (171) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, cele două societăți locale au susținut că există alternative mai potrivite care sunt la fel de eficiente în atingerea obiectivului de protecție a climei și că ar trebui să se examineze mai întâi dacă pot fi utilizate alte politici și măsuri, cum ar fi taxele pe CO<sub>2</sub> sau mecanismele de stabilire a prețurilor, cum ar fi ETS. Societățile respective au oferit, de asemenea, exemple privind modul în care alte state membre au renunțat treptat la cărbune fără acordarea unei compensații<sup>(80)</sup>.

#### 4.3.5.4. Asociații/ONG-uri

- (172) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a susținut că măsura este adecvată în conformitate cu punctul 429 din OACME. DEBRIV a subliniat că Germania a examinat alternative pentru a realiza reducerile planificate ale emisiilor de le CO<sub>2</sub> (a se vedea considerentul 25) și că măsura este cea mai adecvată pentru atingerea obiectivului urmărit (și anume o reducere a emisiilor de CO<sub>2</sub> sigură din punct de vedere juridic și fiabilă).
- (173) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, în contextul consultării publice și cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a susținut că măsura nu este adecvată. Deși pot exista situații în care Comisia constată că negocierea unei compensații prin contract pentru a asigura securitatea juridică și pentru a evita procedurile judiciare costisitoare reprezintă o formă adecvată de ajutor<sup>(81)</sup>, acest lucru nu este valabil în cazul de față, deoarece: (i) închiderea ar fi avut loc în orice caz și în absența unei compensații, deoarece majoritatea unităților s-ar fi închis doar pe baza forțelor pieței, (ii) legislația germană nu impune o astfel de compensație pentru redefinirea drepturilor de proprietate ale operatorului în cazul de față, astfel că legalitatea obligației de închidere ar fi putut fi asigurată fără acordarea unei compensații financiare (a se vedea considerentul 107 privind existența ajutorului), (iii) o serie de licitații bine concepute ar fi o formă de ajutor mai adecvată decât compensațiile sub forma unor sume forfetare, (iv) în cazul în care licitațiile nu ar fi o formă adecvată de ajutor în acest caz, o compensație bazată pe parametri de ajustare ar fi mai adecvată (acest lucru este legat, de asemenea, de proporționalitatea ajutorului). ClientEarth a făcut trimitere, de asemenea, la cazul de ajutor de stat acordat în Polonia privind sprijinul pentru închiderea minelor de cărbune, în care Comisia a constatat că ajutorul pentru costuri sociale și de mediu excepționale este compatibil<sup>(82)</sup>, și a remarcat că faptul că minele de lignit sunt strâns legate de centralele electrice nu justifică în sine includerea lor în calculul compensației și că nu este clar dacă respectivele costuri luate în considerare pentru măsura RWE corespund unor costuri sociale și de mediu excepționale, precum în cazul Poloniei, sau dacă este vorba de alte tipuri de costuri.
- (174) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Biroul European pentru Mediu a prezentat două posibile alternative ale guvernului german. În primul rând, guvernul german nu a luat în considerare în mod serios un prag minim al prețului carbonului ca fiind o abordare mai eficientă din punctul de vedere al costurilor pentru a obține același rezultat, cu punerea în aplicare a principiului „poluatorul plătește” și fără a recurge la ajutor de stat. În al doilea rând, compensația ar fi trebuit condiționată de punerea în aplicare integrală a standardelor Uniunii, cum ar fi BAT pentru instalațiile de ardere de mari dimensiuni, cu includerea performanțelor în materie de eficiență energetică. În acest sens, Biroul European pentru Mediu face o comparație cu abordarea Țărilor de Jos în cazul acordării unei compensații pentru cărbune menționat mai sus<sup>(83)</sup>, în care legea privind închiderea a stabilit niveluri obligatorii de eficiență electrică. Biroul European pentru Mediu consideră că, pentru Germania, ar fi fost posibilă condiționarea prealabilă a oricărei compensații de respectarea nivelurilor de eficiență energetică asociate BAT și că ar fi fost o măsură mai rezonabilă pentru reducerea GES să se utilizeze o abordare bazată pe performanță și să se închidă mai întâi unitățile cu emisii mai ridicate de GES.

<sup>(80)</sup> *Power ENGINEERING International, Spain's remaining coal-fired plants likely to be phased out by 2025* (Centralele pe bază de cărbune încă în funcțiune în Spania ar putea fi eliminate treptat până în 2025), 5 august 2020 – articol disponibil online la adresa: <https://www.powerengineeringint.com/coal-fired/spains-remaining-coal-fired-plants-likely-to-be-phased-out-by-2025/>.

<sup>(81)</sup> A se vedea, de exemplu, ajutorul pentru închiderea anticipată a centralei nucleare din Fessenheim – Franța.

<sup>(82)</sup> Decizia Comisiei privind ajutorul de stat SA.100533 (2021/NN) – Polonia – Modificări ale planului de închidere a minelor de cărbune din Polonia (JO C 231, 30.6.2023, p. 8).

<sup>(83)</sup> Decizia Comisiei din 12 mai 2020 privind ajutorul de stat SA.54537 (2020/NN) – Țările de Jos – Interzicerea utilizării cărbunelui pentru producerea de energie electrică în Țările de Jos (JO C 220, 3.7.2020, p. 1).

#### 4.3.6. Proportionalitatea

##### 4.3.6.1. RWE

- (175) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a afirmat că măsura nu conduce la supracompensare și, prin urmare, este proporțională. În primul rând, compensația nu depășește prejudiciile totale, deoarece toate pierderile RWE (RWE a calculat valoarea prejudiciilor totale cauzate de închiderea anticipată la 8,7 miliarde EUR) depășesc valoarea compensației acordate RWE. RWE a susținut, de asemenea, că nu se pune problema organizării unei proceduri de licitație concurențiale în cazul lignitului, deoarece o astfel de procedură nu ar fi condus la eficiență din punctul de vedere al concurenței, având în vedere numărul redus al participanților pe piață și al sistemelor de producție care funcționează în Germania și care constau în centrale electrice și mine de suprafață.
- (176) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, RWE a susținut că măsura rămâne proporțională și în temeiul OACME din următoarele motive:
- (a) în conformitate cu punctul 430 din OACME, o procedură de licitație nu ar fi adecvată, având în vedere că există doar doi operatori și ținând seama de numărul mic de sisteme de producție și de riscul de întrerupere a sistemului;
  - (b) în conformitate cu punctul 432 din OACME, suma acordată urmărește să ofere o compensație pentru profiturile nerealizate și costurile suplimentare suportate de RWE ca urmare a închiderii anticipate. În 2019, RWE a calculat prejudiciile totale cauzate de închiderea anticipată la 8,7 miliarde EUR: profituri nerealizate în valoare de 5,5 miliarde EUR și costuri suplimentare în valoare de 3,2 miliarde EUR;
  - (c) utilizarea unui mecanism de actualizare, în conformitate cu punctul 433 din OACME, nu este necesară și proporțională pentru a preveni supracompensarea, deoarece supracompensarea este deja împiedicată de faptul că valoarea compensației este mult mai mică decât dezavantajele economice suportate efectiv de RWE. De asemenea, utilizarea unui mecanism de actualizare nu este adecvată pentru modelul ales de Germania pentru renunțarea completă la lignit, care este planificată și convenită din punct de vedere juridic și contractual pe termen lung, deoarece mecanismul ar elimina securitatea juridică urmărită de acest model. În plus, un astfel de mecanism nu poate fi aplicat costurilor suplimentare, deoarece aceste costuri nu rezultă din închiderea individuală a centralelor electrice, ci în mod continuu ca urmare a refacerii planificării aferente minelor și, prin urmare, perioadele individuale de dezafectare nu reprezintă un moment adecvat pentru „cele mai recente ipoteze” în sensul punctului 433 din OACME. RWE a subliniat, de asemenea, că introducerea *ex post* a unui astfel de mecanism ar elimina temeiul comercial al renunțării treptate consensuale la lignit, având în vedere că RWE a închis deja primele unități și a început deja replanificarea activităților miniere. În plus, Legea privind închiderea și contractul din 2021 au fost negociate și convenite cu mult timp înainte de punerea în aplicare a OACME și a cerinței sale privind mecanismul de actualizare și, prin urmare, introducerea sa în prezent ar încălca așteptările legitime ale RWE. În sfârșit, un astfel de mecanism contravine unei măsuri compensatorii de drept public; în cazul în care RWE ar fi obținut o compensație prin intermediul unei proceduri judiciare naționale, instanța națională nu ar fi condiționat valoarea compensației de evoluția ulterioară a intervenției statului.
- (177) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, RWE a susținut că (i) o procedură de licitație ar fi inadecvată, astfel cum s-a explicat mai sus, (ii) calcularea de către Germania a unei părți din prejudiciile totale și din profiturile acumulate numai până în 2026 arată că respectiva compensație plătită RWE este mult sub nivelul prejudiciilor totale suferite, (iii) RWE are o contribuție semnificativă suplimentară la decarbonizare prin devansarea renunțării treptate la lignit până în 2030 și (iv) nu este necesar un mecanism de actualizare, deoarece plățile compensatorii sunt deja justificate de dezavantajele economice care survin în perioada de trei ani menționată anterior. Acesta nu ar fi necesar nici dacă profiturile nerealizate în 2025 și 2026 ar urma să fie, de asemenea, evaluate și luate în considerare pentru unitățile închise în 2021 și 2022, având în vedere că OACME se referă numai la perioada cuprinsă între acordarea ajutorului și momentul închiderii, însă nu și la perioada cuprinsă între acordarea ajutorului și producerea prejudiciilor pentru care se acordă compensație, precum și având în vedere că respectivele calcule efectuate de Germania până în 2026 se bazează pe date de piață reale și, prin urmare, fiabile, astfel că nu este necesară revizuirea valorii compensației nici în această privință.



(178) În mod specific în ceea ce privește îndoielile exprimate de Comisie în decizia de inițiere a procedurii, RWE a susținut în observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere următoarele:

- (a) respectivul calcul revizuit al profiturilor nerealizate ale RWE, care vizează o perioadă mai scurtă și este mai prudent, a eliminat îndoielile din decizia de inițiere a procedurii cu privire la incertitudinile legate de proiecțiile pe termen mai lung și la durata de funcționare a instalațiilor pe bază de lignit. Toate unitățile avute în vedere în calculul revizuit ar fi putut să își continue activitatea cu ușurință timp de încă trei ani (și mai mult). De asemenea, îndoielile Comisiei cu privire la durata de viață a Niederaußem D (a se vedea considerentul 127 din decizia de inițiere a procedurii) au fost eliminate, deoarece această instalație nu a fost luată în considerare în calculul revizuit al profiturilor nerealizate ale RWE;
- (b) nu există nicio incertitudine cu privire la prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub>, deoarece, în calculul revizuit, Germania a fost în măsură să utilizeze date reale de piață, care oferă informații fiabile cu privire la prețul și la costurile CO<sub>2</sub> la care un operator al unei instalații ar fi putut să își comercializeze capacitățile la momentul relevant. Făcând trimitere la considerentul 115 din decizia de extindere, RWE consideră întemeiată afirmația Comisiei cum că vânzarea capacităților de producție de energie electrică are loc efectiv pe piața la termen și că recurgerea la astfel de date reale de piață conduce la calcule solide;
- (c) analizele de sensibilitate sunt inutile, deoarece prețurile energiei electrice și costurile CO<sub>2</sub> nu au fost derivate din modelări ale pieței, pe baza unor ipoteze posibil incerte;
- (d) atunci când se utilizează date reale de piață, rezultatul calculelor este influențat în mod semnificativ de doi factori: momentul și perioada luată în considerare. Germania a ales ambii factori astfel încât profiturile nerealizate calculate să fie subestimate în mod semnificativ și, prin urmare, abordarea Germaniei este prudentă. Limitarea perioadei la trei ani de funcționare este foarte restrictivă și mai mică decât în cazul *Sicherheitsbereitschaft*<sup>(84)</sup>, în care Comisia a aprobat compensarea profiturilor nerealizate pentru o perioadă de patru ani de funcționare a instalațiilor. Chiar și pentru un calcul prudent al prejudiciului minim, care ar trebui să se bazeze exclusiv pe datele reale de piață în ceea ce privește datele privind piața energiei electrice, ar fi mai adecvat să se presupună că unitățile închise în 2021 și 2022 ar fi continuat să funcționeze cel puțin în anii 2025 și 2026;
- (e) în ceea ce privește alegerea perioadei de două săptămâni cuprinsă între 21 octombrie și 4 noiembrie 2022, trebuie remarcat, în primul rând, că aceasta este o perioadă relativ recentă, care ar fi putut fi cu greu actualizată suplimentar pentru calculul efectuat de r2b energy consulting la 16 decembrie 2022. De asemenea, pare plauzibil să se utilizeze valori medii pe o perioadă de două săptămâni pentru a echilibra obiectivul unei calități maxime a datelor cu încercarea de a utiliza o valoare semnificativă care nu este afectată de creșteri sau scăderi aleatorii pe termen scurt ale prețurilor;
- (f) compensația pentru închiderea anticipată în temeiul măsurii și mecanismul de închidere amânată au fost concepute de la început ca două instrumente diferite, care au compensat dezavantaje economice diferite, fără a se suprapune. Profiturile nerealizate identificate de Germania pentru anii 2021-2026 nu au legătură cu nicio restricție privind funcționarea Niederaußem G sau H în anii următori anului 2029;
- (g) chiar și în cazul modificării calendarului de închidere, vor exista costuri suplimentare pentru renunțarea anticipată, cum ar fi cheltuieli semnificative pentru modificarea planificării aferente minelor, precum și restructurarea semnificativă a personalului. Cu toate acestea, RWE a luat act de faptul că, în acest stadiu, Comisia nu consideră necesar să examineze în continuare aceste costuri suplimentare pentru a stabili compatibilitatea măsurii RWE modificate, deoarece prejudiciul parțial identificat de Germania sub forma profiturilor generate în perioada 2021-2026 este suficient pentru a se asigura că nu există o supracompensare;
- (h) calculul revizuit nu este doar un calcul prudent din motivele rezumate mai sus în prezentul considerent, ci și un simplu calcul parțial al prejudiciilor, deoarece nu s-au luat în considerare mai multe alte costuri, și anume profiturile nerealizate ale unităților care se închid începând cu 2026, veniturile din livrările de energie termică și de pe piața de echilibrare, precum și costurile suplimentare considerabile ale RWE.

<sup>(84)</sup> Decizia Comisiei din 27 mai 2016 privind ajutorul de stat SA.42536 – Germania – Închiderea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania (JO C 258, 15.7.2016, p. 1).

## 4.3.6.2. LEAG

- (179) LEAG a susținut că practica decizională a Comisiei oferă o analogie adecvată atât în ceea ce privește proporționalitatea, cât și caracterul adecvat, și anume în ceea ce privește închiderea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania în 2016 <sup>(85)</sup>, închiderea anticipată a centralei nucleare din Fessenheim <sup>(86)</sup> și renunțarea treptată la energia nucleară în Germania. Deși măsura vizează aspecte fundamental diferite, anumite indicii privind proporționalitatea valorii compensației în discuție pot fi totuși deduse în cazul de față plecând de la decizia Comisiei din 2016, în care Germania și-a asumat costuri de aproximativ 1,6 miliarde EUR pentru aceste unități <sup>(87)</sup>. În plus, în cazul de față, o renunțare completă la producția de energie electrică pe bază de lignit nu numai că determină închiderea anticipată a centralelor electrice mai mari și mai noi decât cele vizate de decizia Comisiei din 2016, ci, mai ales, determină și încetarea prematură a exploatării minelor de suprafață. Prin urmare, sumele compensatorii trebuie să includă, de asemenea, investițiile considerabile în minele de suprafață și costurile suplimentare generate de consecințele suplimentare ale încetării anticipate a exploatării minelor de suprafață <sup>(88)</sup>.
- (180) Spre deosebire de închiderea aprobată în 2016, în care centrale electrice individuale au fost închise temporar timp de patru ani înainte de dezafectarea definitivă, în cazul de față, trebuie luată în considerare o perioadă de compensare mai lungă până la dezafectarea finală din 2038. Acest orizont de timp amplu este justificat în cazul de față, întrucât scenariul contrafactual este decisiv pentru calcularea profiturilor nerealizate, și anume a profiturilor pe care centralele electrice le-ar fi realizat pe piața energiei electrice în absența renunțării treptate la lignit impuse prin lege. Această abordare este, de asemenea, în conformitate cu decizia Comisiei din 2021 de aprobare a ajutorului de stat francez acordat EDF în ceea ce privește închiderea anticipată a centralei nucleare din Fessenheim <sup>(89)</sup>, în care Comisia a considerat că suma este proporțională, în măsura în care aceasta a fost acordată drept compensație pentru costurile și dezavantajele suportate și dovedite de EDF.
- (181) În plus, în opinia LEAG, există paralele între cazul de față și compensația acordată operatorilor centralelor nucleare pentru renunțarea treptată la energia nucleară. La 5 martie 2021, guvernul german a convenit cu E.ON, RWE, EnBW și Vattenfall ca operatorii să primească o compensație financiară de aproximativ 2,4 miliarde EUR pentru volumele de energie electrică care nu pot fi utilizate și pentru investițiile care s-au devalorizat. În schimb, societățile s-au angajat să pună capăt tuturor litigiilor pendinte în legătură cu renunțarea treptată la energia nucleară, precum și procedurilor administrative în curs. De asemenea, acestea au convenit asupra unei renunțări cuprinzătoare la căile de atac. În acest scop, guvernul german a adoptat proiectul celei de a 18-a modificări a AtG, care a aprobat semnarea unui contract de drept public. Aceasta pune în aplicare hotărârea Curții Constituționale Federale din 6 decembrie 2016 privind cea de a 13-a modificare a AtG, ținând seama de decizia din 29 septembrie 2020 privind cea de a 16-a modificare a AtG. În hotărârea respectivă, Curtea a declarat admisibilă renunțarea treptată la energia nucleară, însă, în același timp, a acordat operatorilor centralelor nucleare o compensație adecvată, care nu le fusese acordată anterior de guvernul german sau care nu le fusese acordată în măsura necesară.
- (182) LEAG a susținut că respectiva compensație acordată operatorilor din sectorul energiei nucleare este semnificativ mai mare decât cea acordată prin Legea privind închiderea și contractul din 2021 pentru operatorii centralelor electrice pe bază de lignit ținând seama de raportul EUR/MWh, chiar dacă amploarea documentată și verificabilă a prejudiciilor cauzate de încetarea anticipată a producției de energie electrică pe bază de lignit este semnificativ mai mare decât în cazul energiei nucleare. În timp ce în proiectul celei de a 18-a modificări a AtG compensația specifică variază între 28,7 EUR/MWh și 33,2 EUR/MWh, [...]. Prin urmare, chiar și prin comparație directă cu compensația prevăzută de AtG pentru operatorii centralelor nucleare, compensația avută în vedere pentru operatorii din sectorul lignitului nu este nici nerezonabilă, nici nejustificată. Dimpotrivă, acesta se află la nivelul cel mai scăzut al cerințelor legale.

<sup>(85)</sup> Decizia Comisiei din 27 mai 2016 privind ajutorul de stat SA.42536 – Germania – Închiderea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania, considerentul 11 (JO C 258, 15.7.2016, p. 1).

<sup>(86)</sup> Decizia Comisiei din 23 martie 2021 privind ajutorul de stat SA.61116 – Franța – Închiderea anticipată a centralei nucleare din Fessenheim – Franța (JO C 275, 9.7.2021, p. 1).

<sup>(87)</sup> Decizia Comisiei din 27 mai 2016 privind ajutorul de stat SA.42536 – Germania – Închiderea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania, considerentul 15 (JO C 258, 15.7.2016, p. 1).

<sup>(88)</sup> În ceea ce privește obligația de a acorda compensații pentru prejudicii indirecte, a se vedea Papier, Maunz/Dürig – articolul 14 alineatul (631) și următoarele din GG (din ianuarie 2018).

<sup>(89)</sup> Comisia, Daily News, 23 martie 2021 – informații disponibile online la adresa: [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex\\_21\\_1347](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_21_1347).

- (183) În plus, LEAG a susținut că remunerația în temeiul mecanismului de închidere amânată vizează un serviciu suplimentar, este independentă și, prin urmare, nu trebuie confundată cu compensația pentru închiderea anticipată.
- (184) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, LEAG a susținut că trebuie luați în considerare și alți factori, precum și alte aspecte atunci când se evaluează proporționalitatea compensației, inclusiv renunțarea cuprinzătoare la căile de atac prevăzută în contractul din 2021, ceea ce evită litigiile complexe și îndelungate.
- (185) LEAG a susținut că momentul relevant pentru compararea cu scenariul contrafactual este momentul notificării măsurii. În ceea ce privește aplicarea punctului 432 din OACME în cazul renunțării treptate la cărbune în Germania, având în vedere durata generală a unui astfel de proces de renunțare treptată și volatilitatea piețelor în cauză, pare oportună acceptarea de către Comisie a ipotezelor motivate în mod corespunzător discutate și convenite cu beneficiarii, care i-au fost prezentate la momentul notificării de către Germania. În caz contrar, având în vedere și durata procedurilor privind ajutoarele de stat, în cele din urmă, Comisia ar interveni în distribuția riscurilor convenită prin contract: așteptările pieței se pot schimba întotdeauna în viitor, iar compensația se poate dovedi a avea o valoare prea ridicată sau prea scăzută. Cu toate acestea, scopul unui contract este tocmai de a ajunge la un acord cu privire la repartizarea unor astfel de riscuri, care să fie cât mai definitiv posibil. O astfel de interpretare este conformă cu principiul general al legislației privind ajutoarele de stat, potrivit căruia conformitatea unei măsuri trebuie să fie decisă *ex ante* înainte de punerea în aplicare a măsurii <sup>(90)</sup>.
- (186) În opinia LEAG, planificarea necesară pentru o renunțare treptată la cărbune care să fie acceptabilă din punct de vedere social durează mai mulți ani. Pentru a evita perturbările structurale economice și sociopolitice cauzate de renunțarea treptată anticipată la cărbune stabilită în baza politicilor pentru societățile și regiunile afectate, Germania a prevăzut în Legea privind închiderea și în contractul din 2021 renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de cărbune superior și lignit în Germania cel târziu până în 2038, după discuții îndelungate și intense cu toate părțile interesate afectate în cadrul Comisiei pentru cărbune. Pentru a nu pune în pericol acest proces îndelungat și complex, este necesar ca ipotezele întemeiate și deciziile de previzionare ale procesului să nu fie repuse în discuție de evoluții incerte la un moment ulterior. În caz contrar, evaluarea ar depinde de evenimente viitoare neprevăzute, ceea ce ar pune din nou în pericol securitatea juridică și din perspectiva planificării care trebuie obținută în astfel de procese complexe. Riscul unui astfel de caracter aleatoriu al calendarului este în prezent evident, de exemplu, prin prisma prețurilor energiei electrice pe piața la vedere și pe piața la termen, care sunt semnificativ mai mari decât prețurile preconizate ale energiei electrice la momentul notificării. În plus, părțile în cauză au fost de acord cu o renunțare cuprinzătoare la căile de atac. În cazul în care data de evaluare relevantă a scenariului contrafactual se modifică în comparație cu acordul, întregul pachet și securitatea juridică și din perspectiva planificării care decurge din acesta ar fi puse în pericol ca urmare a volatilității prețurilor energiei electrice.
- (187) În plus, LEAG a susținut că nu este necesar un mecanism de actualizare în conformitate cu punctul 433 din OACME, deoarece se aplică excepția privind circumstanțele excepționale. Întrucât OACME nu prevede o definiție pentru astfel de circumstanțe, LEAG face trimitere la jurisprudență, potrivit căreia circumstanțele sunt excepționale în cazul în care caracterul și amploarea lor sunt neobișnuite și imprevizibile <sup>(91)</sup>. LEAG susține că prezenta situație constituie o circumstanță excepțională pentru următoarele motive:
- (a) legea privind închiderea și contractul din 2021 reglementează renunțarea treptată la lignit pentru toate centralele pe bază de lignit și minele de suprafață din Germania, ceea ce implică consecințe mai ample și parțial imprevizibile pentru regiuni întregi. [...];
  - (b) compensația pentru operatorii centralelor electrice, eșalonată în 15 rate anuale, are ca scop, pe de o parte, să distribuie sarcina bugetară a guvernului federal și, pe de altă parte, [...]. Acest lucru este asigurat numai în cazul [...], ceea ce va permite regiunii și întreprinderilor [...];

<sup>(90)</sup> A se vedea Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, punctul 78 (C/2016/2946) (JO C 262, 19.7.2016, p. 1), potrivit căruia examinarea conformității intervenției statului cu condițiile pieței trebuie să aibă loc pe o bază *ex ante*, având în vedere informațiile disponibile la momentul în care a fost decisă intervenția respectivă.

<sup>(91)</sup> Hotărârea Curții din 4 decembrie 2013, Comisia Europeană/Consiliul Uniunii Europene, C-118/10, ECLI:EU:C:2013:787, punctul 105; Hotărârea Curții din 4 decembrie 2013, Comisia Europeană/Consiliul Uniunii Europene, C-117/10, ECLI:EU:C:2013:786, punctul 114.

- (c) în timpul renunțării treptate la lignit, [...]. Beneficiarii măsurii trebuie să aducă o contribuție semnificativă la aceasta, [...];
  - (d) un acord pentru acordarea unei compensații încheiat între statele membre și societățile afectate servește, de asemenea, la evitarea procedurilor judiciare îndelungate printr-o soluționare amiabilă, menționată, de asemenea, la punctul 424 din OACME. [...];
  - (e) interesul legitim de a evita denaturarea concurenței prin supracompensare trebuie pus în balanță cu interesul legitim al societăților afectate [...]. Trebuie să se țină seama de faptul că factorul declanșator pentru acordarea unei compensații din partea statului nu este, de regulă, dorința societății de a primi ajutoare clasice pentru investiții care promovează și dezvoltă activitatea antreprenorială. [...].
- (188) Acționarii LEAG (EPH și PFFI) au afirmat în observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii că susțin pe deplin poziția LEAG, potrivit căreia măsura constituie ajutor compatibil în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, deoarece este proporțională și nu conduce la nicio supracompensare a LEAG. În observațiile prezentate în contextul consultării publice, aceștia și-au exprimat opinia potrivit căreia măsura este proporțională, deoarece valoarea profiturilor nerealizate și a prejudiciilor suplimentare depășește în mod semnificativ valoarea compensației. Momentul relevant pentru compararea scenariului factual cu scenariul contrafactual ar trebui să fie momentul notificării de către Germania, deoarece orice altă abordare ar putea risca să repună în discuție temeiul aferent renunțării treptate la cărbune și lignit. În sfârșit, nu este necesar un mecanism de actualizare (punctul 433 din OACME), întrucât excepția privind circumstanțele excepționale se aplică în acest caz, întrucât renunțarea treptată la lignit în Germania constituie, fără îndoială, un eveniment neobișnuit și imprevizibil.

#### 4.3.6.3. Întreprinderi

- (189) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, cele opt societăți locale au susținut că măsura nu este proporțională, deoarece acordă compensații mult mai mari decât profiturile nerealizate și costurile suplimentare inerente închiderii centralelor electrice pe bază de cărbune permise în conformitate cu punctul 425 din OACME. Societățile în cauză au susținut, de asemenea, că absența unei proceduri de licitație concurențiale nu este justificată, deoarece nu există circumstanțe care să justifice o excepție de la regula procedurii de licitație concurențiale. În special, nu a existat o situație specială pentru RWE care ar fi făcut imposibilă atribuirea centralelor sale pe bază de lignit de dimensiuni mai mari, precum și a centralelor pe bază de lignit de dimensiuni mai mici în cadrul licitațiilor relevante. Acestea au susținut, de asemenea, că ajutorul acordat RWE nu îndeplinește cerințele OACME și pentru că s-a bazat pe o previziune (*ex ante*) nerealistă privind rentabilitatea și nu a fost comparat cu un scenariu contrafactual. Punctul 55 din OACME demonstrează în mod clar necesitatea unei măsuri dinamice, iar acest lucru nu este prevăzut nici în Legea privind închiderea, nici în contractul din 2021. Dispozițiile privind modificările normative semnificative de la punctele 20 și 21 din contractul din 2021 nu contribuie suplimentar în această privință, deoarece nu sunt concepute pentru a ține seama de schimbările pieței.
- (190) În observațiile prezentate la 16 noiembrie 2022, cele opt societăți locale au susținut că măsura RWE modificată demonstrează încă o dată că respectiva compensație acordată RWE a fost stabilită într-un mod netransparent și rigid, și anume într-un mod care nu ia în considerare potențialele schimbări viitoare. Societățile au pus sub semnul întrebării faptul că valoarea compensației care urmează să fie acordată RWE rămâne aceeași, în pofida modificărilor aduse măsurii RWE modificate și a schimbării dramatice a situației de pe piața energiei. În opinia acestora, Germania și-a bazat estimarea profiturilor nerealizate ale RWE ca urmare a închiderii anticipate pe previziuni incerte privind rentabilitatea și nu a ținut seama de evoluția dinamică a prețului energiei electrice și al CO<sub>2</sub>. În opinia lor, este deja previzibil că, în viitor, pe de o parte, cererea de energie electrică produsă din combustibili fosili va scădea după 2030 și, pe de altă parte, că vor crește semnificativ costurile CO<sub>2</sub>.
- (191) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, cele opt societăți locale au susținut că respectivul calcul revizuit și justificarea care stă la baza valorii compensației sunt în continuare insuficiente. Calculul revizuit nu demonstrează că valoarea avantajului acordat RWE este, de fapt, limitată la ceea ce este permis în temeiul legislației privind ajutoarele de stat. În schimb, aceasta compensează deciziile eronate din punct de vedere strategic ale RWE și consolidează și mai mult puterea sa de piață prin finanțarea de către stat a trecerii la un alt combustibil. Prețurile ridicate ale energiei electrice ca urmare a războiului Rusiei împotriva Ucrainei sunt utilizate ca justificare pentru ajutor, care a fost promis în condiții complete diferite și nu are nicio legătură cu așteptările legitime ale RWE cu privire la profiturile protejate prin dreptul de proprietate. Calculul revizuit, care nu a fost ajustat la evoluțiile crizei energetice, este inadecvat din punct de vedere metodologic și include așteptări nerealistice în materie de rentabilitate.

- (192) În plus, doar calculul așteptărilor selective privind profitul pentru centralele electrice individuale într-o perioadă de referință oportună nu înlocuiește perspectiva globală necesară asupra situației parcului de centrale electrice. În plus, calculul nu legitimează efectul deplin al avantajului, deoarece nu se ia în considerare sprijinul de stat pentru extinderea centralelor electrice pe gaz adaptate pentru utilizarea hidrogenului pe amplasamentele unităților pe bază de lignit închise, ceea ce este extrem de relevant pentru investitorii de pe piețele de capital și condițiile de finanțare a RWE. Prin urmare, acordarea unei plăți în valoare de 2,6 miliarde EUR către RWE, împreună cu perspectiva de sprijinire a trecerii la centrale electrice pe gaz adaptate pentru utilizarea hidrogenului, trebuie, de asemenea, interzisă după încheierea contractului adițional.
- (193) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, GPE a susținut că, pe baza informațiilor prezentate în decizia respectivă, motivele pentru care nu se pretind profituri nerealizate după 2026 nu sunt clare; nu a fost prezentată nicio explicație cu privire la motivul utilizării acestei date și la impactul asupra valorii compensației. De asemenea, Legea germană privind impozitul pe profituri excepționale<sup>(92)</sup> are ca rezultat stabilirea unui plafon tarifar aplicabil operatorilor anumitor centrale electrice pe bază de lignit cu 20 EUR/MWh mai mare decât în cazul altor centrale electrice pe bază de lignit. Combinația dintre acest plafon tarifar mai ridicat și compensația deja prevăzută poate duce la plăți excesive și la supracompensare. În plus, GPE a prezentat un studiu al institutului german Forum Ökologische Soziale Marktwirtschaft, care susține că, pe lângă compensația pentru închiderea anticipată, extracția lignitului și producerea de energie electrică pe bază de lignit sunt subvenționate în Germania printr-o serie de măsuri, cum ar fi finanțarea cercetării, o scutire de la taxa de extracție, o scutire de la plata taxelor de captare a apei și o serie de facilități fiscale pentru energie.
- (194) GPE a susținut, de asemenea, că este necesar un mecanism de actualizare, în conformitate cu punctul 433 din OACME. În primul rând, calculele au fost revizuite într-o perioadă mai mică de doi ani, ceea ce arată cât de fragile și de sensibile sunt aceste tipuri de estimări și, prin urmare, riscul ca ajutorul să nu fie proporțional și să conducă la supracompensare este considerabil. În al doilea rând, întrucât Comisia a acceptat că nu urmează să aibă loc nicio procedură de ofertare, ar trebui efectuată o analiză detaliată și aprofundată, care nu ar trebui să se bazeze doar pe ceea ce, potrivit considerentului 102 al deciziei de extindere, „pare rezonabil”. Compensația vizează o perioadă lungă de timp și implică acordarea unor ajutoare substanțiale în tranșe regulate și prestabilite. Și numai aceste elemente justifică includerea unui mecanism de actualizare.
- (195) GPE a susținut, de asemenea, că Comisia pare să nu fi examinat efectele eventualului transfer al anumitor unități în mecanismul de închidere amânată. GPE a susținut, de asemenea, că, deși se menționează în mod explicit că un astfel de transfer nu face parte din cazul de față, acesta poate totuși avea un impact substanțial asupra valorii compensației care poate fi acordată RWE. Cu toate acestea, GPE nu a explicat care ar fi impactul respectiv și nici modul în care ar apărea. În sfârșit, în considerentul 34 al deciziei de extindere, Comisia explică faptul că guvernul german poate decide să transfere trei unități (Niederaußem K, Neurath F și Neurath G) într-o rezervă până la sfârșitul anului 2033. În cazul în care guvernul ar lua o astfel de decizie, dezafectarea definitivă s-ar materializa abia în 2033 și nu în 2030, ceea ce are un impact asupra veniturilor nerealizate.
- (196) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, cele două societăți locale au susținut că neproporționalitatea compensației, având în vedere următoarele aspecte:
- (a) profiturile nerealizate nu constituie costuri care rezultă din renunțarea treptată anticipată la cărbune. În primul rând, există îndoieli cu privire la eventuala profitabilitate a exploatării instalațiilor pe bază de lignit în viitor, în special în contextul creșterii prețurilor carbonului. În al doilea rând, există îndoieli cu privire la faptul că renunțarea treptată la cărbune determină costuri suplimentare de exploatare minieră de suprafață. Acest lucru se datorează faptului că există întotdeauna riscul ca minele de suprafață să nu mai fie exploatate, deoarece autorizațiile pentru exploatarea minelor de suprafață sunt, în general, acordate doar pentru o perioadă de doi până la trei ani. În al treilea rând, nu este clar dacă, la calcularea compensației, s-a ținut seama și de investițiile inutile și de costurile de întreținere pe care operatorii le-au evitat ca urmare a renunțării treptate la cărbune;

<sup>(92)</sup> Gesetz zur Einführung einer Strompreisbremse (Strompreisbremsegesetz – StromPBG), disponibilă online la adresa: <https://www.gesetze-im-internet.de/strompbg/BjNR251210022.html>.

- (b) valoarea compensației nu a fost stabilită în mod corect, întrucât, la calcularea compensației, s-au utilizat perioade de compensare incorecte, precum și valori rigide și depășite pentru certificatele de CO<sub>2</sub> și costurile fixe. Statul ar fi trebuit să analizeze mai aprofundat circumstanțele specifice ale pieței;
  - (c) s-a aplicat o intensitate maximă incorectă a ajutorului. Ajutoarele pentru sprijinirea întreprinderilor care îmbunătățesc protecția mediului peste nivelul impus de standardele Uniunii pot acoperi între 40 % și 50 % din costurile eligibile în conformitate cu anexa 1 la Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 <sup>(93)</sup>. Aceasta înseamnă că, chiar dacă s-ar considera admisibilă compensarea profiturilor nerealizate și a costurilor suplimentare, doar aproape jumătate din costurile suportate ar putea fi subvenționate.
- (197) Cele două societăți locale au susținut, de asemenea, că stabilirea compensației în lipsa unei proceduri transparente în ceea ce privește calculele cu privire la rentabilitate și așteptările pieței contravine principiilor ajutorului de stat. Compensația a fost convenită individual între stat și beneficiar, spre deosebire de un mecanism transparent de licitație. În ceea ce privește lignitul, nu poate exista o procedură de ofertare concurențială numai pentru doi operatori de centrale electrice pe bază de lignit cu mine de suprafață asociate, în special în ceea ce privește compensarea așteptărilor în materie de profit din activitățile de exploatare minieră de suprafață. Cu toate acestea, calculele cu privire la rentabilitate ar putea fi efectuate cel puțin pentru centralele electrice ale beneficiarului – de exemplu, pe baza datei specifice de punere în funcțiune, a orelor de utilizare, a eficienței, a amortizărilor deja realizate etc. – care ar putea fi măsurate în raport cu alte centrale electrice pe bază de cărbune și ar putea fi evaluate comparativ cu acestea. În plus, în pofida diferențelor fundamentale în ceea ce privește caracteristicile și structura costurilor centralelor electrice, a fost posibilă includerea centralelor pe bază de lignit de dimensiuni mici în licitațiile pentru dezafectarea centralelor electrice pe bază de cărbune superior, în conformitate cu secțiunea 43 din Legea privind închiderea.

#### 4.3.6.4. Asociații/ONG-uri

- (198) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, DEBRIV a susținut că o compensație adecvată trebuie să includă nu numai profiturile nerealizate, ci și costurile suplimentare semnificative de-a lungul întregului lanț valoric al exploatarea minieră de suprafață, transportul către centrala electrică, costurile centralelor electrice și costurile de conversie aferente, în măsura în care acestea sunt cauzate de închiderile anticipate în baza dispozițiilor legale. În plus, la evaluarea proporționalității compensației, trebuie să se țină seama de costurile suplimentare de securitate socială determinate de măsură. DEBRIV observă, de asemenea, că plățile compensatorii nu vor acoperi integral dezavantajele și prejudiciile identificate efectiv de operatori.
- (199) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a susținut că măsura este proporțională în temeiul secțiunii 4.12.1.5 din OACME. Faptul că nu există o procedură de licitație concurențială este justificat prin existența a doar doi actori principali (RWE și LEAG) pe piață și prin legătura strânsă între extracția de lignit și producerea de energie pe bază de lignit. În ceea ce privește costurile suplimentare și dezavantajele economice generate de măsură, pe lângă costurile indirecte aferente minelor de lignit de suprafață (inclusiv costurile suplimentare pentru operațiunile de reabilitare și pierderile legate de finanțare și dobânzile aferente), trebuie luate în considerare toate prejudiciile (anticipate) cauzate operatorilor prin renunțarea treptată la lignit impusă de stat, costurile suplimentare pentru replanificare și conversie, precum și dezavantajele economice (patrimoniale). În plus, ar trebui să se țină seama și de renunțarea la căile de atac prevăzută în Legea privind închiderea.
- (200) DEBRIV este de părere că un mecanism de actualizare în temeiul punctului 433 din OACME nu este justificat în cazul de față, întrucât renunțarea treptată la lignit în Germania se realizează pe o scară excepțională și imprevizibilă, adică există circumstanțe excepționale. În primul rând, Legea privind închiderea și contractul din 2021 nu reglementează doar anumite unități individuale, ci reglementează renunțarea treptată la lignit pentru toate centralele pe bază de lignit și minele de suprafață din Germania, cu consecințe ample și uneori imprevizibile pentru regiuni întregi. O astfel de intervenție amplă necesită un consens în societate, care a fost obținut prin înființarea Comisiei pentru cărbune și prin examinarea propunerilor acesteia. Fără un astfel de consens – inclusiv plăți compensatorii – nu ar fi posibilă o renunțare treptată la cărbune care să acopere întreaga producție de energie electrică pe bază de lignit din Germania. Consensul general la care s-a ajuns în societate ar fi pus în pericol prin introducerea unui mecanism de actualizare. În al doilea rând, nu există niciun risc de supracompensare, pe care un mecanism de actualizare urmărește să îl evite, întrucât costurile sau prejudiciile cauzate de renunțarea treptată la lignit sunt mai mari decât suma compensatorie convenită.

<sup>(93)</sup> JO C 200, 28.6.2014, p. 1.

- (201) În sfârșit, DEBRIV a susținut că interesul legitim de a evita denaturarea concurenței prin supracompensare trebuie pus în balanță cu interesul legitim al societăților în cauză în ceea ce privește siguranța planificării și a investițiilor. Trebuie amintit că, în cazul de față, factorul declanșator al compensației din partea statului nu este dorința întreprinderilor din sectorul lignitului de a primi un ajutor pentru investiții. Obiectivul principal este mai degrabă de a acorda o compensație pentru ingerința statului în pozițiile juridice protejate ale întreprinderilor și de a pune capăt activității anterioare legale din sectorul lignitului. Din acest motiv, ar fi nerezonabil să se impună în mod unilateral un mecanism de actualizare întreprinderilor din sectorul lignitului în cauză. Prin urmare, este clar că existența unor circumstanțe excepționale face necesară neintroducerea unui mecanism de actualizare în cadrul procedurii pentru renunțarea treptată la lignit desfășurate în Germania.
- (202) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Greenpeace a susținut că măsura nu este proporțională, deoarece parametri utilizați de autoritățile germane pentru a calcula compensația sunt nerealiști și neconcludenți. În special, sunt problematice trei ipoteze principale care conduc la o supraestimare sistematică a compensației. În primul rând, ipotezele privind prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub> sunt arbitrare, întrucât rentabilitatea centralelor electrice pe bază de lignit a scăzut constant de-a lungul timpului. În al doilea rând, închiderea centralelor electrice sau închiderea exploatărilor miniere de suprafață poate reduce costurile fixe, însă acest lucru nu este luat în considerare. Dezafectarea va reduce aproape toate costurile fixe ale centralelor și aproximativ 20 % din costurile fixe ale minelor. Numai acest lucru ar conduce la o reducere cu mai mult de jumătate a compensației. În al treilea rând, este prevăzută o perioadă de compensare pentru închiderile anticipate, însă calculul efectuat de Germania prevede o perioadă de timp excesivă, preconizând că respectiva compensație acoperă o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de data la care se închide instalația, însă nu oferă nicio justificare pentru această ipoteză. Pe baza studiului realizat de Öko-Institut, compensația ar trebui să fie limitată la o perioadă de trei ani<sup>(94)</sup>. Fiecare dintre aceste trei ipoteze luate separat ar reduce drastic valoarea compensației, în timp ce, luate împreună, ele reduc compensația de la 4,4 miliarde EUR la maximum 154 de milioane EUR pentru RWE și la 189 de milioane EUR pentru LEAG.
- (203) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, Greenpeace a adăugat că nu există o separare clară între compensația pentru exploatarea centralelor electrice și pentru activitățile miniere, ceea ce contravine normelor privind ajutoarele de stat. Transparența ajutoarelor de stat la nivelul UE include nu numai indicarea valorii totale a compensației plătite, ci și publicarea și explicarea ipotezelor care stau la baza stabilirii valorii compensației. Ajutorul acordat nu trebuie, în niciun caz, să ofere o compensație pentru un comportament neeconomic în viitor, ca urmare a unei creșteri suplimentare preconizate a prețurilor CO<sub>2</sub>. În plus, obiectivele de comercializare a certificatelor de emisii nu trebuie subminate. În plus, nu a existat o procedură de licitație concurențială, ceea ce încalcă principiile prevăzute de OACME. În contextul examinării de la caz la caz prevăzute la punctul 432 din OACME, evaluarea proporționalității măsurii (a se vedea considerentele 199 și 204) demonstrează că măsura este, în orice caz, excesivă.
- (204) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, ClientEarth a susținut că măsura nu este proporțională. Nu este clar dacă respectivele compensații rezultă în urma negocierilor sau a unei formule. La fel ca Greenpeace (a se vedea considerentul 203), ClientEarth susține că anumiți parametri sunt problematici: prețul energiei electrice și prețul CO<sub>2</sub> au fost alese arbitrar; s-a presupus că nu se vor economisi costuri fixe odată cu închiderea anticipată și că operatorii din sectorul lignitului beneficiază de compensație pentru o perioadă de 4 până la 5 ani de la închiderea unităților; această perioadă este prea lungă – de exemplu, Öko-Institut recomandă o perioadă maximă de trei ani<sup>(95)</sup>. ClientEarth a subliniat, de asemenea, că respectivul calcul ar trebui să ia în considerare (i) mecanismul de închidere amânată și (ii) faptul că toate instalațiile pe bază de cărbune menționate în anexa 2 la Legea privind închiderea care se închid înainte de 2025 vor fi scutite de eventualele costuri de investiții pentru luarea măsurilor necesare în vederea respectării valorilor-limită de emisie mai scăzute, și anume vor fi scutite de investiții obligatorii pentru a se asigura că emisiile sunt limitate la nivelul prevăzut de lege. În opinia sa, compensația ar trebui să includă parametri variabili pentru a elimina riscul de supracompensare. Întrucât datele de închidere sunt prevăzute pentru un moment viitor atât de îndepărtat (până în 2038) și întrucât compensațiile sunt planificate să fie plătite în 15 tranșe anuale pentru fiecare operator, tranșele și valoarea globală a ajutorului pot și ar trebui să fie ajustate la valoarea efectivă a profiturilor nerealizate preconizate ale centralelor, actualizată pe măsură ce condițiile de piață evoluează, cu o sumă plafonată. Astfel, ClientEarth a criticat lipsa unui mecanism de actualizare.

<sup>(94)</sup> Öko-Institut, *Assessment of the planned compensation payments for decommissioning German lignite power plants in the context of current developments* (Evaluarea plăților compensatorii planificate pentru dezafectarea centralelor electrice pe bază de lignit din Germania în contextul evoluțiilor actuale), 29 iunie 2020, p. 30 – publicație disponibilă la adresa: <https://www.oeko.de/publikationen/p-details/assessment-of-the-planned-compensation-payments-for-decommissioning-german-lignite-power-plants-in-the-context-of-current-developments>.

<sup>(95)</sup> <https://www.oeko.de/fileadmin/oekodoc/Einordnung-der-geplanten-Entschadigungszahlungen-fuer-deutsche-Braunkohlekraftwerke.pdf>.

- (205) ClientEarth a susținut că nu există nicio problemă de securitate a aprovizionării în Germania, astfel cum afirmă Germania pentru a justifica atât calendarul lung de închidere, cât și existența mecanismului de închidere amânată. Piața energiei din Germania se află în supracapacitate, în Germania existând multiple măsuri de securitate a aprovizionării pentru a preveni orice risc. Chiar dacă există dovezi privind o problemă de securitate a aprovizionării și necesitatea de a adopta măsuri adecvate, acest lucru ar trebui realizat în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului <sup>(96)</sup> privind piața internă de energie electrică. Întârzierea sau amânarea artificială a închiderii unora dintre unitățile LEAG și RWE după data lor naturală de închidere (în cadrul unui scenariu de statu-quo, determinat de forțele pieței) pentru a se asigura că acestea contribuie la securitatea aprovizionării pare a fi o eludare a normelor relevante.
- (206) În sfârșit, ClientEarth a susținut că ar putea exista potențiale probleme de cumulare legate de măsură. În primul rând, în 2016, pentru *Sicherheitsbereitschaft*, nu a existat nicio plată de adaptare [*Anpassungsgeld* („APG”)] <sup>(97)</sup>. În prezent, această plată de ajustare se acordă direct lucrătorilor în vârstă de peste 58 de ani, atunci când aceștia își pierd locul de muncă ca urmare a renunțării treptate la cărbune. În cazul *Sicherheitsbereitschaft*, costurile fixe cu personalul nu au fost deduse din veniturile de pe piața energiei electrice, deoarece nu au fost considerate costuri marginale pe termen scurt. În fapt, societăților li s-au acordat, de asemenea, plăți pentru costurile aferente ajustărilor de personal prin plățile efectuate în *Sicherheitsbereitschaft*. Cu toate acestea, întrucât costurile aferente ajustărilor de personal sunt plătite în prezent prin APG, acestea nu ar trebui incluse în compensațiile de închidere destinate operatorilor. Acestea reprezintă aproximativ 29 % din costurile operatorilor <sup>(98)</sup>. În al doilea rând, secțiunea 50 din Legea privind închiderea prevede că ar trebui să existe un mecanism de închidere amânată (*Zeitlich gestreckte Stilllegung*), care se bazează pe modelul *Sicherheitsbereitschaft* în temeiul secțiunii 13g din Legea privind industria energetică (EnWG) <sup>(99)</sup>. Pentru mecanismul de închidere amânată, veniturile de pe piața energiei electrice sunt din nou rambursate pe durata mecanismului respectiv. Această compensație trebuie plătită în plus față de compensațiile pentru renunțarea treptată anticipată și constituie o dublă compensație, deoarece aceleași marje de contribuție au fost deja rambursate în cadrul cuantificării sumei de 4,35 miliarde EUR. Prin urmare, operatorii nu ar trebui să fie compensați pentru mecanismul de închidere amânată în plus față de mecanismul de închidere. În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a susținut, de asemenea, că Comisia nu a examinat nicio posibilă problemă de cumulare cu alte măsuri de ajutor, cum ar fi mecanismele de asigurare a capacității etc.
- (207) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a reiterat faptul că ar fi necesar un mecanism de actualizare, în special având în vedere că respectivele calcule au fost deja revizuite o dată și în lumina schimbărilor generale de pe piața energiei electrice. Un mecanism care să permită ajustarea compensațiilor pe baza valorii efective a profiturilor nerealizate și a costurilor de închidere ar permite evitarea riscului de supracompensare. ClientEarth a ridicat probleme similare celor aduse în discuție de GPE cu privire la decizia de extindere (a se vedea considerentele 194-196) și a subliniat, de asemenea, că ar trebui luate în considerare toate celelalte măsuri relevante în domeniul energiei pentru a evita supracompensarea, inclusiv plafonul tarifar asupra energiei și faptul că anumite centrale pe bază de cărbune ale RWE profită în prezent de Legea privind menținerea centralelor electrice de rezervă (*Ersatzkraftwerkebereithaltungsgesetz*). ClientEarth a susținut că este imposibil să se stabilească dacă va exista un mecanism de recuperare pentru a evita supracompensarea. De asemenea, aceasta a făcut trimitere la decizia luată în cazul SA.54537 <sup>(100)</sup> și la abordarea generală urmată de Comisie în ceea ce privește proporționalitatea în decizia respectivă. În sfârșit, ClientEarth a pus sub semnul întrebării motivul pentru care dezafectarea a două unități (Neurath D și E) a fost amânată cu doi ani și a afirmat că analiza Comisiei cu privire la acest aspect nu a fost suficientă, neluându-se în considerare impactul pe care l-ar putea avea asupra calculului compensației.

<sup>(96)</sup> Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (JO L 158, 14.6.2019, p. 54).

<sup>(97)</sup> A se vedea secțiunea 57 din Legea privind închiderea.

<sup>(98)</sup> Öko-Institut (2017): *Die deutsche Braunkohlenwirtschaft. Historische Entwicklungen, Ressourcen, Technik, wirtschaftliche Strukturen und Umweltauswirkungen. Studie im Auftrag von Agora Energiewende und der European Climate Foundation*. <https://www.agora-energiewende.de/projekte/die-deutsche-braunkohlenwirtschaft/>, tabelul 8-3, p. 112.

<sup>(99)</sup> Formula de compensare din anexa la EnWG corespunde în mare măsură formulei de compensare din anexa 2 la KVVG.

<sup>(100)</sup> Decizia Comisiei din 12 mai 2020 privind ajutorul de stat SA.54537 (2020/NN) – Țările de Jos – Interzicerea utilizării cărbunelui pentru producerea de energie electrică în Țările de Jos (JO C 220, 3.7.2020, p. 1). În decizia respectivă, Comisia a efectuat o evaluare direct în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Compensația s-a bazat pe profituri nerealizate, iar cifra s-a bazat pe negocierile dintre beneficiar și minister, cu asistență din partea unor experți independenți. Comisia a examinat ipotezele care au stat la baza calculului și le-a considerat rezonabile.



- (208) În observațiile prezentate în urma consultării publice, Biroul European pentru Mediu a susținut că ar fi trebuit să se utilizeze ipoteze alternative și mai realiste în scenariul contrafactual și, în special, un preț al carbonului mai credibil. În plus, Biroul European pentru Mediu reiterează preocupările Greenpeace cu privire la faptul că trei ipoteze principale au condus la o supraevaluare sistematică a plăților compensatorii (a se vedea considerentul 204 de mai sus).
- (209) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, în ceea ce privește calculul compensației, HEAL a considerat că acesta nu s-a efectuat în mod transparent și responsabil, societatea civilă nefiind implicată. De asemenea, HEAL a considerat că, la calcularea profiturilor nerealizate, nu s-au luat în considerare costurile externalizate de sănătate aferente energiei pe bază de cărbune și nici costurile de reabilitare a minelor. Costurile preconizate de sănătate generate de poluare ar fi trebuit deduse din profiturile nerealizate pentru intervalul de timp ales, iar, pentru a se ajunge la prețuri realiste, costul externalizat ar fi trebuit internalizat.
- (210) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, CAN a remarcat că există o problemă de transparență în ceea ce privește sumele compensatorii. Sumele compensatorii vizează profiturile nerealizate, costurile de recultivare și o renunțare la litigii, însă rămâne neclar care este suma plătită pentru fiecare element și dacă rezultatul se bazează pe o formulă. CAN consideră că sumele nu sunt proporționale cu costurile de recultivare, în special în privința LEAG <sup>(101)</sup>.

#### 4.3.6.5. Landurile germane

- (211) Saxonia a susținut că, pentru a lua în considerare proporționalitatea compensației, ar trebui avute în vedere toate dezavantajele economice suferite de întreprinderile afectate de renunțarea treptată la lignit, care sunt direct legate de reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub> generate de producția de energie electrică pe bază de lignit, în special costurile aferente ajustării de personal acceptabile din punct de vedere social.
- (212) Renania de Nord-Westfalia a susținut că, în decizia sa principală din 23 martie 2021 privind dispozițiile Legii de închidere pentru amenajarea teritoriului landului, a subliniat importanța dispozițiilor Legii privind închiderea pentru amenajarea teritoriului în acest land. Toate minele de suprafață trebuie să îndeplinească cerințele de reabilitare corespunzătoare în sensul Legii federale a minelor. Nu există nicio îndoială cu privire la legalitatea compensației convenite contractual între guvernul federal și RWE și aprobate de Bundestagul Germaniei în calitate de legiuitor pentru costurile suplimentare suportate în mod necesar de întreprindere ca urmare a renunțării treptate la lignit în baza dispozițiilor legale până în 2038 sau până în 2035. Acordarea unei compensații adecvate pentru RWE este esențială pentru interesul public al landului Renania de Nord-Westfalia, întrucât este o condiție prealabilă pentru o dezvoltare bună și orientată spre viitor în bazinul minier din Renania (*Rheinisches Revier*). Este important ca societatea să fie în măsură să își îndeplinească obligațiile legale de a repara prejudiciile cauzate în zonă.

#### 4.3.7. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

##### 4.3.7.1. RWE

- (213) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, RWE a susținut că dezavantajele economice suferite de RWE sunt mai mari decât compensația acordată și, prin urmare, compensația nu cauzează nicio denaturare a concurenței, ci, dimpotrivă, conduce, cel puțin într-o anumită măsură, la compensarea denaturării concurenței în detrimentul RWE, cauzate de renunțarea treptată anticipată la lignit.

<sup>(101)</sup> [https://www.bet-energie.de/fileadmin/redaktion/PDF/Studien\\_und\\_Gutachten/Gutachten\\_Folgekosten/Gutachten\\_Folgekosten\\_Braunkohleausstieg\\_Abschlussbericht.pdf](https://www.bet-energie.de/fileadmin/redaktion/PDF/Studien_und_Gutachten/Gutachten_Folgekosten/Gutachten_Folgekosten_Braunkohleausstieg_Abschlussbericht.pdf).

- (214) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, RWE a reiterat faptul că efectele pozitive ale măsurii RWE modificate depășesc în mare măsură efectele negative potențiale. Măsura RWE modificată va conduce la o reducere sigură a emisiilor de CO<sub>2</sub> și va promova transformarea sectorului energetic prin crearea unor condiții de investiții sigure pentru tehnologii noi și ecologice. Tocmai garanția contractuală a traiectoriei de renunțare la energia electrică pe bază de lignit este cea care creează certitudine în materie de investiții pentru toți participanții de pe piață, întrucât reducerea treptată a capacității centralelor electrice pe bază de lignit nu face obiectul unor proceduri judiciare pentru care ar fi necesar să se aloce ani, situație care s-ar fi preconizat dacă Germania ar fi impus o interdicție în vederea închiderii apelând doar la mijloace de reglementare. Concentrarea la începutul perioadei a renunțării treptate până în 2030 sporește și mai mult aceste efecte ale măsurii RWE modificate. Aceste efecte pozitive nu sunt contrabalansate de efectele negative asupra concurenței care ar putea rezulta din plata compensației. Compensația este calculată astfel încât să acopere numai o parte din prejudiciile cauzate RWE prin renunțarea treptată anticipată la lignit și, prin urmare, pentru RWE, renunțarea treptată anticipată la lignit rămâne o activitate nerentabilă din punct de vedere economic. În plus, aceasta consolidează deja poziția tuturor concurenței, întrucât deficitul de aprovizionare cauzat de închideri are un efect asupra prețurilor.

#### 4.3.7.2. LEAG

- (215) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, LEAG a susținut că, chiar dacă Comisia ar presupune o denaturare a concurenței ca urmare a măsurii pe baza domeniului larg de aplicare al acestui criteriu, întrucât, pe piață, operatorii ar concura cu alți operatori, astfel cum se indică, de exemplu, în considerentele 110-113 din decizia de inițiere a procedurii, măsura nu ar avea, în orice caz, niciun impact negativ semnificativ. Ca urmare a închiderii centralelor electrice pe bază de lignit, poziția pe piață a operatorului ar fi chiar redusă.
- (216) În plus, într-un caz ipotetic, orice avantaje ale LEAG ar fi în mod clar secundare, având în vedere efectele pozitive covârșitoare ale măsurii, în special în ceea ce privește reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub>. Renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit va facilita dezvoltarea unei capacități suplimentare de producere a energiei electrice pe baza altor tehnologii, în special pe baza energiei din surse regenerabile. În plus, măsura va avea un impact pozitiv asupra mediului și va oferi previzibilitate în ceea ce privește închiderea anticipată a centralelor electrice pe bază de lignit. Prin urmare, măsura nu afectează condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun și, astfel, efectele pozitive ale măsurii ar depăși, în orice caz, eventualele efecte negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale.

#### 4.3.7.3. Întreprinderi

- (217) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, GPE citează o analiză efectuată de o parte terță cu privire la presupusele efecte de denaturare ale măsurii. Primul risc invocat de producere a unui efect de denaturare este acela că RWE și LEAG vor putea pătrunde sau își vor putea consolida pozițiile pe piețele învecinate în detrimentul concurenților lor, în special dacă investesc în centrale de producere a energiei cu capital intensiv în vederea utilizării energiilor din surse regenerabile. O a doua preocupare este că, prin intermediul compensației, se cauzează o întârziere a renunțării treptate la lignit, care ar urma să fie determinată de piață și ar avea loc mult mai devreme. În observațiile prezentate în contextul consultării publice, GPE a adăugat că, în evaluarea realizată, Comisia ar fi trebuit să analizeze dacă măsura a avut efecte potențial negative asupra concurenței și că analiza efectului plății compensatorii ar fi trebuit să fie efectuată nu numai în ceea ce privește piața producției de energie electrică de la centralele electrice pe bază de cărbune, ci și pe piețele învecinate, cum ar fi energia electrică produsă din surse regenerabile de energie.
- (218) În sfârșit, în observațiile sale la decizia de extindere, GPE a susținut că tranșele regulate prestabilite ale compensației vor consolida în mod direct puterea de piață a RWE și vor fi utilizate într-un mod care denaturează piețele energiei electrice verzi. GPE observă că actorii de pe piață trebuie, în mod normal, să depășească două obstacole majore atunci când investesc în surse regenerabile de energie: (i) identificarea unor amplasamente adecvate pentru proiecte și (ii) finanțarea instalațiilor. RWE (și LEAG) beneficiază deja de avantajul unui acces mai ușor la amplasamente pentru parcurile eoliene și solare noi, și anume prin utilizarea terenurilor alocate anterior pentru extracția lignitului. În plus, tranșele anuale oferă RWE (și LEAG) lichidități financiare pentru a face investiții.

- (219) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, cele opt societăți locale au susținut că acordarea ajutorului pentru operatorii de lignit contravine principiilor de bază ale legislației UE în materie de concurență, întrucât aceste societăți se află în concurență directă cu RWE pe piața angro de energie electrică pe termen scurt. Plata unei prime exclusive de dezafectare stabilite în mod neconcurențial, forfetare și supraestimate încalcă articolul 106 coroborat cu articolul 102 din TFUE din următoarele motive: (i) consolidează poziția producătorului dominant de energie electrică de pe piață, și anume RWE, prin intermediul resurselor financiare într-o situație în care piața se restrânge oricum în favoarea RWE, (ii) creează condiții concurențiale inegale din punct de vedere structural pe piață, sporind posibilitatea ca RWE să exploateze potențialul strategic al centralelor sale electrice pe piața inițială a vânzărilor în comparație cu alți concurenți și să își extindă poziția de lider pe piață în domeniul energiei din surse regenerabile și, prin urmare, (iii) există un risc sporit de excludere a concurenților. Aceste societăți au susținut că o situație în care un stat membru creează condiții concurențiale inegale care pot încuraja transferurile și abuzurile de putere de piață este considerată o încălcare a dispozițiilor în materie de concurență din dreptul primar, în conformitate cu precedentul Comisiei și al Curții Europene de Justiție <sup>(102)</sup>.
- (220) În observațiile prezentate la 16 noiembrie 2022, cele opt societăți locale au susținut că măsura RWE modificată sprijină poziția dominantă a RWE și tranziția verde într-un mod care denaturează concurența. Acestea susțin că scopul măsurii RWE modificate este de a menține puterea de piață a RWE pe noua piață a energiei electrice verzi și că trecerea RWE la alt combustibil este subvenționată de statul german, în timp ce alți producători trebuie să concureze pentru realiza o astfel de tranziție. Acestea se referă în special la planurile RWE de a construi centrale electrice pe gaz adaptate pentru utilizarea hidrogenului, cu o capacitate aproximativă de 3 GW, pe amplasamentul centralelor pe bază de lignit care se închid în 2030 și la un presupus angajament al statului german de a sprijini construirea unor astfel de centrale, chiar și în cazul în care se organizează licitații.
- (221) Argumentele rezumate în considerentul 220 au fost, de asemenea, prezentate de cele două societăți locale în observațiile transmise cu privire la decizia de inițiere a procedurii. În observațiile prezentate în contextul consultării publice, acestea au adăugat că măsura va afecta producătorii de dimensiuni mai mici de energie electrică din surse regenerabile și va crește în mod artificial prețurile energiei electrice. În sfârșit, societățile au considerat că efectele pozitive ale compensației nu pot fi contrabalansate de efectele negative, având în vedere efectele asupra concurenței și presupusa supracompensare (a se vedea observațiile de la punctul 4.3.6 de mai sus).

#### 4.3.7.4. Asociații/ONG-uri

- (222) În observațiile prezentate în contextul consultării publice, DEBRIV a afirmat că nu există dovezi de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale ca urmare a acordării compensației. În primul rând, măsura generează beneficii ecologice cuantificabile, întrucât închiderea treptată a acestor instalații în perioada relevantă va reduce emisiile de CO<sub>2</sub>. În al doilea rând, compensația plătită societăților din sectorul lignitului nu este decât o compensație pentru profiturile nerealizate și pentru prejudiciile și dezavantajele economice suplimentare și, prin urmare, nu conferă întreprinderilor un avantaj concurențial.
- (223) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Greenpeace a susținut că valoarea disproporționată a ajutorului, astfel cum este descrisă în considerentul 199, va conduce la denaturări semnificative ale pieței.
- (224) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, ClientEarth a afirmat că măsura denaturează concurența și că nu există beneficii ecologice semnificative. În opinia sa, operatorii își pot subvenționa încrucișat celelalte activități, în special producția de energie din surse de energie mai curate. În plus, întârzierea închiderii instalațiilor creată prin calendarul prevăzut de Legea privind închiderea creează, de asemenea, în mod inerent, un dezavantaj concurențial pentru sursele de energie mai curate, care vor intra pe piață cu mai multe dificultăți sau mai lent decât în cazul în care centralele pe bază de lignit s-ar fi închis în condiții normale de activitate, suportând toate costurile proprii de închidere.

<sup>(102)</sup> De exemplu, o măsură de stat care a afectat piața elenă a energiei, prin care producătorului dominant de energie electrică din Grecia, Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI), i s-a acordat drepturi exclusive de exploatare minieră și, prin urmare, avantaje în comparație cu alți producători, a fost considerată o încălcare clară a articolului 106 coroborat cu articolul 102 din TFUE (sau cu dispozițiile precedente). A se vedea Hotărârea Curții de Justiție din 17 iulie 2014, Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE/Comisia, C-553/12 P, punctul 41; aceasta confirmă decizia Comisiei Europene din 5 februarie 2008, [C(2008) 824 final].

- (225) În plus, ClientEarth a făcut trimitere la așa-numita „hotărâre în materie de climă” a Curții Constituționale germane din 24 martie 2021 <sup>(103)</sup>, care ridică semne de întrebare cu privire la faptul că obiectivul Germaniei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră este urmărit în mod eficace de măsura în cauză. Secțiunea 2 alineatul (1) din Legea privind închiderea prevede că obiectivul principal al renunțării treptate la cărbune este de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră în Germania. Cu toate acestea, Curtea Constituțională a hotărât că, prin măsurile actuale prevăzute, printre care Legea privind închiderea, Germania nu își îndeplinește obligația de a reduce emisiile și de a lua măsuri eficace de prevenire a schimbărilor climatice. Prin urmare, se poate afirma că efectele negative depășesc efectele pozitive, deoarece măsura nu contribuie la atingerea obiectivelor climatice necesare ale Germaniei. Ca reacție la această hotărâre, guvernul german a sugerat un obiectiv național de reducere a emisiilor cu 65 % până în 2030, ceea ce ar necesita o renunțare treptată la cărbune nu până în 2038, ci până în 2030.
- (226) ClientEarth a susținut că ar trebui puse în aplicare măsuri suplimentare pentru a evita denaturarea concurenței și a menționat drept exemplu cazul de restructurare a British Energy plc <sup>(104)</sup>. Măsurile necesare ar trebui să includă interzicerea subvenționării încrucișate a diferitelor activități comerciale ale întreprinderilor (producția pe bază de lignit, producția realizată cu utilizarea altui combustibil decât lignitul, vânzările către piața angro, aprovizionarea directă a întreprinderilor etc.), pentru a evita utilizarea abuzivă a ajutorului pentru închidere cu scopul de a dezvolta activități noi.
- (227) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, ClientEarth a subliniat, de asemenea, că decizia respectivă confirmă preocuparea cu privire la denaturarea concurenței, întrucât RWE însăși a indicat că va investi masiv în tranziția energetică, și anume peste valoarea brută de 50 de miliarde EUR la nivel global în extinderea activității de bază verzi desfășurată de aceasta, din care 15 miliarde EUR îi sunt alocate Germaniei (a se vedea considerentul 22 din decizia de extindere). În cazul în care compensația este utilizată în fapt pentru introducerea producției de energie din surse regenerabile, Comisia a emis norme specifice pentru a analiza acordarea de ajutoare pentru aceste activități, trebuind efectuată o evaluare în conformitate cu aceste norme. O astfel de evaluare nu face parte din decizia de extindere.
- (228) În urma consultării publice, Biroul European pentru Mediu a afirmat că acordarea unor fonduri publice atât de ridicate doar către doi actori ar denatura în mod semnificativ piața internă și ar afecta concurența și schimburile comerciale la nivel național și, având în vedere dimensiunea RWE și LEAG, la nivelul UE. Biroul European pentru Mediu a considerat că RWE și LEAG vor fi ajutate să își mențină puterea și că vor fi scoși de pe piața concurenței care au luat decizii strategice pentru o producție de energie mai curată.

## 5. OBSERVAȚII DIN PARTEA GERMANIEI

- (229) În urma deciziei de inițiere a procedurii și a deciziei de extindere, autoritățile germane au prezentat observații, acestea fiind rezumate mai jos în prezenta secțiune.

### 5.1. Existența ajutorului

- (230) În urma deciziei de inițiere a procedurii, în observațiile prezentate la 1 aprilie 2021, autoritățile germane au susținut că problema existenței ajutorului poate fi lăsată deschisă, deoarece măsura este, în orice caz, proporțională. Prin urmare, Germania nu a furnizat o evaluare privind acordarea unui avantaj în favoarea RWE și LEAG.
- (231) La 6 septembrie 2021, atunci când au prezentat observații cu privire la contribuțiile părților terțe, autoritățile germane au respins ca fiind eronată opinia exprimată de unele părți terțe, potrivit căreia compensația convenită conferă RWE și LEAG un avantaj mai mare decât cuantumul pe care l-ar fi obținut în cazul unei închideri în baza dispozițiilor legale, urmate de un litigiu. S-a subliniat că un astfel de punct de vedere ignoră numeroasele avantaje ale soluției negociate alese pentru renunțarea treptată la lignit. Germania a făcut referire la Comisia pentru cărbune, care, după discuții îndelungate și intense, a recomandat, printre altele, ca renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit să fie soluționată prin consens. Guvernul german a urmat această recomandare din mai multe motive.

<sup>(103)</sup> BVerfG, Decizia Primei Camere din 24 martie 2021 – 1 BvR 2656/18, Rn. 1-270, disponibilă la adresa: [http://www.bverfg.de/e/rs20210324\\_1bvr265618.html](http://www.bverfg.de/e/rs20210324_1bvr265618.html).

<sup>(104)</sup> Decizia Comisiei din 27 noiembrie 2002 privind ajutorul de stat NN 101/2002 – Regatul Unit – Ajutor pentru salvare în favoarea British Energy plc.

- (232) Pacificarea socială: soluția negociată a fost extrem de importantă pentru acceptarea renunțării treptate la cărbune în Germania per ansamblu. În caz contrar, în lipsa unui consens, renunțarea treptată planificată ar fi putut fi împiedicată de diferiți actori, ceea ce ar fi făcut mult mai dificilă punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației la nivel social și politic.
- (233) Soluția oferă securitate juridică și previzibilitate: soluția negociată oferă în timp util securitate juridică și previzibilitate pentru toate părțile implicate. Reducerea producției germane de energie electrică pe bază de lignit reprezintă o provocare structurală majoră, în special în regiunile din centrul și estul Germaniei, unde operatorii centralelor electrice pe bază de lignit și ai minelor joacă un rol important în calitate de angajatori și factori economici. Pentru ca reducerea producției de energie electrică pe bază de lignit să meargă mână în mână cu politicile structurale și sociale, este important să existe o traiectorie fiabilă de dezafectare.
- (234) Existența unui ansamblu compus din centralele electrice pe bază de lignit și minele de suprafață: în cazul lignitului, există o legătură operațională directă între centralele electrice și minele de suprafață. Prin urmare, închiderea centralelor electrice și planificarea și logistica aferente exploatarea miniere de suprafață trebuie să fie coordonate îndeaproape. De exemplu, gestionarea puțurilor reziduale, regenerarea zonelor miniere de suprafață sau gestionarea materialului de descopertare sunt deosebit de dificile. Soluția negociată pentru dezafectarea centralelor electrice pe bază de lignit ține seama în mod corespunzător de aceste provocări și asigură faptul că reducerea producției de energie electrică pe bază de lignit este cât mai eficientă posibil pentru întregul sistem.
- (235) Normele individuale pot fi posibile numai prin contract: acordul dintre Germania și operatorii (și anume contractul din 2021) este un contract de drept public, care reglementează, pe lângă închiderea centralelor electrice, și alte drepturi și obligații ale părților contractante. Contractul din 2021 conține, printre altele, (i) dispoziții cuprinzătoare privind căile de atac, (ii) norme pentru a asigura acordarea unei compensații pentru reabilitarea minelor de suprafață și (iii) posibilitatea de a devansa operațiunea de renunțare treptată cu trei ani, fără compensații suplimentare. Aceste reglementări au valoare monetară și nu ar fi fost fezabile sau nu ar fi fost fezabile în același mod în cazul unei soluții juridice.
- (236) Dispoziții cuprinzătoare privind căile de atac: în contractul din 2021, operatorii își asumă o renunțare cuprinzătoare la căile de atac, atât în fața instanțelor naționale, cât și în fața tribunalelor de arbitraj internaționale. Chiar dacă valoarea economică a unei astfel de renunțări este dificil de cuantificat, această renunțare are o importanță politică și economică esențială, întrucât Germania beneficiază de securitate juridică și nu există niciun pericol de apariție a unui risc bugetar în urma unor eventuale acțiuni în justiție. În plus, contractul din 2021 conține reglementări privind echivalența contractuală în ceea ce privește modificările ulterioare ale circumstanțelor normative și revizuirile măsurii.
- (237) Asigurarea unei compensații pentru reabilitarea minelor de suprafață: contractul din 2021 conține dispoziții cuprinzătoare pentru a asigura sumele compensatorii pentru reabilitarea minelor de suprafață. Aceste dispoziții sunt diferite pentru RWE și LEAG, deoarece situația celor două societăți este diferită, având în vedere structura grupului și instrumentele de protecție puse în aplicare de autoritățile miniere. Prin urmare, în cazul RWE, accentul se pune pe structura grupului, instituindu-se garanții în cazul unor modificări semnificative la nivelul său. În cazul LEAG, plata compensației se efectuează către entitățile cu scop special care există deja și care fac obiectul unui gaj în favoarea landurilor Brandenburg și Saxonia și, prin urmare, valoarea compensației este transferată într-un fond special.
- (238) Opțiunea de dezafectare cu concentrarea eforturilor la începutul perioadei: contractul din 2021 reglementează o opțiune de închidere anticipată: în anii 2030, toate centralele electrice pot fi închise cu trei ani mai devreme decât data prevăzută în traiectoria de închidere, fără acordarea unei compensații în acest sens, cu condiția ca Germania să solicite acest lucru cel târziu cu cinci ani înainte de data închiderii anticipate. Operatorii acceptă acest lucru fără a beneficia de vreo compensație suplimentară. Prin urmare, opțiunea de dezafectare anticipată este inclusă în sumele compensatorii convenite. Pentru guvernul german, această opțiune are un avantaj suplimentar, deoarece îi oferă în viitor o marjă de manevră suplimentară pentru reducerea suplimentară a emisiilor de CO<sub>2</sub> și, în același timp, nu împiedică realizarea altor obiective sau domenii de politică, cum ar fi securitatea aprovizionării, situația socioeconomică a zonelor afectate etc. O astfel de opțiune, fără acordarea unei compensații și cu asigurarea securității juridice, nu ar fi putut fi reglementată prin lege.

- (239) Reducerea fiabilă a emisiilor de CO<sub>2</sub>; soluția negociată conduce la atingerea în mod fiabil a obiectivului măsurii de reducere a emisiilor de CO<sub>2</sub>. Nu există niciun pericol ca închiderea centralelor electrice să fie contestată în fața instanțelor naționale de către RWE sau LEAG. Astfel, nu poate exista nicio situație în care închiderile convenite să nu se realizeze sau să fie amânate și, ca urmare a acestora, să se emită un exces de CO<sub>2</sub>.
- (240) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, Germania și-a menținut opinia inițială, potrivit căreia clasificarea măsurii RWE modificate drept ajutor poate fi lăsată deschisă, deoarece valoarea actualizată a compensației este mai mică decât profiturile nerealizate estimate.

## 5.2. Temeiul compatibilității

- (241) În urma consultării publice, Germania nu a prezentat observații cu privire la aplicabilitatea și aplicarea OACME în cazul de față și nici nu a formulat observații cu privire la observațiile părților terțe prezentate în cadrul consultării respective.

## 5.3. Compatibilitatea ajutorului

### 5.3.1. Efectul stimulat

- (242) Germania susține că măsura RWE modificată nu pune sub semnul întrebării efectul stimulat pe care măsura RWE l-a avut asupra RWE la închiderea celor șase unități începând din 2020.
- (243) RWE a închis deja șase unități în conformitate cu operațiunea de renunțare treptată la lignit prevăzută în Legea privind închiderea și în contractul din 2021. Cu toate acestea, până în prezent, nu s-a acordat nicio compensație RWE din cauza clauzei suspensive prevăzute la articolul 10 din Legea privind închiderea. RWE a închis aceste unități numai pentru că a convenit cu Germania că aceste închideri anticipate vor beneficia de compensații. Cu alte cuvinte, la închiderea unităților, RWE se aștepta ca Germania să acorde compensații, astfel cum se prevede în lege. Așteptările RWE cu privire la primirea de compensații au fost consolidate în special prin încheierea cu Germania a unui contract de drept public obligatoriu din punct de vedere juridic, și anume contractul din 2021. Pe lângă legea privind închiderea, care a intrat în vigoare în august 2020, acest contract prevede că RWE are dreptul la compensații pentru închiderea anticipată a centralelor electrice. RWE va fi, de asemenea, motivată să realizeze viitoarele închideri datorită compensației convenite prin contract. Prin urmare, măsura RWE, astfel cum a fost prevăzută inițial și astfel cum a fost modificată, are un efect stimulat asupra RWE.
- (244) În ceea ce privește punctul 427 din OACME, autoritățile germane au susținut că devansarea renunțării treptate la lignit în zona de extracție a lignitului din Renania nu constituie o măsură de ajutor pentru creșterea securității aprovizionării în temeiul punctelor 325-370 din OACME și nici o eludare a acestor norme. Devansarea renunțării treptate la lignit în cazul RWE nu este o măsură de abordare a dificultăților pe termen lung sau pe termen scurt în ceea ce privește securitatea aprovizionării în sectorul energiei electrice. În raportul Agenției Federale a Rețelelor din Germania privind situația actuală și evoluția securității aprovizionării, publicat la începutul anului 2023 (*Versorgungssicherheitsbericht Strom*), se afirmă că o renunțare treptată la cărbune în Germania până în 2030 este posibilă fără a afecta siguranța aprovizionării din perspectiva pieței sau a rețelei.
- (245) Germania a adăugat că măsura RWE modificată se axează în mod clar pe dezafectarea anticipată și definitivă a centralelor electrice pe bază de lignit ale RWE. Compensația vizează această închidere definitivă a centralelor electrice și nu se acordă nicio plată pentru capacitate. Amânarea cu doi ani a datelor de dezafectare convenite inițial pentru Neurath D și Neurath E nu contrazice această evaluare, deoarece compensația pentru RWE nu se va plăti pentru această prelungire a termenului, ci pentru dezafectarea anticipată a centralelor electrice. În măsura în care economiile de gaze naturale datorate funcționării mai îndelungate a două unități contribuie în fapt la asigurarea securității aprovizionării în alte sectoare, acest lucru nu este compensat. De asemenea, dreptul guvernului german de a decide într-o etapă ulterioară dacă să transfere anumite unități RWE într-o rezervă (a se vedea considerentul 278) nu modifică evaluarea măsurii RWE modificate ca măsură de dezafectare.

### 5.3.2. Încălcarea dreptului Uniunii

- (246) În observațiile prezentate la 6 septembrie 2021, Germania a susținut că măsura nu încalcă principiul „poluatorul plătește”, având în vedere următoarele aspecte:
- (247) Obligațiile operatorilor în temeiul legislației miniere nu sunt încălcate și nu se economisesc cheltuieli (a se vedea, de asemenea, punctul 7 din contractul din 2021). În același timp, întreprinderile nu au „cauzat” costurile suplimentare determinate de renunțarea treptată anticipată la lignit. Prin urmare, astfel de costuri suplimentare au fost luate în considerare la stabilirea valorii compensației.
- (248) Costurile de minerit suplimentare se referă la costurile suplimentare aferente minelor de suprafață care rezultă din închiderea anticipată, cum ar fi amânarea stabilirii provizioanelor (efectele ratei dobânzii) și cheltuielile suplimentare datorate, de exemplu, necesității de reprogramare. Pe de altă parte, costurile suplimentare de exploatare minieră de suprafață nu sunt costurile de reabilitare periodică a exploatărilor miniere de suprafață, pe care societățile ar fi trebuit să le suporte oricum într-un scenariu fără renunțarea treptată la lignit convenită.
- (249) Contractul din 2021 conține garanții suplimentare pentru utilizarea minelor de suprafață. Pe lângă obligațiile legale existente ale operatorilor, contractul include garanții elaborate individual pentru ambii operatori, care reduc riscul ca întreprinderile să nu suporte integral costurile aferente exploatării miniere de suprafață și să lase în urmă o povară semnificativă pentru sănătatea umană și mediu.

### 5.3.3. Caracterul adecvat

- (250) În observațiile prezentate la 6 septembrie 2021, Germania a afirmat că măsura este adecvată pentru punerea în aplicare a renunțării treptate la lignit într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, previzibil, acceptabil din punct de vedere social și sigur din punct de vedere juridic. Nu sunt evidente măsuri alternative care să fie la fel de adecvate. Germania a făcut o serie de precizări în acest sens.
- (251) Renunțarea treptată la cărbunele superior în alte state membre ale UE (de exemplu, în Țările de Jos sau în Spania) nu este comparabilă cu renunțarea treptată la lignit în Germania. În aceste țări, toate centralele pe bază de cărbune utilizează cărbune superior, care poate proveni din punct de vedere economic de pe piața mondială, și nu există mine de suprafață. Cu toate acestea, în opinia Germaniei, tocmai legătura dintre centralele electrice și minele de suprafață în cadrul unei unități sistemice este cea care face ca renunțarea treptată la lignit să fie deosebit de împovărătoare și complexă, inclusiv din cauza importanței economiilor regionale și a provocării corelării unei renunțări treptate și ordonate cu politicile structurale. În plus, cărbunele, ca sursă de energie, joacă un rol mai mic în Spania și în Țările de Jos decât în mixul energetic german.
- (252) Soluția convenită pentru lignit prezintă numeroase avantaje, cum ar fi pacificarea socială, securitatea juridică și previzibilitatea (a se vedea considerentul 232 de mai sus).

### 5.3.4. Proporționalitatea

- (253) În observațiile prezentate cu privire la decizia de inițiere a procedurii, Germania a susținut că numai profiturile nerealizate sunt deja mai mari decât sumele compensatorii și, prin urmare, nu există o supracompensare.
- (254) În observațiile prezentate cu privire la decizia de extindere, Germania a luat act de concluzia preliminară a Comisiei privind proporționalitatea măsurii RWE modificate.
- (255) Germania susține că respectiva compensație acordată RWE este plătită pentru diverse aspecte, inclusiv, în special, pentru profiturile nerealizate și costurile suplimentare pe care RWE a trebuit și trebuie să le suporte, deoarece a fost de acord să închidă centralele electrice, din motive de protecție a climei, înainte ca acestea să ajungă la sfârșitul duratei lor de viață tehnică/economică. În caz contrar, RWE ar fi putut obține venituri prin vânzarea pe piață a energiei produse de centralele electrice și nu ar fi avut costuri suplimentare.

- (256) Germania susține că profiturile nerealizate de RWE depășesc deja și, prin urmare, justifică această compensație acordată RWE. Pentru a demonstra acest lucru, r2b energy consulting GmbH a pregătit pentru ministerul german calculul revizuit în legătură cu centralele electrice ale RWE, în care profiturile nerealizate au fost comparate cu compensația plătită RWE pentru a demonstra că nu există o supracompensare (a se vedea considerentele 63-75 pentru o descriere a acestui calcul).
- (257) Calculul arată că VAN a profiturilor nerealizate din perioada 2022-2025 (aproximativ 2,03 miliarde EUR), calculată pe baza prețului energiei electrice și al CO<sub>2</sub> preconizat de piață în anii următori închiderii, este deja mai mare decât VAN a compensației care trebuie plătită RWE (aproximativ 1,72 miliarde EUR). Incluziunea anului 2026 adaugă o sumă suplimentară de 131 de milioane EUR (în VAN 2022) la profiturile nerealizate.
- (258) Germania subliniază, de asemenea, că respectivul calcul a fost efectuat într-un mod prudent, ceea ce a condus la o subestimare a profiturilor pe care unitățile închise le-ar fi putut realiza în scenariul contrafactual. Mai exact:
1. calculul presupune că plafonul pe veniturile de pe piață pentru producătorii de energie electrică, care, la momentul calculului revizuit, fusese legiferat până la 30 iunie 2023, este prelungit până la 30 aprilie 2024, ipoteză care conduce la reducerea profiturilor nerealizate ale centralei Frechen/Wachtberg. În cele din urmă, guvernul german a decis să nu prelungească aplicarea plafonului pe veniturile de pe piață după 30 iunie 2023. Dacă acest lucru ar fi fost luat în considerare în calculul revizuit, profiturile nerealizate de centrala Frechen/Wachtberg ar fi fost mai mari cu 181 de milioane EUR în termeni VAN;
  2. calculul presupune că unitățile Neurath D și E vor fi închise la 31 martie 2025 și că profiturile nerealizate intervin de la acea dată, în timp ce, în realitate, acestea ar putea să se închidă un an mai devreme și, prin urmare, profiturile nerealizate să fie mai mari, cu excepția cazului în care guvernul german decide în mod independent să păstreze unitățile până la 31 martie 2025 (a se vedea considerentul 51);
  3. calculul nu ia în considerare veniturile din livrările de energie termică și de pe piața de echilibrare, subestimând și mai mult profiturile nerealizate.
- (259) Germania menționează, de asemenea, că acest calcul revizuit se realizează într-un mod care reflectă în mod global economia producției de energie electrică pe bază de lignit, în care minele sunt inseparabile de centralele electrice. Astfel, calculul revizuit ia în considerare nu numai costurile de minerit variabile, ci și costurile fixe ale minelor de lignit, care sunt mult mai mari decât costurile de minerit variabile atunci când sunt evaluate per unitate de producție de energie electrică. Acest lucru determină creșterea semnificativă a costurilor totale cu combustibilul per unitate de producție și reduce și mai mult profiturile nerealizate.
- (260) În ceea ce privește îndoielile exprimate în decizia de inițiere a procedurii, Germania susține că, pentru RWE, aceste îndoieli nu mai sunt relevante având în vedere calculul revizuit (a se vedea considerentele 63-75), în special deoarece calculul elimină necesitatea unei abordări cuprinzătoare de modelare pe termen lung.
- (261) Mai exact, Germania susține că îndoielile exprimate în decizia de inițiere a procedurii în ceea ce privește termenul foarte lung aferent profiturilor (a se vedea considerentele 123-132 din decizia de inițiere a procedurii) nu mai sunt relevante în ceea ce privește măsura RWE modificată, deoarece calculul revizuit ia în considerare doar profiturile nerealizate pentru un număr limitat de ani apropiați temporal de datele de închidere și deoarece aceste profituri nerealizate depășesc deja compensația.
- (262) Germania susține, de asemenea, că îndoielile Comisiei cu privire la costurile de investiții (a se vedea considerentele 126 și 127 din decizia de inițiere a procedurii) pentru modernizarea centralelor electrice în vederea atingerii unor durate de viață lungi sunt irelevante în ceea ce privește măsura RWE modificată, din cauza perioadei mult mai scurte pentru care se iau în considerare profiturile nerealizate preconizate. În ceea ce privește Niederaußem D, în cazul căreia Comisia a exprimat îndoieli cu privire la capacitatea instalației de a funcționa după 2020 din perspectiva conformității cu Directiva privind emisiile industriale (2010/75/UE) și cu standardele conexe mai stricte pentru instalațiile de ardere de mari dimensiuni în ceea ce privește procesele de bază ale centralelor electrice, Germania susține că aceste îndoieli nu mai sunt relevante în ceea ce privește măsura RWE modificată, deoarece, în calculul revizuit, nu se mai prevăd profituri nerealizate pentru această unitate (a se vedea considerentul 65).



- (263) În plus, în ceea ce privește îndoielile exprimate în considerentul 129 din decizia de inițiere a procedurii cu privire la măsura în care rata de actualizare de 7,5 % ia suficient în considerare riscurile ridicate și incertitudinile legate de orizontul amplu al previziunilor sau cu privire la necesitatea prevederii unor mecanisme de corecție suplimentare, Germania susține că rata de actualizare de 7,5 % este adecvată. Potrivit studiului KPMG <sup>(105)</sup>, media CMPC din sector este de 5,2 %, iar cea utilizată de RWE în propriile calcule este de 3,5 %. Germania susține că aceste îndoieli nu mai sunt relevante în privința măsurii RWE modificate, deoarece intervalul de timp al evaluării este scurt și că valoarea CMPC, chiar dacă este stabilită la o valoare mai mică sau mai mare, nu modifică rezultatul comparației dintre profiturile nerealizate și compensație. Acest lucru se datorează în principal intervalului scurt de timp aferent profiturilor nerealizate pretinse, a căror valoare actualizată netă nu este influențată semnificativ de modificările CMPC, coroborată cu faptul că valoarea actualizată netă a plăților compensatorii anuale, care se întind pe o perioadă mai lungă, este diminuată și de efectele inflației [estimată la 2 % după 2025, în conformitate cu obiectivul Băncii Centrale Europene <sup>(106)</sup>].
- (264) În ceea ce privește îndoielile cu privire la prețul viitor al combustibilului și al CO<sub>2</sub>, care sunt depășite în opinia Comisiei (a se vedea considerentul 130 din decizia de inițiere a procedurii), Germania susține că nici acest aspect nu mai este relevant pentru măsura RWE modificată, deoarece profiturile nerealizate din calculul revizuit referitor la măsura RWE modificată se bazează pe așteptările pieței stabilite în mod independent la momentul închiderii unităților (în cazul unităților deja închise) sau pe așteptările recente ale pieței stabilite în mod independent în ceea ce privește prețul combustibilului și al CO<sub>2</sub> (pentru unitățile care se închid după momentul transmiterii calculului revizuit).
- (265) În plus, îndoielile exprimate în considerentul 131 din decizia de inițiere a procedurii, în care Comisia subliniază că nu a primit date pentru fiecare dintre unitățile programate pentru închidere, sunt înlăturate, în opinia Germaniei, și în ceea ce privește măsura RWE modificată, deoarece calculul revizuit conține date pentru fiecare unitate RWE programată pentru închidere care s-a închis deja sau în legătură cu care se preconizează că vor interveni profituri nerealizate în viitorul apropiat până în 2026 <sup>(107)</sup>.
- (266) Germania susține că îndoielile Comisiei cu privire la lipsa analizei de sensibilitate exprimate în considerentul 132 din decizia de inițiere a procedurii sunt, de asemenea, înlăturate în ceea ce privește măsura RWE modificată, având în vedere că, în locul unui model al pieței energiei electrice cu parametri presupuși, cum ar fi prețul energiei electrice, al combustibilului și al CO<sub>2</sub> prezentate anterior, calculul revizuit al profiturilor nerealizate pentru măsura RWE modificată utilizează așteptările reale ale pieței stabilite de surse independente și aplică o practică industrială bine stabilită, în care centralele electrice își acoperă marja de exploatare prin utilizarea produselor financiare achiziționate la bursele de mărfuri (a se vedea considerentul 75).
- (267) În opinia Germaniei, îndoielile Comisiei din considerentul 134 din decizia de inițiere a procedurii cu privire la scenariile alternative prezentate de Germania sunt, de asemenea, înlăturate în ceea ce privește măsura RWE modificată. Acest lucru se datorează faptului că, pe baza măsurii RWE modificate, închiderea definitivă a centralelor RWE a fost devansată de la 2038 la 2030. Prin urmare, opțiunea de dezafectare cu concentrarea eforturilor la începutul perioadei (și anume opțiunea de închidere până în 2035 în loc de 2038) nu mai este relevantă și nu a mai fost luată în considerare pentru calculul revizuit al profiturilor nerealizate ale RWE (a se vedea considerentele 63-75).
- (268) În ceea ce privește costurile suplimentare de reabilitare a minelor ale RWE (a se vedea considerentele 136-138 din decizia de inițiere a procedurii), Germania subliniază că, în calculul revizuit, au fost luate în considerare numai profiturile nerealizate ale centralelor electrice ale RWE (a se vedea considerentele 63-75) și nu și costurile suplimentare de reabilitare a minelor. Astfel de costuri suplimentare de reabilitare a minelor nu au fost incluse în calculul revizuit, deoarece profiturile nerealizate ale RWE depășesc deja valoarea compensației acordate RWE și, prin urmare, sunt suficiente pentru a justifica respectiva compensație. Cu toate acestea, Germania a subliniat că, în general, costurile suplimentare de reabilitare a minelor ar fi, de asemenea, adecvate pentru a justifica plățile compensatorii către RWE.

<sup>(105)</sup> KPMG, *Cost of Capital Study 2019* (Studiu cu privire la costul capitalului – 2019).

<sup>(106)</sup> Informații disponibile online la adresa: [https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections202309\\_ecbstaff~4eb3c5960e.en.html#:~:text=Overall%2c%20with%20medium-term%20inflation%2cthe%20third%20quarter%20of%202025.](https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections202309_ecbstaff~4eb3c5960e.en.html#:~:text=Overall%2c%20with%20medium-term%20inflation%2cthe%20third%20quarter%20of%202025.)

<sup>(107)</sup> Germania nu a furnizat calcule specifice pe termen lung pentru cele șapte unități care se închid după 2027, deoarece consideră că datele existente și calculul privind unitățile care se închid înainte de 2027 sunt deja suficiente pentru a justifica valoarea compensației în temeiul măsurii RWE modificate.

- (269) Germania subliniază că acest calcul revizuit și argumentele prezentate se referă numai la măsura RWE modificată și sunt specifice situației măsurii RWE modificate.
- (270) În sfârșit, Germania subliniază că situația centralelor electrice pe bază de lignit de dimensiuni mai mici este diferită din cauza structurii de proprietate mai variate a acestora (în Germania, sunt exploatate aproximativ 45 de instalații pe bază de lignit de dimensiuni mai mici), constând, de regulă, din utilizatori industriali care își consumă propria producție de energie electrică (și adesea și de energie termică). În fapt, data de dezafectare a unor instalații de dimensiuni mai mici care produc și energie termică într-o configurație CHP a fost stabilită într-un alt instrument de decarbonizare (*Kraft-Wärme Kopplungsgesetz* – Legea privind producerea combinată de energie electrică și energie termică).
- (271) În observațiile prezentate în legătură cu observațiile părților terțe cu privire la decizia de extindere, Germania a susținut că respectivele critici aduse metodologiei de calcul a profiturilor nerealizate utilizate în calculul revizuit nu sunt convingătoare. În observațiile sale, Germania a arătat că VAN a profiturilor nerealizate ale RWE este măsurabil mai mare decât VAN a compensației. Calculul revizuit arată că valoarea compensației este limitată la minimumul necesar și că nu există nicio supracompensare.
- (272) În plus, Germania a subliniat că guvernul german nu a garantat RWE niciun sprijin de stat pentru extinderea centralelor electrice pe gaz adaptate pentru utilizarea hidrogenului pe amplasamentele unităților pe bază de lignit închise. Autoritățile germane sunt de acord că, în contextul renunțării treptate la cărbune în Germania, guvernul german elaborează diverse măsuri noi pentru a asigura tranziția către o producție de energie electrică neutră din punct de vedere climatic. Totuși, acest lucru nu înseamnă că întreprinderii RWE i s-a garantat vreun sprijin. Întrucât Germania intenționează să acorde bonificații pentru un astfel de sprijin prin licitații generale și transparente deschise tuturor participanților de pe piață, RWE nu are nicio garanție că va obține sprijin în cadrul noilor măsuri. În plus, Germania subliniază că astfel de măsuri nu sunt legate de măsura RWE sau de măsura RWE modificată și nici de prezenta procedură.

#### 5.3.5. Evitarea efectelor nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

- (273) În observațiile prezentate la 6 septembrie 2021, Germania contestă afirmația părților terțe potrivit căreia compensația aduce beneficii RWE și LEAG atât în raport cu concurenții de pe piața germană, cât și în raport cu concurenții de pe piața europeană și susține că măsura nu denaturează sau nu amenință să denatureze concurența și nu afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- (274) În plus, Germania consideră nefondată afirmația unei părți terțe privind presupusa încălcare a articolului 106 alineatul (1) coroborat cu articolul 102 din TFUE, descrisă în considerentul 220. O astfel de încălcare presupune existența unei poziții dominante pe piață a unei întreprinderi căreia un stat membru îi acordă drepturi speciale sau exclusive. Cu toate acestea, în cazul de față, autoritățile au stabilit deja, în mai multe decizii privind o serie de concentrări, că RWE nu deține o poziție dominantă pe piața produsului și pe piața geografică relevantă <sup>(108)</sup>.

#### 5.3.6. Mecanismul de închidere amânată

- (275) Germania susține că mecanismul de închidere amânată ar trebui să fie separat de măsura RWE modificată, deoarece este vorba de instrumente diferite, care vizează perioade de timp diferite și urmează o logică diferită. Compensația acordată RWE pentru închiderea anticipată este stabilită în Legea privind închiderea și în contractul din 2021. Aceasta a fost calculată pe baza profiturilor nerealizate după închiderea definitivă a unității respective. Perioada în care o anumită unitate s-ar putea afla în mecanismul de închidere amânată (și anume între data de închidere provizorie și cea definitivă) nu este luată în considerare la calcularea profiturilor nerealizate.
- (276) Pe de altă parte, remunerația pentru închidere amânată se calculează pe baza unei formule de compensare pentru unitatea relevantă și numai pentru perioada în care unitatea se află în mecanismul de închidere amânată. Prin urmare, această remunerație este irelevantă în ceea ce privește calculul profiturilor nerealizate pentru acordarea compensației în temeiul măsurii RWE modificate și nu ar trebui să fie luată în considerare la evaluarea proporționalității măsurii RWE modificate.

<sup>(108)</sup> Decizia BKartA din 26 februarie 2019, ref. B8-28/19; Decizia Comisiei din 26 februarie 2019 – cazul M.8871 – RWE/E.ON Assets; a se vedea, de asemenea, Decizia Comisiei din 17 septembrie 2019 – cazul M.8870 – E.ON/Innogy.

### 5.3.7. Rezerve potențiale noi

(277) În sfârșit, în ceea ce privește celelalte rezerve potențiale (*rezerva*) menționate în măsura RWE modificată (a se vedea considerentele 51 și 59), Germania susține că aceste opțiuni de rezervă nu sunt prevăzute nici în Legea de modificare și nici în contractul adițional. În cazul în care Germania dorește să le pună în aplicare, Germania și RWE ar trebui mai întâi să definească aceste opțiuni. În acest stadiu, astfel de opțiuni de rezervă nu au fost încă definite în detaliu din punct de vedere juridic. Întrucât aceste rezerve nu există încă și întrucât nu este încă sigur dacă opțiunile vor fi activate în viitor, Germania susține că ele nu sunt relevante pentru evaluarea măsurii RWE modificate. În cazul în care guvernul german ar decide în favoarea instituirii unei astfel de rezerve, aceasta ar implica o măsură nouă. În funcție de modul de concepere a acestora, Germania ar urma să notifice aceste măsuri separat în temeiul legislației UE privind ajutoarele de stat.

## 6. EVALUAREA MĂSURII NOTIFICATE

### 6.1. Existența ajutorului

(278) Articolul 107 alineatul (1) din TFUE prevede că „sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.

(279) Prin urmare, pentru ca o măsură să fie calificată drept ajutor în sensul acestei dispoziții, este necesar ca toate condițiile următoare să fie îndeplinite: (i) măsura trebuie să fie imputabilă statului și să fie finanțată prin intermediul resurselor de stat, (ii) măsura trebuie să confere un avantaj beneficiarului său, (iii) acest avantaj trebuie să fie selectiv și (iv) măsura trebuie să denatureze concurența sau să amenințe să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

(280) Comisia a concluzionat deja în decizia de inițiere a procedurii, după analizarea măsurii RWE (a se vedea considerentele 94-112 din decizia de inițiere a procedurii), cu titlu preliminar, că măsura RWE constituie ajutor de stat. În decizia de extindere, Comisia a concluzionat, cu titlu preliminar, că măsura RWE modificată, la rândul său, constituie ajutor de stat (a se vedea considerentele 80-88 din decizia de extindere).

#### 6.1.1. Imputabilitatea și implicarea resurselor de stat

(281) Pentru ca o măsură să fie considerată ca fiind acordată de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, aceasta trebuie (i) să fie acordată direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și (ii) să fie imputabilă statului.

(282) În acest caz, compensația va fi plătită de la bugetul de stat către RWE în conformitate cu dispozițiile Legii de modificare și ale contractului adițional (a se vedea considerentul 77).

(283) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura RWE modificată este imputabilă statului și implică utilizarea resurselor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

#### 6.1.2. Existența unui avantaj

(284) Un avantaj în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE este orice beneficiu economic pe care o întreprindere nu l-ar fi putut obține în condiții normale de piață, adică în absența intervenției statului<sup>(109)</sup>. Articolul 107 alineatul (1) din TFUE impune, de asemenea, ca o măsură, pentru a fi definită ca ajutor de stat, să fie selectivă, și anume să vizeze favorizarea „anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri”.

(285) Comisia consideră că măsura conferă RWE un avantaj pe care aceasta nu l-ar fi obținut în condiții normale de piață, având în vedere că va primi o compensație financiară de 2,6 miliarde EUR, pe care nu ar fi primit-o în absența măsurii.

<sup>(109)</sup> Hotărârea Curții de Justiție din 11 iulie 1996, SFEI și alții, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, punctul 60; Hotărârea Curții de Justiție din 29 aprilie 1999, Spania/Comisia, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, punctul 41.

- (286) Mai multe părți terțe au susținut că măsura acordă un avantaj (considerentele 104-107). RWE, în calitate de beneficiar, a subliniat că valoarea compensației acordate este mai mică decât prejudiciul total suferit de RWE și că, prin urmare, nu există niciun avantaj acordat RWE (considerentele 92-97). RWE a calculat prejudiciul total cauzat de închiderea anticipată la 8,7 miliarde EUR, acesta constând în profituri nerealizate în valoare de 5,5 miliarde EUR și costuri suplimentare în valoare de 3,2 miliarde EUR (considerentul 177). În plus, RWE a subliniat că măsura notificată este o compensație pentru prejudicii, întrucât Legea privind închiderea încalcă dreptul de proprietate al RWE și, prin urmare, nu există niciun avantaj economic conferit RWE. Acest punct de vedere a fost susținut și de anumite părți terțe (considerentul 108).
- (287) Autoritățile germane au susținut că respectiva compensație nu conferă RWE un avantaj mai mare decât cuantumul pe care RWE l-ar fi obținut în cazul unei închideri în baza dispozițiilor legale, urmate de un litigiu (a se vedea considerentele 231-241).

#### 6.1.2.1. Compensația în temeiul legislației naționale aplicabile

- (288) Părțile terțe au susținut că renunțarea treptată anticipată la lignit constituie o ingerință în drepturile de proprietate ale RWE în temeiul articolului 14 alineatul (1) din GG și că aceasta nu constituie o expropriere în temeiul articolului 14 alineatul (3) din GG. Cu toate acestea, părțile terțe au prezentat puncte de vedere diferite cu privire la oportunitatea acordării unei compensații pentru o astfel de ingerință (considerentele 93, 100, 103, 105 și 106). Anumite părți terțe au susținut că RWE ar fi în măsură să își protejeze drepturile de proprietate în cadrul procedurilor judiciare înaintea Curții Constituționale (a se vedea considerentele 108 și 110).
- (289) Pentru a stabili dacă măsura notificată conferă un avantaj RWE, Comisia trebuie să evalueze care este nivelul minim al compensației pe care Germania ar trebui să o acorde RWE în temeiul legislației naționale în cazul în care Germania ar fi impus închiderea fără a încheia un contract cu operatorii afectați. În cazul în care măsura notificată depășește această compensație minimă necesară, măsura notificată acordă un avantaj operatorilor afectați și, prin urmare, constituie ajutor de stat, dacă sunt îndeplinite cumulativ alte criterii.

##### 6.1.2.1.1. Domeniul de aplicare al protecției proprietății în temeiul articolului 14 din GG

###### 6.1.2.1.1.1. Măsura intră sub incidența dreptului public

- (290) Există o diferență importantă între compensația constituțională (*Entschädigung*) în temeiul articolului 14 din GG și compensația pentru prejudicii (*Schadensersatz*), de exemplu, din regimul juridic de drept civil.
- (291) Principiile compensației pentru prejudicii din dreptul civil, care nu sunt aplicabile în cazul de față, și compensația pentru încălcarea drepturilor individuale de proprietate în temeiul GG și al dreptului public sunt două instrumente juridice diferite, care urmează o logică diferită. Compensația pentru prejudicii din dreptul civil [de exemplu, în sensul articolului 249 alineatul (1) și următoarele din BGB<sup>(110)</sup>] înseamnă că partea vătămată trebuie readusă la starea care ar exista dacă evenimentul cauzator de prejudicii nu s-ar fi produs<sup>(111)</sup>. Aceasta înseamnă că prejudiciul în sine reprezintă diferența dintre starea activului în cauză în absența unui eveniment cauzator de prejudicii (situație ipotetică) și situația reală, și anume starea reală a activului (starea reală)<sup>(112)</sup>.

<sup>(110)</sup> Articolul 249 alineatul (1) din BGB: „Persoana răspunzătoare pentru prejudiciile cauzate trebuie să restabilească situația care ar exista dacă circumstanța care o obligă la plata despăgubirilor nu s-ar fi produs.”

<sup>(111)</sup> Titlul original este: *Schomerus/Franßen: Klimaschutz und die rechtliche Zulässigkeit der Stilllegung von Braun- und Steinkohlekraftwerken*, 13.12.2018. Aceasta este disponibilă online la adresa: [http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs\\_gutachten\\_bf.pdf](http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs_gutachten_bf.pdf), p. 308.

<sup>(112)</sup> Oetker, articolul 249, în *MünchKomm BGB* (ediția a 9-a, 2022).

- (292) Cu toate acestea, un astfel de nivel al compensației nu este necesar într-o situație în care statul prevede dispoziții privind conținutul și limitele într-un context de drept public. Compensația constituțională înseamnă o compensație adecvată pentru prejudiciile directe cauzate de intervenția asupra proprietății care determină o pierdere financiară. Aceasta se bazează pe dreptul care a fost încălcat și este menită să compenseze în mod adecvat această ingerință <sup>(113)</sup>, însă nu vizează o restituire completă și globală.

#### 6.1.2.1.1.2. Domeniul de aplicare al articolului 14 din GG

- (293) Potrivit doctrinei, există două tipuri de ingerințe în dreptul de proprietate protejat în temeiul articolului 14 din GG. În primul rând, exproprierea prevăzută la articolul 14 alineatul (3) din GG și, în al doilea rând, dispozițiile privind conținutul și limitele referitoare la proprietate în temeiul articolului 14 alineatul (1) a doua teză din GG <sup>(114)</sup>. O situație nu poate fi atât în același timp de ambele tipuri; aceasta reprezintă fie o expropriere, fie o dispoziție privind conținutul și limitele <sup>(115)</sup>. Comisia este de acord cu punctul de vedere al părților terțe potrivit căruia renunțarea treptată anticipată la lignit nu constituie o expropriere în temeiul articolului 14 alineatul (3) din GG (a se vedea considerentul 289). Acest lucru se datorează faptului că operatorii nu vor pierde dreptul de proprietate asupra instalațiilor și a infrastructurii din jurul acestora, ceea ce reprezintă o condiție prealabilă pentru expropriere. Exproprierea are două componente: pe de o parte, privarea de o poziție patrimonială și, pe de altă parte, însușirea de bunuri <sup>(116)</sup>. Curtea Constituțională a Germaniei („Curtea germană”) a hotărât că restricțiile privind utilizarea și înstrăinarea drepturilor de proprietate nu pot constitui, ca atare, o expropriere <sup>(117)</sup>. Prin urmare, în cazul de față, în care măsura nu prevede transferul niciunui drept, ci doar limitează posibila utilizare a proprietății, Comisia consideră că o renunțare treptată anticipată la lignit într-un scenariu contrafactual în care Germania ar fi impus doar închiderea fără a încheia un contract cu operatorii afectați ar putea constitui o ingerință în drepturile de proprietate ale operatorului ca dispoziție privind conținutul și limitele potrivit articolului 14 alineatul (1) a doua teză din GG, însă aceasta nu intră sub incidența articolului 14 alineatul (3) din GG.
- (294) Comisia înțelege că dispozițiile privind conținutul și limitele trebuie, în principiu, să fie acceptate de proprietar fără acordarea unei compensații ca urmare a legăturilor sociale ale proprietății <sup>(118)</sup>. Dispozițiile privind conținutul și limitele trebuie să respecte principiile proporționalității și egalității. Cu toate acestea, în cazuri speciale de dispoziții privind conținutul și limitele, atunci când principiile proporționalității și egalității nu sunt respectate, situația ar putea impune necesitatea acordării unei compensații. În special, o dispoziție privind conținutul și limitele poate impune, în mod excepțional, acordarea unei compensații în cazul în care există o situație dificilă deosebită (*besonderer Härtefall*). Situațiile dificile deosebite sunt cazuri „speciale” de dificultăți care intervin atunci când, într-un caz individual, aplicarea legii conduce la o situație excesiv de severă sau nerezonabilă sau extrem de inechitabilă, și anume cazuri individuale care conduc la o sarcină excesivă (*unzumutbare Belastung*), chiar și atunci când se ține seama de scopul legii <sup>(119)</sup>. În astfel de circumstanțe excepționale, pentru a îndeplini cerințele principiului proporționalității și pentru a compensa sarcina excepțională (*Sonderopfer*) asupra proprietarului, pot fi necesare modalități excepționale de compensare. Este posibil ca o dispoziție proporțională în sine să conducă la o sarcină excepțională în cazuri atipice, însă și ca legiuitorul să considere, în aceste cazuri, că măsura de restricționare a proprietății este necesară în interesul public. În acest sens, poate fi necesară o compensație pentru neproporționalitatea sau inechitatea măsurii față de proprietar <sup>(120)</sup>.

<sup>(113)</sup> Titlul original este: *Schomerus/Franßen: Klimaschutz und die rechtliche Zulässigkeit der Stilllegung von Braun- und Steinkohlekraftwerken*, 13.12.2018. Aceasta este disponibilă online la adresa: [http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs\\_gutachten\\_bf.pdf](http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs_gutachten_bf.pdf), p. 308.

<sup>(114)</sup> *Von Prof. Dr. Lege, articolul 14 GG für Fortgeschrittene 45 Fragen zum Eigentum, die Sie nicht überall finden. Unter besonderer Berücksichtigung des Baurechts*; publicația este disponibilă online la adresa: [https://www.zjs-online.com/dat/artikel/2012\\_1\\_517.pdf](https://www.zjs-online.com/dat/artikel/2012_1_517.pdf).

<sup>(115)</sup> *BeckOK Grundgesetz, Epping/Hillgruber 55. Edition, Stand: 15.5.2023, GG articolul 14 [Eigentum, Erbrecht und Enteignung]*, Rn 77-81.

<sup>(116)</sup> Titlul original este: *Schomerus/Franßen: Klimaschutz und die rechtliche Zulässigkeit der Stilllegung von Braun- und Steinkohlekraftwerken*, 13.12.2018. Aceasta este disponibilă online la adresa: [http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs\\_gutachten\\_bf.pdf](http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs_gutachten_bf.pdf), p. 122.

<sup>(117)</sup> *Vgl. BVerfG, Beschl. v. 16.2.2000 – 1 BvR 242/91 und 315/99, BVerfGE 102, 1, 16, juris, Rn. 43.*

<sup>(118)</sup> *BeckOK Grundgesetz, Epping/Hillgruber 55. Edition, Stand: 15.5.2023, GG articolul 14 [Eigentum, Erbrecht und Enteignung]*, Rn 72.

<sup>(119)</sup> *BVerwG 5 C 11.18, Beschl. v. 20.5.2021, Rn 69-70.*

<sup>(120)</sup> *BeckOK Grundgesetz, Epping/Hillgruber 55. Edition, Stand: 15.5.2023, GG articolul 14 [Eigentum, Erbrecht und Enteignung]*, Rn 104-106.

- (295) În măsura în care o dispoziție privind conținutul și limitele restrânge situația juridică existentă, se pune întrebarea în ce măsură trebuie luat în considerare aspectul protecției așteptărilor legitime în cadrul testului de proporționalitate și în ce măsură sunt necesare în mod excepțional dispoziții tranzitorii și clauze de impreviziune (*Härteklauseln*)<sup>(121)</sup>. Curtea germană a arătat că, în principiu, legiuitorul nu este împiedicat să aplice măsuri de restrângere a dreptului de proprietate chiar și în situații dificile deosebite (*Härtefälle*), în cazul în care legiuitorul evită sarcinile disproportionale sau inechitabile pentru proprietar prin măsuri de precauție compensatorii și ține seama în mod corespunzător de așteptările legitime. Prin urmare, din motive de protecție a așteptărilor legitime, pot fi necesare dispoziții tranzitorii și clauze de impreviziune. Dacă și în ce măsură sunt necesare dispoziții tranzitorii și clauze de impreviziune depinde de punerea în balanță a gravității ingerinței dispoziției privind conținutul și limitele introduse de măsură, a drepturilor protejate de articolul 14 alineatul (1) din GG și a importanței interesului general urmărit de dispoziția respectivă privind conținutul și limitele<sup>(122)</sup>. În această privință, trebuie remarcat faptul că Curtea germană a constatat că obiectivul de politică publică al protecției mediului poate depăși interesul proprietarului privat de a nu fi restricționat în ceea ce privește utilizarea proprietății<sup>(123)</sup>.
- (296) O dispoziție privind conținutul și limitele care impune acordarea unei compensații intervine numai în cazurile în care o poziție patrimonială este afectată deosebit de intens. Factorul decisiv pentru necesitatea acordării compensației este măsura în care dispoziția privind conținutul și limitele este nerezonabilă pentru deținătorul proprietății în ceea ce privește gravitatea, intensitatea și durata acesteia și impune proprietarului o sarcină excepțională (*Sonderopfer*)<sup>(124)</sup>. Dacă se impune o astfel de sarcină excepțională, trebuie să se evalueze dacă sau în ce măsură o sarcină potențial disproporționată (*unverhältnismäßige Belastung*) ar putea fi evitată prin alte mijloace, cum ar fi dispozițiile tranzitorii și clauzele de impreviziune (*Übergangsregelungen und Härteklauseln*).
- (297) Un drept la o compensație întemeiat pe încălcarea drepturilor constituționale poate interveni numai în măsura în care o dispoziție privind conținutul și limitele impune o sarcină excepțională. Într-un astfel de caz, o compensație adecvată trebuie să fie proporțională cu prejudiciile directe cauzate de intervenția asupra proprietății care determină o pierdere financiară, în măsura în care aceasta depășește un nivel rezonabil care poate fi justificat având în vedere interesele legitime divergente. Cu toate acestea, orice astfel de compensație potențială nu ar trebui să vizeze o restituire totală și globală (a se vedea considerentul 293).

#### 6.1.2.1.1.3. Observațiile Comisiei

- (298) RWE a susținut că renunțarea treptată anticipată la lignit conduce la o sarcină excepțională pentru RWE atunci când este combinată cu obligațiile sale în ceea ce privește EU ETS (considerentul 95), în timp ce LEAG a susținut că respectivele costuri suplimentare sunt prejudicii patrimoniale care nu conduc la o pierdere de drepturi sau de conținut, ci reprezintă o sarcină excepțională, de exemplu printr-o reducere a valorii (considerentul 101). Alte părți terțe au susținut că perioadele lungi de tranziție, posibilitatea de a trece la un alt combustibil pentru producție și faptul că multe dintre unitățile pe bază de lignit care sunt programate pentru închidere au fost amortizate au condus la concluzia că nu există nicio astfel de sarcină excepțională (considerentele 105 și 106). Germania nu a formulat observații cu privire la sarcina excepțională. Legea privind închiderea nu oferă nicio indicație cu privire la faptul dacă Germania consideră că renunțarea treptată la lignit constituie o sarcină excepțională pentru operatorii afectați care să impună necesitatea acordării unei compensații.

<sup>(121)</sup> În cazuri excepționale, clauzele de impreviziune permit abaterea de la o reglementare sau de la un acord pentru a evita consecințele inechitabile pentru părțile afectate în astfel de cazuri individuale excepționale.

<sup>(122)</sup> BeckOK Grundgesetz, Epping/Hillgruber 55. Edition, Stand: 15.5.2023, GG articolul 14 [Eigentum, Erbrecht und Enteignung], Rn 98-103.

<sup>(123)</sup> A se vedea BVerfGE 102, 1 (18) și BeckOK Grundgesetz, Epping/Hillgruber 55. Edition, Stand: 15.5.2023, GG articolul 14 [Eigentum, Erbrecht und Enteignung], Rn 88-91.

<sup>(124)</sup> BeckOK Grundgesetz, Epping/Hillgruber 55. Edition, Stand: 15.5.2023, GG articolul 14 [Eigentum, Erbrecht und Enteignung], Rn 104-106.

- (299) Astfel cum se menționează în considerentul 295, intervențiile care nu expropriează, ci doar limitează exercitarea drepturilor de proprietate pot fi, în principiu, proporționale și fără acordarea unei compensații proprietarului ale cărui drepturi de proprietate sunt afectate de intervenția statului. Cu toate acestea, Comisia înțelege că, în conformitate cu legislația germană, acest lucru nu exclude circumstanțe excepționale specifice în care compensația poate fi justificată ca urmare a limitărilor exercitării drepturilor de proprietate. Acest lucru este valabil, de exemplu, atunci când limitarea exercitării drepturilor de proprietate este deosebit de intruzivă și generează o sarcină excepțională (*Sonderopfer*) pentru proprietar. Deși măsurile sunt luate în interesul general, efectele negative semnificative pot fi suportate numai de anumiți proprietari, ceea ce poate fi disproporționat. În aceste cazuri, principiile juridice generale ale dreptului german impun statului să includă în măsură încă de la început un mecanism de compensare pentru a asigura proporționalitatea măsurii<sup>(125)</sup>. Cu toate acestea, în ceea ce privește măsurile compensatorii, Comisia înțelege din legislația germană că, înainte de a putea fi luată în considerare o compensație financiară, ar trebui luate în considerare în primul rând alte mijloace de compensare, cum ar fi dispozițiile tranzitorii.
- (300) Atunci când se analizează compatibilitatea renunțării treptate la lignit cu articolul 14 din GG, ar trebui urmată următoarea structură: în primul rând, trebuie să se evalueze dacă dispoziția privind conținutul și limitele este proporțională. În al doilea rând, în caz contrar, aceasta poate conduce la o situație dificilă deosebită (*besonderer Härtefall*) și la o sarcină excepțională (*Sonderopfer*) pentru proprietar. În al treilea rând, în cazul unei sarcini excepționale, compensația monetară este doar o măsură de ultimă instanță după ce au fost instituiți alți factori de atenuare, cum ar fi măsurile tranzitorii.
- (301) Astfel cum se descrie în considerentul 296, Curtea germană a hotărât că obiectivul public de protecție a mediului prevalează asupra interesului privat de a nu fi restricționat în utilizarea proprietății. Închiderea instalațiilor pe bază de lignit ale RWE are un obiectiv de mediu, aceasta urmând să conducă la o reducere a emisiilor de CO<sub>2</sub> (considerentul 18), ceea ce înseamnă că închiderea impusă a instalațiilor pe bază de lignit poate fi justificată de un interes de ordine publică.
- (302) În cadrul evaluării proporționalității, ar trebui să se evalueze, de asemenea, dacă există așteptări legitime ale operatorului care trebuie puse în balanță cu interesul public de protecție a mediului. În această privință, Comisia constată că din jurisprudența germană relevantă reiese că nicio persoană nu este protejată de modificările juridice care afectează o investiție existentă.
- (303) Comisia reamintește că, astfel cum se descrie în considerentul 104 din decizia de inițiere a procedurii, Curtea germană a dezbătut, în hotărârea sa din 2009<sup>(126)</sup>, dacă o persoană ar fi protejată de modificările juridice în cazul unei investiții existente și a adus în discuție domeniul de aplicare al protecției așteptărilor legitime în cazul unor modificări ale cadrului juridic. Părțile din cauza respectivă au fost în dezacord cu privire la aplicabilitatea directă a cerințelor mai stricte ulterioare aplicabile în materie de bunăstare a găinilor ouătoare în ceea ce privește unitatea reclamantului, care primise autorizația de funcționare înainte de intrarea în vigoare a cerințelor mai stricte și preconizase că investițiile sale vor fi rentabile după 15-20 de ani de funcționare. Curtea germană a respins apelul și a concluzionat că legislația germană nu prevede niciun drept de a fi protejat împotriva modificărilor juridice până la amortizarea costurilor de investiție și a instalațiilor. În plus, Curtea germană a subliniat că o perioadă de tranziție suficientă contribuie la consolidarea acestui principiu. Circumstanțele legate de bunăstarea găinilor ouătoare fuseseră deja discutate în perioada în care reclamantul primise autorizația inițială. Potrivit Curții germane, reclamantul nu ar fi putut continua să se preleveze de existența în continuare a standardului cerințelor privind bunăstarea animalelor care se aplicau la momentul acordării autorizației. Astfel, industria ar fi trebuit să fie în măsură să prevadă și să se aștepte la o modificare a legislației.

<sup>(125)</sup> Menționată în legislația germană ca principiul „*ausgleichspflichtige Inhalts- und Schrankenbestimmung*”.

<sup>(126)</sup> BVerwG NVwZ, Urteil vom 30.4.2009 – 7 C 14.08, S. 1443. Acest lucru este menționat, de asemenea, în studiul privind defaectarea: întrucât nu există un drept la o astfel de protecție, operatorii afectați nu se pot baza pe protecția specială a așteptărilor existente și legitime pentru a evita (alte) cerințe de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în vederea protejării climei la nivel mondial.

(304) În cazul de față, situația în care se află operatorii din sectorul lignitului sunt similare. Operatorii au făcut investiții în instalațiile pe bază de lignit care urmează să fie închise înainte de concretizarea cadrului juridic pentru renunțarea treptată la lignit. Cu toate acestea, astfel cum reiese din hotărârea din 2009 a Curții germane descrisă în considerentul 304, operatorii nu se pot baza pe existența în continuare a statu-quo-ului, adică nu se pot aștepta să fie protejați împotriva modificărilor juridice până la amortizarea completă a investiției lor. În plus, din domeniul public reiese că, înainte de începerea activității Comisiei pentru cărbune, operatorii din sectorul lignitului ar fi trebuit să cunoască politica energetică a Germaniei, care presupune înlocuirea cărbunelui și a lignitului cu combustibili mai puțin poluanți sau cu energie din surse regenerabile. Deși Comisia pentru cărbune și-a început activitatea în 2018, Germania își asumase deja o serie de angajamente internaționale în materie de protecție a climei. De exemplu, Germania a adoptat primul său obiectiv național de politică climatică încă din 1995 și a decis în mod concret în 2007 să reducă emisiile de GES cu cel puțin 40 % până în 2020 (comparativ cu 1990) (a se vedea considerentele 17-18). În 2016, Planul de acțiune privind clima al Germaniei a adoptat conceptul de neutralitate din punctul de vedere al emisiilor de GES până în 2050 <sup>(127)</sup>. În concluzie, având în vedere că legislația germană nu prevede niciun drept de a fi protejat de modificările juridice – nici chiar până la amortizarea costurilor de investiție – este plauzibil că un operator al unei centrale pe bază de lignit nu ar putea avea o așteptare legitimă cu privire la protejarea investiției sale care să prevaleze asupra interesului public.

(305) În ceea ce privește argumentul RWE potrivit căruia renunțarea treptată anticipată la lignit conduce la o sarcină excepțională pentru RWE atunci când este combinată cu obligațiile sale în ceea ce privește EU ETS (considerentul 95), Comisia observă că EU ETS afectează nu numai RWE sau operatorii din sectorul lignitului, ci și multe sectoare și poluatori. Comisia înțelege din jurisprudența germană că întrebarea dacă o măsură de restricționare a proprietății reprezintă o sarcină excepțională este examinată în contextul măsurii respective. Prin urmare, Comisia consideră că nu se poate lua în considerare EU ETS pentru a stabili dacă o măsură de politică specifică lignitului generează o sarcină excepțională.

(306) În plus, Comisia înțelege din jurisprudența germană că este necesar să se analizeze, înainte ca o compensație financiară să fie necesară în temeiul legislației naționale, dacă o sarcină excepțională disproporționată nu poate fi evitată prin alte mijloace, cum ar fi dispozițiile tranzitorii. De exemplu, RWE rămâne proprietarul terenului și al infrastructurii existente și, prin urmare, RWE are posibilitatea de a utiliza aceste active pentru producția de energie electrică pe baza altor combustibili sau în alte scopuri. În plus, astfel cum se descrie în considerentul 302, în cazul de față, majoritatea unităților pe bază de lignit ale RWE beneficiază de o perioadă de tranziție înainte de închiderea lor, închiderea imediată a instalației – până la sfârșitul anului 2020 – impunându-se numai în cazul Niederaußem D.

#### 6.1.2.1.2. Concluziile studiilor germane relevante

(307) Comisia observă, de asemenea, că există studii disponibile public, rezumate în considerentele 309-312, care nu exclud posibilitatea unei renunțări treptate anticipate la lignit fără acordarea unei compensații financiare. Comisia a analizat în mod specific două studii, care sunt în conformitate cu opiniile Curții germane și cu doctrina descrise în considerentele 291-299. Comisia a luat în considerare aceste studii din motive enunțate în continuare. În primul rând, ambele sunt relativ recente, fiind publicate în 2018. În al doilea rând, ambele sunt elaborate de cercetători științifici. Centrul de cercetare al Bundestagului german, care a pregătit primul studiu prezentat în considerentul 309, efectuează cercetări științifice pentru a sprijini membrii parlamentului german, chiar dacă rapoartele sale nu sunt menite să reprezinte punctele de vedere ale Bundestagului german, ale organismelor sale sau ale administrației sale. În ceea ce privește al doilea studiu prezentat în considerentele 310-312, acesta a fost comandat de Ministerul Federal pentru Mediu, Conservarea Naturii, Siguranță Nucleară și Protecția Consumatorilor („BMUV”) de la prof. Dr. Thomas Schomerus, jurist și expert în drept public, și Gregor Franßen, avocat.

<sup>(127)</sup> Informații disponibile online la adresa: [https://epub.wupperinst.org/frontdoor/deliver/index/docId/7265/file/7265\\_Phasing\\_Out\\_Coal.pdf](https://epub.wupperinst.org/frontdoor/deliver/index/docId/7265/file/7265_Phasing_Out_Coal.pdf), p. 40.



## 6.1.2.1.2.1. Descrierea constatărilor

- (308) În 2018, centrul de cercetare al Bundestagului german a efectuat un studiu pentru a examina cerințele constituționale pentru dezafectarea în baza dispozițiilor legale a centralelor electrice pe bază de cărbune („studiu Bundestagului german”) <sup>(128)</sup>. Studiul Bundestagului german a constatat că închiderea centralelor electrice pe bază de cărbune nu constituie o expropriere în temeiul articolului 14 alineatul (3) din GG și că închiderea lor s-ar circumscrie unei dispoziții privind conținutul și limitele în temeiul articolului 14 alineatul (1) din GG. În studiul Bundestagului german, centrul de cercetare a concluzionat că ar trebui să se acorde o compensație numai pentru instalațiile individuale care, în pofida dispozițiilor tranzitorii și excepționale, se confruntă cu o sarcină excepțională (*Sonderopfer*). Studiul Bundestagului german a considerat, de asemenea, că, în cazul unităților mai vechi care s-au amortizat deja integral, dezafectarea fără acordarea unei compensații poate fi posibilă.
- (309) În plus, studiul intitulat „Protecția climei și posibilitățile legale de dezafectare a centralelor electrice pe bază de lignit și cărbune superior” <sup>(129)</sup> („studiu privind dezafectarea”), comandat de BMUV, a constatat, de asemenea, că reglementările privind dezafectarea centralelor electrice pe bază de cărbune nu constituie o expropriere în temeiul articolului 14 alineatul (3) din GG. În plus, potrivit studiului privind dezafectarea, acestea sunt dispoziții privind conținutul și limitele în temeiul articolului 14 alineatul (1) din GG și, în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din GG, libertatea de acțiune a legiuitorului include, de asemenea, competența de a anula complet situația juridică existentă anterior protejată de drepturile de proprietate, cu condiția ca acest lucru să fie justificat de argumente de interes public puse în balanță în mod corespunzător.
- (310) Studiul privind dezafectarea a constatat că dispozițiile privind conținutul și limitele sunt constituționale și nu creează o sarcină economică nerezonabilă. Mai precis, reglementările privind dezafectarea centralelor electrice pe bază de cărbune sau de lignit din motive de protecție a climei sunt constituționale, deoarece sunt adecvate, necesare și proporționale. În special, acesta menționează că motivele serioase de interes public general, și anume necesitatea de a proteja clima și de a atinge neutralitatea din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon, depășesc sarcina economică specifică impusă operatorilor afectați. Astfel, operatorii afectați trebuie să suporte pierderea posibilității unor câștiguri viitoare din capitalul investit prin continuarea exploatării instalațiilor. În plus, studiul privind dezafectarea a subliniat că GG nu impune o amortizare completă a capitalului investit pentru o renunțare treptată la lignit justificată din punct de vedere juridic. Cu toate acestea, elaborarea Legii privind închiderea ar trebui să țină seama în mod rezonabil de interesele economice ale părților afectate. Studiul privind dezafectarea a subliniat, de asemenea, că nu numai compensațiile monetare, ci și măsurile tranzitorii, cum ar fi perioada de tranziție, reprezintă o formă de măsură compensatorie și pot remedia intervenția în activitățile operatorilor afectați. În ceea ce privește calendarul de amortizare, studiul privind dezafectarea a oferit mai multe exemple. De exemplu, o parte din literatura de specialitate a sugerat că amortizarea poate fi realizată în 20 de ani <sup>(130)</sup>. În plus, făcând referire la calculele efectuate de Agenția de Mediu a Germaniei (*Umweltbundesamt*), se preconizează că investițiile inițiale în centralele electrice pe bază de cărbune sau de lignit vor fi amortizate după aproximativ 15-20 de ani; cel târziu după 25 de ani, este posibil ca investiția aferentă activelor să fi fost nu numai amortizată, ci să fi generat un randament echivalent cu randamentul obligațiunilor de stat <sup>(131)</sup>. Se poate preconiza că unitățile care aveau deja o vechime de peste 25 de ani în 2017 au fost deja amortizate <sup>(132)</sup>. Potrivit studiului privind dezafectarea și surselor menționate, perioada medie de amortizare pentru o unitate pe bază de lignit ar fi, prin urmare, de aproximativ 25 de ani <sup>(133)</sup>. Studiul privind dezafectarea a concluzionat că, în măsura în care investițiile realizate în centralele

<sup>(128)</sup> *Stilllegung von Kraftwerken, Ausarbeitung, Wissenschaftliche Dienste, Deutscher Bundestag* (WD 3 – 3000 – 360/18). Publicația este disponibilă online la adresa: <https://www.bundestag.de/resource/blob/579426/79b26fd54662407f696a224c9aa1955a/WD-3-360-18-pdf-data.pdf>.

<sup>(129)</sup> Titlul original este: *Schomerus/Franßen: Klimaschutz und die rechtliche Zulässigkeit der Stilllegung von Braun- und Steinkohlekraftwerken*, 13.12.2018. Aceasta este disponibilă online la adresa: [http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs\\_gutachten\\_bf.pdf](http://fox.leuphana.de/portal/files/13307575/wbs_gutachten_bf.pdf).

<sup>(130)</sup> Studiul privind dezafectarea, p. 157, nota de subsol 408: *Siehe etwa Buttermann/Baten, Wirtschaftlichkeit des Neubaus von Braunkohlekraftwerken, Tabelle 1 (Kapitalbindungsdauer), ET 2013, S. 46 (47); Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung, Die Zukunft der Braunkohle in Deutschland im Rahmen der Energiewende, 2012, S. 18; und erneut bestätigt hinsichtlich der bilanziellen Abschreibung in: Deutsches Wirtschaftsinstitut, Braunkohleausstieg – Gestaltungsoptionen im Rahmen der Energiewende, 2014; Umweltbundesamt, Klimaschutz und Versorgungssicherheit – Entwicklung einer nachhaltigen Stromversorgung, Climate Change 13/2009, S. 8; so auch Däuper/Michaels, EnWZ 2017, S. 211 (217); Ziehm, ZNER 2017, 7 (10).*

<sup>(131)</sup> Studiul privind dezafectarea, p. 158, nota de subsol 409: *So Ziehm, ZNER 2017, 7 (10), unter Berufung auf Umweltbundesamt, Klimaschutz und Versorgungssicherheit – Entwicklung einer nachhaltigen Stromversorgung, Climate Change 13/2009, S. 23.*

<sup>(132)</sup> Studiul privind dezafectarea, p. 158, nota de subsol 412: *BET Büro für Energiewirtschaft und technische Planung GmbH, Kurzstudie „Amortisationszeiten bestehender Kohlekraftwerke“ vom 3.11.2017, S. 16.*

<sup>(133)</sup> Studiul privind dezafectarea, pp. 157-158.

electrice pe bază de cărbune sau de lignit s-au amortizat complet, o lege privind închiderea în sectorul cărbunelui nu ar necesita compensații. Cu toate acestea, Comisia a concluzionat că, pentru a fi în siguranță, chiar și pentru instalațiile amortizate, ar trebui să se acorde o perioadă de tranziție de unul până la doi ani pentru a le permite operatorilor să se adapteze.

- (311) În plus, studiul privind dezafectarea a analizat, de asemenea, dacă închiderea impusă în sectorul cărbunelui interferează cu așteptările legitime, în cazul în care centralele nu au fost amortizate integral. Studiul consideră că nu există o protecție specială a drepturilor de proprietate în ceea ce privește investițiile realizate după 2010. În 2010, guvernul federal a luat în considerare limitarea, în cele din urmă, a producției de energie pe bază de combustibili fosili la un rol de asigurare a capacității de echilibrare și de rezervă în cadrul unui parc de centrale electrice flexibile. Prin urmare, din acel moment, există doar o nevoie limitată de protecție a așteptărilor legitime și a încrederii în această privință <sup>(134)</sup>. În orice caz, după această dată, nu se putea considera în mod rezonabil că astfel de instalații vor continua pur și simplu să funcționeze nelimitat în viitor.

#### 6.1.2.1.3. Considerațiile și concluziile Comisiei cu privire la acordarea compensației în temeiul legislației naționale aplicabile

- (312) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră următoarele:
- (313) În conformitate cu legislația germană, este posibil să se limiteze utilizarea proprietății din motive de ordine publică și să se impună data închiderii. Acest lucru rezultă din legăturile sociale sau obligațiile sociale ale proprietății. Preocupările legate de mediu reprezintă un motiv valabil, care se aplică în cazul lignitului, un combustibil foarte poluant pentru producerea de energie electrică. Prin urmare, în principiu, legislația germană nu impune în mod necesar acordarea unei compensații în acest caz.
- (314) Deși este adevărat că așteptările legitime ale proprietarului ca investițiile sale să nu fie zădărnice pot fi puse în balanță cu interesul public, Comisia consideră că, chiar înainte de începerea activității Comisiei pentru cărbune în 2018, direcția de politică a devenit mai concretă în ceea ce privește stabilirea obiectivelor climatice, favorizând producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie în detrimentul combustibililor fosili foarte poluanți. Chiar dacă este posibil ca acesta să fi fost un proces progresiv, Comisia este de acord cu literatura citată că protecția așteptărilor legitime a devenit limitată mult mai devreme de anul 2018. Comisia observă că studiul privind dezafectarea consideră anul 2010 ca fiind o dată deosebit de relevantă în această privință.
- (315) În plus, se pare că interesul proprietarilor care ar putea fi protejați nu depășește în niciun caz perioada relevantă de amortizare a investiției. În cazul unităților amortizate, astfel cum a confirmat Germania, 14 din 16 unități pe bază de lignit ale RWE s-ar fi amortizat complet până la momentul închiderii lor (a se vedea considerentul 55), întrucât astfel de instalații funcționau de aproximativ 50-60 de ani și de 28 de ani, în cazul Niederaußem K. Acești ani de funcționare sunt cu mult peste media de 25 de ani de amortizare descrisă în studiul privind dezafectarea menționat la considerentul 310 (a se vedea tabelul 4 și considerentul 54).
- (316) În plus, Comisia înțelege că, în conformitate cu legislația germană, în cazul în care ar fi obligatorie acordarea unei compensații, dispozițiile tranzitorii ar trebui să aibă prioritate față de compensația financiară. Toate aceste centrale amortizate integral, cu excepția uneia, au beneficiat de perioade de tranziție începând de la intrarea în vigoare a Legii privind închiderea (a se vedea tabelul 3). Prin urmare, pentru aceste instalații, Comisia înțelege că, în temeiul legislației germane, nu ar fi fost necesară acordarea unei compensații financiare.

<sup>(134)</sup> Studiul privind dezafectarea, pp. 201-203.

- (317) În același timp, este posibil ca 2 din 16 unități pe bază de lignit să nu se fi amortizat complet până la momentul închiderii lor, deoarece funcționau de mai puțin de 25 de ani. Este vorba despre Neurath F (BoA 2) și Neurath G (BoA 3) (ambele cu data dării în exploatare în 2012). Cu toate acestea, având în vedere cele de mai sus, RWE ar fi trebuit să știe, până la momentul dării în exploatare a instalațiilor menționate, că durata de viață potențială a acestor instalații poate fi limitată și că este posibil ca operatorul să nu fie în măsură să amortizeze complet aceste unități (a se vedea considerentul 312). Pentru aceste unități, s-a stabilit o perioadă de tranziție de șapte ani și jumătate începând din octombrie 2022. Prin urmare, pentru aceste două unități, care este posibil să nu fi fost amortizate integral, Comisia consideră că este plauzibil ca perioada de tranziție în sine să fie o formă suficientă de compensare și să nu se justifice nicio compensație financiară suplimentară. Chiar dacă acest lucru nu s-ar întâmpla, potrivit Germaniei, valoarea contabilă totală a acestor două instalații la 31 martie 2030 s-ar ridica la 570 de milioane EUR (a se vedea considerentul 57).
- (318) În concluzie, Comisia consideră că se poate exclude faptul că, în temeiul legislației germane, ar fi fost necesară o compensație financiară pentru o închidere impusă la termenele specificate de Germania. Deși unitatea Niederauſem D nu a beneficiat de o perioadă de tranziție de un an înainte de închidere, Comisia observă că, în notificare, Germania nu o include în calculele pentru prezentarea profiturilor nerealizate și că aceasta a funcționat peste timpul mediu necesar pentru a atinge amortizarea.
- (319) Prin urmare, Comisia concluzionează că nu ar fi fost necesară nicio compensație în temeiul cadrului juridic național aplicabil în scenariul ipotetic în care nu ar fi fost convenit niciun contract între stat și operator. Prin urmare, sumele convenite oferă RWE un avantaj pe care nu l-ar fi primit în condiții normale de piață, și anume în contextul închiderii impuse fără acordarea unei compensații.
- (320) Chiar dacă s-ar presupune că, în absența măsurii notificate, instanțele naționale germane ar acorda o anumită compensație RWE, o astfel de compensație ar fi probabil limitată la cele două centrale care nu ar fi complet amortizate până în 2030 [și anume pentru Neurath F (BoA 2) și Neurath G (BoA 3)]. În orice caz, orice astfel de compensație ipotetică care ar putea fi acordată în urma unor proceduri judiciare îndelungate și incerte nu ar ajunge la 2,6 miliarde EUR (a se vedea considerentele 55 și 56). Prin urmare, chiar dacă ar exista un drept la compensație (*quod non*), Comisia consideră că, în orice caz, compensația în temeiul măsurii notificate depășește ceea ce ar putea fi impus în temeiul legislației naționale. În plus, măsura notificată nu impune RWE să inițieze proceduri judiciare îndelungate, cu un rezultat incert, pe care ar trebui să îl urmărească în caz contrar.
- (321) În acest sens, Comisia subliniază că măsura notificată, cu o valoare de 2,6 miliarde EUR în termeni nominali, este prevăzută ca sumă unică în Legea privind închiderea, precum și în contractul adițional și nu este defalcată sau alocată închiderii unităților individuale. Prin urmare, instalațiile individuale sunt inseparabile în scopul calificării pentru ajutor, iar închiderea lor a fost planificată la același moment și a fost previzibilă, cu același scop de a acorda RWE o compensație pentru renunțarea treptată la lignit, circumstanțele RWE ca întreprindere rămânând neschimbate. Astfel, Comisia deduce că, chiar dacă numai o parte din valoarea compensației ar fi putut fi obligatorie drept compensație financiară în temeiul legislației germane, măsura nu poate fi separată în mod artificial în mai multe etape, astfel încât întreaga sumă notificată trebuie calificată drept ajutor.
- (322) Prin urmare, Comisia consideră că, chiar dacă ar exista o obligație de compensare financiară în temeiul legislației naționale, orice astfel de compensație potențială ar fi mai mică decât suma notificată de 2,6 miliarde EUR. Suma notificată a fost calculată pe baza profiturilor nerealizate ale unităților individuale cu datele de închidere anterioare din planul de închidere pentru RWE, și anume între 2021 și 2025. Profiturile nerealizate utilizate în calcule se calculează de la data închiderii până în 2026. Acest calcul nu ia în considerare nicio compensație care ar fi putut fi acordată sub formă de perioade de tranziție începând din 2020, când au fost stabilite prin lege închiderile anticipate. Calculul nu ia în considerare nici faptul că este probabil ca unitățile respective să se fi amortizat până la data închiderii.
- (323) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că RWE nu ar avea dreptul la o compensație financiară în temeiul legislației naționale aplicabile sau, în orice caz, valoarea compensației financiare la care ar fi avut dreptul în temeiul legislației naționale aplicabile nu ar fi egală sau mai mare decât măsura notificată în valoare de 2,6 miliarde EUR. Prin urmare, se preconizează că RWE va primi, în cadrul măsurii notificate, o compensație care depășește ceea ce este prevăzută în temeiul GG. Astfel, RWE va beneficia de un avantaj pe care nu l-ar primi în condiții normale de piață.

6.1.2.2. Renunțarea treptată la energia nucleară în Germania nu poate fi utilizată ca analogie

- (324) Părțile terțe au afirmat că renunțarea treptată la energia nucleară în Germania poate fi utilizată ca analogie în cazul de față și, prin urmare, operatorii din sectorul lignitului ar trebui să beneficieze de protecție suplimentară în temeiul GG (a se vedea considerentele 93 și 182-183).
- (325) Comisia nu este de acord cu acest punct de vedere al părților terțe și este de părere că renunțarea treptată la energia nucleară nu poate fi utilizată ca analogie directă pentru renunțarea treptată la lignit din următoarele motive. În primul rând, Comisia observă că, în procesul de renunțare treptată la energia nucleară, statul s-a angajat prin lege față de producători că aceștia vor avea la dispoziție un anumit timp pentru a continua să producă anumite cantități de energie („Reststrommengen”). Potrivit Curții germane în hotărârea sa din 2016 <sup>(135)</sup>, încălcarea acestei garanții a condus la dreptul la o compensație ca urmare a așteptărilor care fuseseră create prin garantarea producției suplimentare prevăzute de lege. Or, în cazul de față, nu există o astfel de garanție; centralele electrice pe bază de lignit nu au astfel de așteptări legitime, deoarece nu a existat nicio lege care să garanteze continuarea producției de energie pe bază de lignit. Prin urmare, împrejurările celor două cazuri sunt diferite, iar renunțarea treptată la energia nucleară nu poate fi utilizată ca analogie în cazul de față.
- (326) În al doilea rând, în ceea ce privește renunțarea treptată la energia nucleară, Curtea germană a afirmat <sup>(136)</sup> că nu exista o schemă de compensare pentru investițiile care s-au devalorizat prin anularea cantităților reziduale suplimentare de energie electrică, și anume *Reststrommengen*. În plus, legea respectivă nu prevedea nicio valoare specifică a compensației. În mod diferit, în cazul de față, temeiul juridic relevant (și anume Legea privind închiderea) include o valoare specifică a compensației și există o măsură compensatorie detaliată pentru a compensa producătorii pentru renunțarea treptată la lignit, cu privire la care operatorii și-au dat acordul în contractul din 2021 și în contractul adițional (a se vedea considerentele 33 și 60). Astfel, circumstanțele celor două cazuri nu sunt comparabile.
- (327) Prin urmare, Comisia consideră că renunțarea treptată la energia nucleară și renunțarea treptată la lignit în Germania nu sunt comparabile, deoarece situația de fapt a celor două situații este diferită.

6.1.3. *Selectivitatea*

- (328) Măsura notificată este acordată și aduce beneficii numai RWE și, prin urmare, avantajul acordat RWE este selectiv prin natura sa.

6.1.4. *Efectul asupra concurenței și asupra schimburilor comerciale dintre statele membre*

- (329) Conform jurisprudenței constante <sup>(137)</sup>, pentru ca o măsură să afecteze concurența și schimburile comerciale, este suficient ca beneficiarul ajutorului să concureze cu alte întreprinderi pe piețe deschise concurenței.
- (330) Având în vedere faptul că piața germană a energiei electrice face parte dintr-o piață liberalizată conectată și cuplată cu zonele de ofertare din țările învecinate, operatorii centralelor electrice pe bază de lignit se află în concurență directă cu alți producători de energie electrică.
- (331) În plus, renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit înseamnă că energia electrică care ar fi fost produsă de aceste instalații va trebui să fie produsă de alți producători, ceea ce poate afecta ordinea de merit și, prin urmare, prețul angro al energiei electrice.
- (332) Prin urmare, măsura notificată afectează concurența și schimburile comerciale dintre statele membre.

<sup>(135)</sup> BVerfG, Decizia Primei Camere din 6 decembrie 2016 – 1 BvR 2821/11, punctele 1-407.

<sup>(136)</sup> BVerfG, Ordonanța Primei Camere din 29 septembrie 2020 – 1 BvR 1550/19, punctele 1-86.

<sup>(137)</sup> Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 30 aprilie 1998, Het Vlaamse Gewest/Comisia, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

#### 6.1.5. Concluzia privind existența ajutorului de stat

- (333) Având în vedere cele de mai sus din prezenta secțiune 6.1, măsura RWE modificată conferă RWE un avantaj selectiv, care provine de la bugetul de stat, este imputabil statului și afectează concurența și schimburile comerciale dintre statele membre. Prin urmare, măsura menționată constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

#### 6.2. Legalitatea ajutorului

- (334) Comisia observă că Legea privind închiderea (articolul 10, contractul din 2021 [articolul 25 alineatul (1)] și Legea de modificare (articolul 3) conțin o clauză suspensivă, potrivit căreia măsura RWE modificată poate fi aplicată numai dacă și în măsura în care Comisia a acordat aprobarea în acest sens în temeiul legislației privind ajutoarele de stat (a se vedea considerentul 37). În plus, Germania a confirmat că nu s-au efectuat plăți către RWE (a se vedea considerentul 37).
- (335) Prin urmare, Comisia consideră că, prin notificarea măsurii RWE modificate înainte de punerea sa în aplicare, autoritățile germane au respectat obligația de notificare și clauza de standstill prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din TFUE.

#### 6.3. Compatibilitatea ajutorului

##### 6.3.1. Temeiul juridic pentru evaluare

- (336) Articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE prevede că Comisia poate declara compatibile ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. Prin urmare, ajutoarele compatibile în temeiul dispoziției respective din tratat trebuie să contribuie la dezvoltarea anumitor activități economice<sup>(138)</sup>. În plus, ajutoarele nu ar trebui să denatureze concurența într-un mod care contravine interesului comun.
- (337) La 27 ianuarie 2022, Comisia a adoptat OACME. În conformitate cu punctul 466 din OACME, Comisia va aplica OACME pentru evaluarea compatibilității tuturor ajutoarelor pentru climă, protecția mediului și energie supuse obligației de notificare care au fost acordate sau se intenționează să fie acordate de la 27 ianuarie 2022.
- (338) Potrivit jurisprudenței Curții, ajutoarele trebuie considerate acordate la momentul când beneficiarul i se conferă, în temeiul reglementării naționale aplicabile, dreptul de a le primi. Pentru a stabili momentul la care ajutorul trebuie să fie considerat acordat, trebuie luate în considerare toate condițiile prevăzute de dreptul național pentru obținerea ajutorului în discuție<sup>(139)</sup>.
- (339) Comisia consideră că ajutorul pentru RWE nu a fost încă acordat, având în vedere clauza suspensivă inclusă în temeiul juridic național al măsurii notificate (considerentul 37). Mai exact, Legea privind închiderea (articolul 10), contractul din 2021 [articolul 25 alineatul (1)] și Legea de modificare (articolul 3) conțin o clauză suspensivă, potrivit căreia măsura notificată poate fi aplicată numai dacă și în măsura în care Comisia a acordat aprobarea în acest sens în temeiul legislației privind ajutoarele de stat, pentru contractul adițional clauza suspensivă inițială a contractului din 2021 rămânând valabilă. Prin urmare, dreptul legal al RWE de a obține compensația, în conformitate cu Legea privind închiderea și cu contractul (atât inițial, cât și astfel cum a fost modificat) este supus aprobării de către Comisie a ajutorului de stat. În plus, Germania a confirmat că nu s-au efectuat plăți către RWE (a se vedea considerentul 37).

<sup>(138)</sup> Hotărârea din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, punctele 20 și 24.

<sup>(139)</sup> Hotărârea din 21 martie 2013, Magdeburger Mühlenwerke GmbH/Finanzamt Magdeburg, C-129/12, ECLI:EU:C:2013:200, punctele 40 și 41.

- (340) În plus, Comisia observă că notificarea de către un stat membru a unei măsuri de ajutor de stat preconizate nu creează o situație juridică definitivă care ar presupune aplicarea de către Comisie a normelor în vigoare la data la care a avut loc notificarea respectivă atunci când se pronunță asupra compatibilității acestora. Dimpotrivă, Comisia este obligată să aplice normele în vigoare la momentul deciziei sale, chiar dacă notificarea măsurii a avut loc într-un cadru juridic diferit <sup>(140)</sup>.
- (341) Curtea a statuat că, în cazul în care regimul juridic sub incidența căruia un stat membru a notificat un ajutor preconizat se schimbă înainte de adoptarea deciziei de către Comisie, aceasta trebuie, pentru a se pronunța, astfel cum are obligația, pe baza normelor noi, să solicite părților terțe să își exprime poziția în legătură cu compatibilitatea acestui ajutor cu normele noi <sup>(141)</sup>. În conformitate cu jurisprudența Curții, Comisia a desfășurat consultarea publică, prin care a invitat părțile terțe să prezinte observații cu privire la aplicabilitatea și aplicarea OACME în cazul de față (a se vedea considerentul 5).
- (342) Având în vedere considerentele 338-342, Comisia consideră că OACME sunt aplicabile în cazul de față și Comisia a evaluat compatibilitatea măsurii RWE modificate pe baza dispozițiilor generale privind compatibilitatea ale OACME (secțiunea 3 din OACME), după caz, și a criteriilor specifice de compatibilitate pentru ajutoarele pentru încetarea anticipată a activităților profitabile legate de cărbune (secțiunea 4.12.1 din OACME), care vizează și lignitul. Secțiunea 4.12.1 din OACME stabilește normele pe care Comisia le va aplica la evaluarea criteriilor de compatibilitate privind efectul stimulat, necesitatea, caracterul adecvat, proporționalitatea și evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale; pentru celelalte criterii de compatibilitate, se aplică capitolul 3 din OACME (punctul 421 din OACME).
- (343) RWE consideră că OACME nu sunt aplicabile în cazul de față, deoarece compensația nu constituie ajutor de stat și deoarece măsura RWE a fost deja pusă în aplicare în 2020, când a început traiectoria de închidere pentru RWE (a se vedea considerentele 111-113). Mai multe părți terțe au afirmat că evenimentele relevante pentru aplicabilitatea OACME sunt intrarea în vigoare a Legii privind închiderea și semnarea contractului din 2021 și, întrucât evenimentele sunt anterioare intrării în vigoare a OACME, aplicabilitatea OACME în cazul măsurii notificate ar fi exclusă (a se vedea considerentele 120, 121 și 124-127).
- (344) Cu toate acestea, o parte terță a afirmat că elementele compensației intră în domeniul de aplicare al OACME, întrucât măsura notificată se referă la încetarea activităților profitabile legate de cărbune, iar operatorii nu sunt întreprinderi aflate în dificultate în sensul Orientărilor Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate <sup>(142)</sup>. Partea terță respectivă consideră că, prin urmare, se aplică secțiunea 4.12.1 din OACME (a se vedea considerentul 124).
- (345) În acest sens, Comisia observă că măsura RWE modificată a fost luată de Germania pentru a accelera încetarea activităților profitabile ale RWE legate de lignit și pentru a acorda o compensație întreprinderii afectate. Prin urmare, în conformitate cu punctul 425 din OACME, măsura RWE modificată intră sub incidența secțiunii 4.12.1 din OACME. În plus, contrar afirmațiilor unora dintre părțile terțe (a se vedea considerentul 197), Comisia observă că secțiunea 4.12.1 din OACME permite compensarea profiturilor nerealizate în cazul impunerii încetării anticipate a activităților profitabile legate de cărbune și nu limitează intensitatea ajutorului.
- (346) În sfârșit, o parte terță a făcut trimitere la Decizia Consiliului din 10 decembrie 2010 privind închiderea minelor de cărbune necompetitive <sup>(143)</sup>, în care temeiul juridic utilizat a fost articolul 107 alineatul (3) litera (e) din TFUE (a se vedea considerentul 119). Comisia ia act de faptul că decizia Consiliului vizează minele de cărbune necompetitive și se aplică anumitor categorii de cărbune [a se vedea articolul 1 litera (a) din decizia Consiliului], în timp ce, în cazul de față, măsura notificată se referă la centrale electrice pe bază de lignit profitabile. În plus, articolul 107 alineatul (3) litera (e) din TFUE impune Comisiei să prezinte Consiliului o propunere, care însă nu există în cazul de față. Prin urmare, Comisia consideră că decizia Consiliului nu este un temei juridic adecvat.

<sup>(140)</sup> Hotărârea Curții din 11 decembrie 2008, Comisia/Freistaat Sachsen, C-334/07 P, ECLI:EU:C:2008:709, punctele 51-53.

<sup>(141)</sup> Hotărârea Curții din 11 decembrie 2008, Comisia/Freistaat Sachsen, C-334/07 P, ECLI:EU:C:2008:709, punctul 56.

<sup>(142)</sup> Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

<sup>(143)</sup> Decizia 2010/787/UE.

6.3.2. Condiția pozitivă: ajutorul trebuie să faciliteze dezvoltarea unei activități economice

6.3.2.1. Identificarea activității economice care este facilitată de măsură, a efectelor sale pozitive pentru societate în general și, după caz, a relevanței acesteia pentru politicile specifice ale Uniunii

- (347) În conformitate cu punctele 23-25 din OACME, statele membre trebuie să identifice activitățile economice care vor fi facilitate ca urmare a ajutorului și să descrie dacă și cum va contribui ajutorul la îndeplinirea politicilor și obiectivelor Uniunii.
- (348) La punctul 426 din OACME, Comisia a recunoscut că măsurile de încetare anticipată a activităților profitabile legate de cărbune pot facilita dezvoltarea anumitor activități sau domenii economice și prin crearea mediului propice dezvoltării altor activități de producere a energiei electrice conforme cu Pactul verde european pentru a compensa reducerea capacității de producere a energiei electrice cauzată de închiderea anticipată.
- (349) Comisia observă că măsura notificată urmărește să încurajeze RWE să își modifice comportamentul economic prin închiderea centralelor sale electrice pe bază de lignit mai devreme decât ar sugera rentabilitatea acestora, ceea ce conduce la o reducere a capacității de producere a energiei electrice. Plecând de la premisa menținerii sau a creșterii cererii de energie electrică, acest lucru va crea un deficit de producție<sup>(144)</sup>. Prin urmare, Comisia consideră că, întrucât măsura notificată se referă la renunțarea treptată la activităților pe bază de lignit, care, altfel, s-ar fi desfășurat în mod profitabil pe piață, activitatea economică care este facilitată este producerea de energie electrică din surse alternative.
- (350) O dată-limită fermă va ancora așteptările altor actori cu privire la faptul că trecerea la neutralitatea climatică este tangibilă și posibilă și, prin urmare, că aceștia pot începe să investească în tehnologii neutre din punct de vedere climatic, ceea ce, la rândul său, va conduce la un rezultat în urma căruia rețeaua se va îndepărta de modalitatea anterioară de producție pe bază de cărbune și lignit. Într-un scenariu contrafactual, în care măsura notificată nu ar fi fost luată, această dezvoltare economică nu ar avea loc în aceeași măsură. Prin urmare, măsura notificată facilitează dezvoltarea activității economice de producere a energiei electrice din surse alternative, cum ar fi sursele regenerabile de energie<sup>(145)</sup>. Comisia este de acord cu argumentul RWE potrivit căruia măsura notificată promovează dezvoltarea nu numai a activității economice de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie, ci și a sectorului economic energetic în ansamblu, deoarece toți participanții de pe piață au nevoie de fiabilitate în ceea ce privește traiectoria de renunțare treptată la lignit pentru deciziile lor viitoare de investiții (considerentele 128-131).
- (351) În plus, într-o situație în care unitățile pe bază de lignit ale RWE ar fi trebuit să se închidă fără acordarea unei compensații, acest lucru ar fi condus la incertitudini juridice în ceea ce privește o posibilă compensație. Previzibilitatea și securitatea juridică introduse prin măsura notificată contribuie, prin urmare, la facilitarea activității economice de producere a energiei electrice pe bază de lignit.
- (352) Prin urmare, Comisia consideră că măsura RWE modificată contribuie la dezvoltarea unei activități economice, astfel cum se prevede la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și în conformitate cu punctele 24 și 426 din OACME.

<sup>(144)</sup> Un studiu realizat pentru Agenția pentru Energie a Germaniei (*dena*) constată că se preconizează o creștere a consumului de energie electrică cu cel puțin 8 % între 2015 și 2040, luând în considerare scenariul cel mai prudent al acesteia (*dena-Leitstudie. Integrierte Energiewende. Impulse für die Gestaltung des Energiesystems bis 2050*, p. 195 f.). De asemenea, proiecțiile operatorilor de sistem de transport din Germania prevăd creșterea cererii de energie electrică în viitor. Aceștia estimează că, în cel mai prudent scenariu, cererea netă de energie electrică va crește de la 513,1 TWh în 2016 la 581,6 TWh în 2035 (*Szenariorahmen zum Netzentwicklungsplan Strom 2035*, versiunea 2021. *Entwurf der Übertragungsnetzbetreiber*, p. 54).

<sup>(145)</sup> A se vedea, de asemenea, decizia privind renunțarea treptată la cărbunile superior în Germania, considerentul 101.

- (353) În plus, Comisia observă că dezvoltarea activității economice de producere a energiei electrice din surse alternative, cum ar fi sursele regenerabile de energie, va avea efecte pozitive în ceea ce privește beneficiile pentru mediu. În Comunicarea privind Planul de investiții pentru o Europă durabilă, care face parte din Pactul verde european, Comisia a recunoscut că închiderea centralelor electrice pe bază de cărbune este un domeniu esențial pentru trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic <sup>(146)</sup>. Odată cu închiderea treptată a centralelor electrice pe bază de lignit ale RWE, măsura notificată va reduce treptat efectele negative ale producerii de energie electrică asupra climei sau asupra mediului și va facilita dezvoltarea producției de energie electrică pe baza surselor regenerabile de energie, sporind astfel durabilitatea sectorului producției de energie electrică.
- (354) Într-adevăr, Comisia observă că, prin facilitarea dezvoltării activității economice de producere a energiei electrice din surse alternative, măsura notificată va contribui la reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub> în Germania. Având în vedere obiectivul UE de a-și reduce treptat emisiile de GES în timp pentru a realiza tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic <sup>(147)</sup> și având în vedere Acordul de la Paris <sup>(148)</sup>, Germania intenționează să devină neutră din punct de vedere climatic până în 2045. Astfel cum se descrie în considerentul 16, Germania a stabilit, de asemenea, obiective intermediare, în special pentru sectorul energetic, care va trebui să reducă emisiile de la aproximativ 257 de milioane de tone de CO<sub>2</sub> în 2022 <sup>(149)</sup> la 108 milioane de tone de CO<sub>2</sub> echivalent până în 2030.
- (355) Mai precis, renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit este o măsură de politică esențială pentru ca Germania să atingă neutralitatea din punctul de vedere al emisiilor de CO<sub>2</sub>. Germania a estimat că instalațiile de lignit ale RWE afectate de renunțarea treptată la lignit au generat aproximativ 67 de milioane de tone de emisii de CO<sub>2</sub> în 2018 și aproximativ 52 de milioane de tone de emisii de CO<sub>2</sub> în 2019 (considerentul 18). Măsura notificată vizează reducerea emisiilor de CO<sub>2</sub> prin înlocuirea producției de energie electrică pe bază de lignit cu surse alternative de producere a energiei electrice. Prin urmare, aceasta contribuie la politica Uniunii în domeniul climei și se preconizează că va contribui la atenuarea schimbărilor climatice. În acest sens, Legea privind închiderea prevede revizuirea periodică (programate pentru 2026, 2029 și 2032) pentru a evalua contribuția măsurii notificate la obiectivele climatice ale Germaniei (și ale Uniunii).
- (356) Astfel, Comisia consideră că statul membru a descris modul în care măsura notificată contribuie la îndeplinirea obiectivelor politicii în domeniul climei, ale politicii de mediu și ale politicii energetice a Uniunii, în conformitate cu punctul 25 din OACME.
- (357) În sfârșit, unele părți terțe au susținut că, întrucât compensația vizează și este menită să compenseze închiderea centralelor electrice, aceasta nu poate fi considerată drept sprijin pentru facilitarea dezvoltării unei activități economice. În schimb, activitatea economică a cărei dezvoltare este facilitată prin măsura notificată este trecerea de la producția de energie electrică pe bază de cărbune la energia din surse regenerabile (a se vedea considerentul 134 și 135). O parte terță a susținut, de asemenea, că guvernul german nu a identificat activitățile economice care vor fi facilitate ca urmare a ajutorului și modul în care măsura notificată sprijină astfel de activități (a se vedea considerentul 136). Comisia nu este de acord cu punctul de vedere exprimat de aceste părți terțe. Astfel cum se explică în considerentele 349-357 de mai sus, măsura notificată va facilita activitatea economică de producere a energiei electrice pe bază de lignit datorită predictibilității și securității juridice pe care o aduce, dar va facilita, de asemenea, producerea de energie electrică din surse alternative, întrucât închiderea anticipată a unității RWE va crea un deficit de producție de energie electrică în beneficiul unei astfel de producții.

#### 6.3.2.2. Efectul stimulat

- (358) În conformitate cu punctul 427 din OACME, măsura trebuie să determine o schimbare a comportamentului economic al operatorilor care își închid activitățile pe bază de cărbune înainte de sfârșitul duratei lor de viață economică. Pentru a stabili existența unei astfel de situații, Comisia va compara scenariul factual (adică efectele măsurii notificate) cu un scenariu contrafactual (și anume absența măsurii notificate).

<sup>(146)</sup> Comunicarea Comisiei din 14 ianuarie 2020: Planul de investiții pentru o Europă durabilă. Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic european.

<sup>(147)</sup> Astfel cum s-a confirmat în cadrul reuniunii Consiliului European din 12 decembrie 2019. Concluzii, EUCO 29/19.

<sup>(148)</sup> [https://unfccc.int/files/essential\\_background/convention/application/pdf/english\\_paris\\_agreement.pdf](https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf).

<sup>(149)</sup> <https://www.umweltbundesamt.de/daten/umweltindikatoren/indikator-emission-von-treibhausgasen#die-wichtigsten-fakten>.



- (359) Comisia consideră că măsura notificată are un efect stimulat, deoarece determină RWE să își închidă centralele mai devreme decât se preconizase în condiții de piață și, prin urmare, determină o schimbare a comportamentului RWE, care nu ar fi intervenit în absența măsurii notificate. Germania a efectuat o evaluare a rentabilității preconizate a centralelor electrice pe bază de lignit ale RWE. Conform calculului revizuit, centralele sunt profitabile, iar profiturile nerealizate depășesc valoarea compensației (a se vedea considerentele 64-65). Chiar dacă Germania admite că există un anumit nivel de incertitudine în proiecții, iar părțile terțe prezintă scenarii alternative de rentabilitate, într-un scenariu contrafactual, și anume în absența măsurii notificate, RWE ar fi menținut probabil centralele în funcțiune. Conform calculelor prezentate de Germania, într-un scenariu contrafactual, centralele RWE ar fi continuat să obțină profit și, în absența măsurii notificate, RWE nu ar fi fost stimulată să renunțe treptat la centralele sale pe bază de lignit. Având în vedere că, în scenariul factual, măsura notificată prevede renunțarea treptată la instalațiile profitabile ale RWE în schimbul unei contraprestații financiare și ținând seama de securitatea juridică și previzibilitatea, precum și de celelalte avantaje pe care le aduce măsura notificată (a se vedea considerentul 232), există un efect stimulat clar asupra RWE.
- (360) De asemenea, Comisia consideră că faptul că RWE a închis deja șase unități <sup>(150)</sup> înainte ca Germania să prezinte Comisiei măsura RWE modificată în decembrie 2022 nu pune sub semnul întrebării efectul stimulat asupra RWE pentru închiderea unităților respective. Acest lucru se datorează faptului că, atunci când a închis aceste șase unități, RWE a acționat așteptându-se ca Germania să plătească respectiva compensație prevăzută în Legea privind închiderea (care a fost adoptată la 8 august 2020, înainte de închiderea oricăreia dintre centralele respective – a se vedea considerentul 30) și în contractul din 2021, având în vedere că promisiuni din partea Germaniei toate garanțiile legitime posibile în ceea ce privește acordarea ajutorului. De asemenea, Germania a susținut că măsura RWE, atât cea prevăzută inițial, cât și astfel cum a fost modificată, are un efect stimulat asupra RWE (a se vedea considerentul 244).
- (361) În plus, în conformitate cu punctul 427 din OACME, măsura nu ar trebui să conducă la eludarea normelor aplicabile măsurilor pentru siguranța alimentării. În această privință, Comisia observă că măsura notificată nu vizează abordarea problemelor de securitate a aprovizionării pe termen lung sau scurt cauzate de o disfuncționalitate a pieței sau de reglementare, fapt confirmat, de asemenea, de autoritățile germane (a se vedea considerentele 245-246), ci vizează renunțarea treptată la centralele electrice pe bază de lignit pentru a reduce în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră din sectorul energiei electrice, ceea ce, la rândul său, va determina Germania să își atingă obiectivele climatice stabilite pentru 2030 și 2045 (a se vedea considerentul 21). În plus, compensația care urmează să fie acordată RWE în temeiul măsurii notificate nu constituie o remunerație pentru capacitatea disponibilă, ci reprezintă o compensație pentru profiturile nerealizate de RWE ca urmare a impunerii închiderii anticipate a unităților sale pe bază de lignit. Astfel, măsura notificată nu conduce la o eludare a normelor aplicabile măsurilor pentru securitatea aprovizionării, în conformitate cu punctul 427 din OACME.
- (362) Prin urmare, se poate concluziona că măsura RWE modificată are un efect stimulat, astfel cum se prevede la punctul 427 din OACME, deoarece determină beneficiarul să își schimbe comportamentul prin închiderea centralelor sale electrice pe bază de lignit mai devreme decât se prevăzuse și într-un mod mai ordonat și mai previzibil, acțiune pe care beneficiarul nu ar fi întreprins-o în absența ajutorului sau pe care ar fi întreprins-o într-un mod limitat sau diferit.

#### 6.3.2.3. Absența încălcării vreunei dispoziții relevante din dreptul Uniunii

- (363) În conformitate cu punctul 33 din OACME, în cazul în care activitatea care beneficiază de sprijin sau măsura de ajutor sau condițiile asociate acesteia, inclusiv metoda de finanțare, atunci când aceasta face parte integrantă din măsura respectivă, presupune o încălcare a dreptului relevant al Uniunii, ajutorul în cauză nu poate fi declarat compatibil cu piața internă.
- (364) În cazul de față, Comisia a evaluat în special dacă măsura notificată contravine principiului „poluatorul plătește” prevăzut la articolul 191 alineatul (2) din TFUE, care prevede următoarele: „Politica Uniunii în domeniul mediului urmărește un nivel ridicat de protecție, ținând seama de diversitatea situațiilor din diferitele regiuni ale Uniunii. Aceasta se bazează pe principiile precauției și acțiunii preventive, pe principiul remedierii, cu prioritate la sursă, a daunelor provocate mediului și pe principiul «poluatorul plătește»”. Potrivit punctului 19 subpunctul 58 din OACME, principiul „poluatorul plătește” înseamnă că „poluatorul care cauzează poluarea ar trebui să suporte costurile măsurilor de combatere a poluării”.

<sup>(150)</sup>Prima unitate (Niederaußem D) în decembrie 2020, adică în urma adoptării Legii privind închiderea în august 2020, trei unități (Neurath B, Niederaußem C, Weisweiler E) până la sfârșitul anului 2021 și alte două unități în 2022 (Neurath A, Frechen/Wachtberg) – a se vedea tabelul 2.

- (365) Comisia este de acord cu Germania, care a susținut (a se vedea considerentul 247) că principiul „poluatorul plătește” este respectat, deoarece costurile care trebuie compensate sunt cauzate de închiderea anticipată și nu sunt cauzate de operatori. Cu alte cuvinte, compensația nu ar acoperi costurile pe care operatorii ar trebui să le suporte oricum într-un scenariu fără renunțarea treptată anticipată la lignit.
- (366) Prin urmare, măsura notificată nu încalcă articolul 191 alineatul (2) din TFUE și nici principiul descris la punctul 19 subpunctul 58 din OACME.
- (367) O parte terță a susținut că activitățile operatorilor încalcă legislația secundară a Uniunii, de exemplu în ceea ce privește normele de punere în aplicare prevăzute în Decizia (UE) 2018/1135 a Comisiei privind raportarea în temeiul DEI sau normele privind taxele pentru utilizarea apei și costurile pentru prejudicii (a se vedea considerentul 151). Comisia consideră că aceste afirmații nu au legătură cu cazul de față din aceleași motive precum cele indicate în considerentul 360.
- (368) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura RWE modificată nu contravine niciunei dispoziții relevante sau principiilor generale ale dreptului Uniunii și este în conformitate cu punctul 33 din OACME.
- 6.3.3. *Condiția negativă: ajutorul nu trebuie să modifice în mod nejustificat condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun*
- 6.3.3.1. Reducerea la minimum a denaturărilor în ceea ce privește concurența și schimburile comerciale
- (369) Măsura notificată afectează în principal piața energiei electrice din Germania, unde mai mulți furnizori se află în concurență. Aceasta ar putea afecta, de asemenea, piețele energiei electrice din țările învecinate, având în vedere interconexiunile transfrontaliere.
- 6.3.3.1.1. Necesitatea ajutorului
- (370) În baza punctului 428 din OACME, Comisia consideră că o măsură este necesară în cazul în care statul membru poate demonstra că măsura vizează o situație în care poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza singură. De exemplu, se consideră necesară o măsură care permite renunțarea treptată la capacitatea de producere a energiei electrice pe bază de cărbune și care contribuie astfel la dezvoltarea activității economice de producere a energiei din surse alternative, dezvoltare care nu ar avea loc în același ritm în lipsa măsurii. În acest context, Comisia poate analiza, de asemenea, dacă piața, acționând singură, ar fi realizat o reducere similară a emisiilor de CO<sub>2</sub> în lipsa măsurii sau dacă măsura contribuie în mod semnificativ la asigurarea securității juridice și a previzibilității care nu ar fi existat în lipsa măsurii, facilitând astfel tranziția verde.
- (371) Comisia consideră că, întrucât unitățile relevante ale RWE sunt profitabile (a se vedea considerentele 64 și 65), acestea nu sunt stimulate să iasă de pe piață, cel puțin nu în măsura și în termenul prevăzute de măsura notificată și, prin urmare, piața nu poate realiza singură obiectivele preconizate ale măsurii notificate. Astfel cum se descrie în considerentul 21, principalul obiectiv al măsurii notificate este de a atinge neutralitatea climatică până în 2045 și de a îndeplini obiectivele intermediare stabilite pentru 2030, permițând dezvoltarea mai multor surse regenerabile de energie pe piața producției de energie electrică. O renunțare treptată la lignit va crea o nevoie de unități și capacități suplimentare de producere a energiei electrice, deoarece renunțarea treptată la lignit va reduce capacitatea existentă de producție de energie electrică din Germania, oferta urmând să scadă, iar cererea să rămână la același nivel. La rândul său, acest lucru va permite pătrunderea de noi surse regenerabile de energie pe piață și va permite Germaniei să reducă emisiile de CO<sub>2</sub> și să atingă neutralitatea climatică până în 2045. Germania susține că, indiferent de pătrunderea surselor regenerabile de energie, reducerile de emisii asociate renunțării treptate la lignit sunt necesare pentru a atinge obiectivele climatice ale Germaniei (a se vedea considerentul 21). În plus, măsura notificată oferă securitate juridică și o traiectorie fiabilă de dezafectare, care nu ar fi existat în absența măsurii notificate și care este esențială în regiunile afectate de renunțarea treptată la lignit.
- (372) Prin urmare, Comisia consideră că măsura notificată vizează o situație în care poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza singură în timp util. În plus, Comisia observă că renunțarea treptată la capacitatea de producere a energiei electrice pe bază de lignit contribuie la dezvoltarea activității economice de producere a energiei din surse regenerabile de energie, dezvoltare care nu ar avea loc în același ritm în lipsa măsurii notificate (a se vedea considerentele 350-351).

- (373) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că măsura notificată este necesară pentru a-și atinge obiectivul și facilitează tranziția verde, în conformitate cu punctul 428 din OACME.

#### 6.3.3.1.2. Caracterul adecvat

- (374) Punctul 429 din OACME prevede că statul membru trebuie să demonstreze că măsura constituie un instrument de politică adecvat pentru atingerea obiectivului urmărit, ceea ce înseamnă că nu trebuie să existe o politică și un instrument de ajutor care permit obținerea acelorași rezultate în condițiile unui efect de denaturare mai redus. De exemplu, trebuie să demonstreze că măsura este bine direcționată pentru a contribui la dezvoltarea producției de energie electrică din surse alternative, atenuând în același timp impactul asupra funcționării pieței energiei electrice și a ocupării forței de muncă, precum și pentru a asigura previzibilitatea închiderii, contribuind în același timp la obiectivele de reducere a emisiilor de CO<sub>2</sub>.
- (375) Autoritățile germane au ales renunțarea treptată la lignit printr-o soluție negociată, în urma recomandării Comisiei pentru cărbune (a se vedea considerentele 24 și 232). Membrii Comisiei pentru cărbune au reprezentat o gamă largă de actori societali, politici și economici și au propus licitațiile ca fiind cea mai adecvată cale de urmat.
- (376) Astfel cum se descrie în considerentele 25-28, înainte de a decide cu privire la măsura notificată, Germania a evaluat diferite alternative de politică. Autoritățile germane au luat în considerare trei scenarii de politică alternative: (i) utilizarea schemei existente a UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) și obiectivele stabilite privind energia din surse regenerabile, (ii) un preț național minim pentru CO<sub>2</sub> pentru sectoarele care fac deja obiectul EU ETS și (iii) închiderea impusă în baza dispozițiilor legale, fără acordarea unei compensații. În opinia Germaniei, măsura notificată este adecvată ca instrument de politică pentru punerea în aplicare a renunțării treptate la lignit în Germania într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, previzibil, acceptabil din punct de vedere social și sigur din punct de vedere juridic.
- (377) Comisia ia act de explicația Germaniei potrivit căreia aceste alte opțiuni de politică nu au fost reținute deoarece nu ar fi permis dezvoltarea activității economice de producere a energiei electrice din surse alternative într-un mod similar și nu ar fi fost posibil să se stabilească în avans o traiectorie de închidere treptată, ceea ce ar fi avut un impact negativ asupra securității aprovizionării și asupra salariilor din acest sector. Comisia consideră că, întrucât obiectivul principal al autorităților germane este de a reduce emisiile de CO<sub>2</sub> pentru a atinge neutralitatea climatică și întrucât centralele electrice pe bază de lignit generează emisii considerabile (de exemplu, în 2021, centralele electrice pe bază de lignit au emis 110 milioane de tone de CO<sub>2</sub>, a se vedea considerentul 17), concluzia Germaniei potrivit căreia neutralitatea climatică ar putea fi atinsă numai dacă sectorul energiei pe bază de lignit este vizat în mod specific este rezonabilă.
- (378) În plus, Comisia observă că dispunerea unei închideri în baza dispozițiilor legale începând cu 2020 ar fi fost o intervenție mai puternică asupra drepturilor de proprietate ale RWE (a se vedea secțiunea 6.1.2.1 privind principiile intervențiilor asupra drepturilor de proprietate în temeiul GG), ceea ce, după toate probabilitățile, ar elimina temeiul comercial al renunțării treptate consensuale la lignit convenită între guvernul german și operatorii prin contractul din 2021, care include o renunțare cuprinzătoare la căile de atac (a se vedea considerentul 232) și, prin urmare, ar putea pune în pericol atingerea obiectivelor climatice pentru 2030 și 2045. Prin urmare, Comisia consideră că o închidere treptată pe o perioadă mai lungă de timp este rezonabilă.
- (379) Comisia constată, de asemenea, că un grant este cel mai adecvat instrument de ajutor pentru atingerea obiectivului urmărit în comparație, de exemplu, cu un împrumut sau o garanție. Numai un grant servește scopului de a compensa RWE pentru profiturile pe care le-ar fi obținut în absența închiderii anticipate.
- (380) Părțile terțe au susținut că atât compensația, cât și calculul acesteia nu sunt adecvate, deoarece multe centrale electrice pe bază de lignit s-ar fi închis în orice caz, și anume fără acordarea unei compensații, ca urmare a acțiunii forțelor pieței (considerentele 170, 171 și 174). În acest sens, Comisia face trimitere la calculul revizuit prezentat de Germania, care demonstrează că, în legătură cu opt din cele nouă unități ale RWE, pentru care au fost prezentate date per instalație, se estimează că au intervenit profituri nerealizate în perioada 2021-2026 și că VAN a acestor profituri nerealizate depășește VAN a compensației convenite în favoarea RWE (considerentele 64-65).

- (381) Unele părți terțe au făcut trimitere la cazul privind sprijinul pentru închiderea minelor de cărbune din Polonia <sup>(151)</sup> (a se vedea considerentele 170 și 174). Comisia observă că ajutorul respectiv a fost aprobat în temeiul Deciziei Consiliului din 2010, aplicabilă cazurilor de închidere a minelor de cărbune necompetitive. Cu toate acestea, cazul de față este diferit, întrucât măsura notificată urmărește să compenseze profiturile nerealizate ale RWE legate de exploatarea centralelor electrice (a se vedea, de asemenea, considerentul 430). Prin urmare, în cazul de față, cazul privind sprijinul pentru închiderea minelor de cărbune necompetitive din Polonia nu poate fi utilizat ca analogie.
- (382) Părțile terțe au subliniat, de asemenea, că Spania a ales o măsură diferită pentru renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de cărbune (considerentul 172). În această privință, Comisia arată că nu este obligată să se pronunțe în mod abstract cu privire la toate măsurile alternative care pot fi avute în vedere, întrucât, deși statul membru în cauză trebuie să expună în mod detaliat motivele care au guvernat adoptarea măsurii de ajutor în discuție, acesta nu este ținut să demonstreze în mod pozitiv că nicio altă măsură imaginabilă, prin definiție ipotetică, nu ar putea permite o mai bună asigurare a obiectivului urmărit <sup>(152)</sup>.
- (383) În plus, Comisia observă că circumstanțele renunțării treptate la cărbune în Spania și în Germania sunt diferite. În primul rând, ar trebui remarcat faptul că statele membre dispun de o marjă largă de apreciere pentru a decide cu privire la politica lor în domeniul energiei și al climei. Curtea a confirmat dreptul statului membru de a decide cu privire la mixul său energetic, în conformitate cu articolul 194 din TFUE <sup>(153)</sup>. Prin urmare, Comisia va exprima preocupări cu privire la măsura aleasă în contextul unei proceduri privind ajutoarele de stat numai dacă este evident că există o politică și un instrument de ajutor care ar permite obținerea acelorași rezultate precum măsura notificată de statul membru în cauză în condițiile unui efect de denaturare mai redus. În cazul de față, niciunul dintre statele membre menționate de părțile terțe nu este comparabil cu Germania, în special deoarece producția de energie electrică pe bază de lignit nu a jucat un rol atât de important în mixul lor energetic. În plus, Germania a demonstrat că alte modalități, cum ar fi un prag minim al prețului carbonului, accizele sau limitele mai stricte ale intensității emisiilor, ar fi condus la rezultate mai puțin direcționate sau nu ar fi permis guvernului să ghideze renunțarea treptată la lignit în același mod, și anume să conducă în special la pacificare socială, să ofere securitate juridică și previzibilitate, să țină seama de legăturile dintre centralele electrice pe bază de lignit și mine și să se asigure că reducerea producției de energie electrică pe bază de lignit este cât mai eficientă posibil pentru întregul sistem (a se vedea considerentele 25-29 și 232). Prin urmare, analogiile utilizate de părțile terțe nu pot fi transferate măsurii notificate.
- (384) În sfârșit, Comisia observă că măsura notificată nu este pusă în aplicare numai prin lege, ci este prevăzută, de asemenea, într-un contract în care operatorii au renunțat la drepturile lor legale de a contesta compensația. Acest lucru îi oferă statului certitudinea că Legea privind închiderea nu va fi contestată de operatori, ceea ce nu s-ar fi putut realiza exclusiv în temeiul Legii privind închiderea.
- (385) În concluzie, Comisia constată că măsura notificată este bine direcționată pentru a realiza dezvoltarea producției de energie electrică din surse alternative, atenuând în același timp impactul asupra securității aprovizionării, precum și previzibilitatea închiderilor, contribuind în același timp la obiectivele naționale germane de reducere a emisiilor. Prin urmare, măsura notificată este în conformitate cu punctul 429 din OACME și constituie un instrument adecvat pentru a contribui la dezvoltarea anumitor activități economice.

#### 6.3.3.1.3. Proportionalitatea

- (386) Punctul 430 din OACME prevede că, în principiu, ajutorul trebuie să fie acordat printr-o procedură de ofertare concurențială, pe baza unor criterii clare, transparente și nediscriminatorii. Această cerință nu se aplică în cazul în care statul membru demonstrează că este puțin probabil ca o procedură de ofertare să fie concurențială, din motive obiective. O astfel de situație poate fi, de exemplu, aceea în care există un număr mic de potențiali participanți, cu condiția ca acest lucru să nu se datoreze unor criterii de eligibilitate discriminatorii.

<sup>(151)</sup> Decizia Comisiei privind ajutorul de stat SA.100533 (2021/NN) – Polonia – Modificări ale planului de închidere a minelor de cărbune din Polonia (JO C 231, 30.6.2023, p. 8).

<sup>(152)</sup> Hotărârea Tribunalului din 21 decembrie 2022, Breuninger/Comisia, T-260/21, ECLI:EU:T:2022:833, punctul 63.

<sup>(153)</sup> Hotărârea Curții de Justiție din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, punctul 80.

- (387) Germania susține că nu ar trebui să se aplice cerința organizării unei proceduri de ofertare în cazul de față. În primul rând, Comisia reamintește considerentul 14 din decizia de inițiere a procedurii și considerentul 16 din decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania, potrivit căreia centralele pe bază de lignit sunt legate în mod indisolubil de instalațiile miniere, ceea ce necesită o abordare mai sistemică. Spre deosebire de centralele electrice pe bază de cărbune superior din Germania, care se aprovizionează cu cărbune de pe piața mondială din afara Germaniei, centralele electrice pe bază de lignit dispun de propriile mine, situate în imediata apropiere. Lignitul nu este o marfă comercializată la nivel mondial, deoarece puterea sa calorifică relativ scăzută face ca transportul unor volume mari pe distanțe lungi să fie nerentabil. Acest lucru este valabil și pentru minele de lignit și instalațiile pe bază de lignit din Germania, unde întregul proces este configurat astfel încât instalațiile din regiune să utilizeze lignitul provenit din aceeași regiune. Germania a arătat că extracția lignitului necesită orizonturi lungi de amenajare a teritoriului și un interval de timp pentru efectuarea de modificări în ceea ce privește amenajarea. Prin urmare, calendarul de închidere a centralei ține seama, de asemenea, de considerații de ordin tehnic și în materie de amenajare, ceea ce ar face dificilă punerea în aplicare a unei licitații cu rezultate incerte. Astfel de considerații în materie de amenajare a teritoriului nu există pentru instalațiile pe bază de cărbune superior din Germania (a se vedea considerentul 32). În plus, în bazinul minier din Renania, care alimentează toate centralele pe bază de lignit din zona respectivă, RWE este singurul operator al minelor și al centralelor de dimensiuni mai mari, astfel că respectivele centrale electrice din zonă nu ar putea participa la o procedură de ofertare (a se vedea considerentul 32). Prin urmare, Comisia este de acord cu punctul de vedere al autorităților germane, potrivit căruia nu se poate aplica cerința organizării unei proceduri de ofertare concurențiale în cazul de față și că renunțarea treptată la lignit necesită o abordare mai sistemică.
- (388) Anumite părți terțe nu sunt de acord cu acest punct de vedere și au susținut că, pentru a crea concurență în cadrul licitațiilor, instalațiile pe bază de lignit de dimensiuni mici și cele de dimensiuni mai mari ar fi putut fi licitate împreună (a se vedea considerentul 198).
- (389) Comisia observă că situația centralelor electrice pe bază de lignit de dimensiuni mai mici este diferită din cauza varietății proprietarilor acestora (în Germania, sunt exploatate aproximativ 45 de instalații pe bază de lignit de dimensiuni mai mici), constând, de regulă, din utilizatori industriali care își consumă propria producție de energie electrică (și adesea și de energie termică). În fapt, data de dezafectare a unor instalații de dimensiuni mai mici care produc și energie termică într-o configurație CHP a fost stabilită într-un alt instrument de decarbonizare (*Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz* – Legea privind producerea combinată de energie electrică și energie termică) (a se vedea considerentul 271). În plus, din cauza dimensiunii lor, posibila închidere a instalațiilor pe bază de lignit de dimensiuni mai mici nu are aceleași repercusiuni pentru minele din apropiere precum în cazul centralelor pe bază de lignit de dimensiuni mari<sup>(154)</sup>. Cu toate acestea, în schimb, dacă minele de lignit (care aparțin aceluiași proprietar precum centralele electrice pe bază de lignit de dimensiuni mari) nu ar avea o traiectorie clară de renunțare treptată la lignit, astfel cum se prevede în măsura notificată, instalațiile pe bază de lignit de dimensiuni mai mici care depind de mine s-ar putea confrunta cu dificultăți în ceea ce privește disponibilitatea combustibilului. Astfel, cele două grupuri (instalații de dimensiuni mici și mari) nu ar putea participa la aceleași licitații în condiții de egalitate.
- (390) Întrucât, în acest caz, nu există o procedură de ofertare concurențială, Comisia va evalua proporționalitatea de la caz la caz, verificând dacă respectiva compensație se limitează la minimumul necesar, în conformitate cu punctul 432 din OACME. În acest context, Comisia va analiza în detaliu ipotezele utilizate de statul membru pentru a stabili profiturile nerealizate și costurile suplimentare pe baza cărora s-a calculat compensația pentru închiderea anticipată, comparând rentabilitatea preconizată în scenariul factual cu cea din scenariul contrafactual. Scenariul contrafactual ar trebui să se bazeze pe ipoteze justificate în mod corespunzător și pe evoluții realiste ale pieței și să reflecte veniturile și costurile preconizate ale fiecărei entități în cauză, ținând seama totodată de posibilele legături funcționale directe dintre entități.
- (391) Comisia observă că, în urma adoptării deciziei de inițiere a procedurii, Germania a prezentat un calcul revizuit al profiturilor nerealizate pentru centralele RWE (a se vedea considerentele 63-75) care sunt programate pentru închidere în conformitate cu Legea privind închiderea și cu Legea de modificare<sup>(155)</sup>.
- (392) Mai precis, pentru cele șase unități deja închise, ipotezele utilizate în calculul revizuit (de exemplu, în ceea ce privește prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub> și inflația) se bazează pe așteptările pieței și pe informațiile disponibile imediat înainte de datele de închidere a respectivelor unități<sup>(156)</sup>. Comisia consideră că această abordare este rezonabilă, întrucât aceea era valoarea profiturilor la care RWE se putea aștepta să renunțe atunci când a închis unitățile respective.

<sup>(154)</sup> Astfel cum se descrie în considerentul 26 din decizia privind renunțarea treptată la cărbunele superior în Germania, Germania se așteaptă ca toate ofertele pentru instalațiile pe bază de lignit de dimensiuni mici să vizeze împreună doar o capacitate de 0,9 GW. Prin comparație, mai multe instalații individuale ale RWE [cum ar fi Niederaußem K, Neurath F (BoA 2), Neurath G (BoA 3)] au aceeași capacitate sau chiar o capacitate mai mare fiecare.

<sup>(155)</sup> Germania nu a furnizat calcule specifice pe termen lung pentru cele șapte unități care se închid după 2027, deoarece datele existente și calculul privind unitățile care se închid înainte de 2027 sunt deja suficiente pentru a justifica valoarea compensației în temeiul măsurii RWE modificate.

<sup>(156)</sup> Acest lucru este considerat valabil și pentru unitatea Frechen/Wachtberg, care s-a închis în decembrie 2022, în cazul căreia, ca urmare a aspectelor practice legate de momentul transmiterii observațiilor din 23 decembrie 2022, așteptările pieței au fost preluate dintr-o perioadă de două săptămâni care a intervenit cu două luni înainte de închiderea efectivă.

- (393) Pentru cele trei unități programate pentru închidere în ianuarie și martie 2025, calculul revizuit se bazează pe cele mai recente informații disponibile la momentul transmiterii calculului revizuit. Comisia consideră că această abordare este rezonabilă și în conformitate cu jurisprudența Curții <sup>(157)</sup>.
- (394) În ceea ce privește relevanța ipotezelor principale (prețul CO<sub>2</sub> și al energiei electrice) utilizate pentru aceste trei unități în calculul revizuit și evoluțiile pieței care au avut loc de la prezentarea calculului revizuit și de la adoptarea deciziei de extindere, Comisia consideră că argumentele Germaniei, potrivit cărora o actualizare suplimentară a acestor ipoteze nu este necesară, sunt rezonabile și justificate (a se vedea considerentul 75). În fapt, este o practică standard a industriei ca operatorii din sectorul lignitului să utilizeze produsele de pe piețele la termen oferite de burse pentru a-și acoperi din punct de vedere financiar marjele în perioada următoare într-un mod stabil și previzibil și pentru a evita expunerea la fluctuațiile mari ale prețurilor care apar pe piața la vedere.
- (395) Comisia observă că orizontul tipic de acoperire utilizat de operatorii centralelor pe bază de lignit este de trei ani și corespunde amplorii lichidității de pe piața germană a energiei electrice <sup>(158)</sup>. Astfel, într-un scenariu contrafactual, ar fi fost posibil ca respectivele trei unități să intre pe piață între 21 octombrie 2022 și 4 noiembrie 2022 (data la care au fost extrase datele de pe piață pentru aceste instalații în scopul calculării profiturilor nerealizate) și să își vândă treptat producția planificată de energie electrică pentru cel puțin o parte din perioada ulterioară închiderii în scenariul factual, precum și să cumpere un volum corespunzător de certificate de emisii. RWE a fost de acord că vânzarea la termen a producției de energie electrică este o practică de afaceri generală [a se vedea considerentul 179 litera (b)]. Germania a susținut că acesta este, prin urmare, un comportament plauzibil în scenariul contrafactual.
- (396) Comisia consideră că, întrucât tranzacția ar fi avut loc în 2022, este plauzibil ca, în acel moment, RWE să poată vinde energie electrică care să fie livrată până la sfârșitul anului 2025. Cele trei unități sunt programate să se închidă în ianuarie și martie 2025. Prin urmare, Comisia consideră că stabilirea profiturilor nerealizate pentru aceste trei unități pentru restul anului 2025 reprezintă un scenariu contrafactual plauzibil. Germania susține că intervenții profituri nerealizate pentru aceste unități și în anul 2026, care se ridică la 131 de milioane EUR sau 6 % din totalul profiturilor nerealizate în termeni VAN (cele trei unități sunt singurele pentru care se prevăd profituri nerealizate pentru 2026, a se vedea considerentul 258). Comisia observă că, chiar și fără profiturile nerealizate ale celor trei unități pentru anul 2026, valoarea celorlalte profituri nerealizate (2 miliarde EUR în termeni VAN) este în continuare mai mare decât valoarea compensației (1,7 miliarde EUR în termeni VAN). Prin urmare, o astfel de abordare prudentă nu ar modifica în mod fundamental rezultatul, și anume faptul că valoarea actualizată a compensației este inferioară celei a profiturilor nerealizate.
- (397) În urma deciziei de inițiere a procedurii, părțile terțe și-au exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că anumiți parametri-cheie ai compensației au fost nerealiști sau inadecvați (a se vedea considerentele 190, 197, 203 și 205). Comisia consideră că, prin calculul revizuit, se răspunde acestor preocupări. În mod specific, a se vedea considerentele 393-396 și 410-411 privind ipotezele referitoare la prețul energiei electrice și al CO<sub>2</sub>, considerentele 397, 403, 405 și 412 privind perioada pentru care se calculează profiturile nerealizate, considerentele 399-400 privind absența mecanismului de actualizare și considerentul 406 privind includerea și tratamentul costurilor fixe. Mai multe părți terțe au prezentat critici cu privire la transparența măsurii, și anume cu privire la procesul de elaborare a măsurii, cum ar fi calculele aferente compensației și incertitudinea cu privire la activitatea specifică la care se referă compensația (a se vedea considerentele 193, 197, 203, 204 și 205). Comisia consideră că, prin calculul revizuit, se abordează aceste preocupări, deoarece acesta demonstrează că profiturile nerealizate ale unui anumit grup de instalații sunt suficiente pentru a justifica valoarea compensației (a se vedea considerentul 403).

<sup>(157)</sup> Hotărârea Curții din 26 octombrie 2016, DEI/Comisia, C-590/14 P, ECLI:EU:C:2016:797, punctul 49; a se vedea, de asemenea, Hotărârea Curții din 29 aprilie 2021, Achemos Grup și Achema/Comisia, C-847/19 P, ECLI:EU:C:2021:343, punctul 43 și Hotărârea Curții de Justiție din 4 martie 2021, Comisia/Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, ECLI:EU:C:2021:169, punctele 62-64.

<sup>(158)</sup> A se vedea, de exemplu, BloombergNEF: *Mapping Power Sector Hedges in Europe* (Cartografierea acoperirilor din sectorul energetic al Europei), 13 august 2019; informații disponibile online la adresa: <https://about.bnef.com/>.

- (398) În plus, în conformitate cu punctul 433 din OACME, în cazul în care încetarea activităților legate de cărbune are loc la mai mult de trei ani de la acordarea compensației, statul membru trebuie să introducă un mecanism de actualizare a calculului compensației pe baza celor mai recente ipoteze, cu excepția cazului în care poate demonstra că utilizarea unui astfel de mecanism nu se justifică din cauza unor circumstanțe excepționale în cazul respectiv.
- (399) Astfel cum se descrie în considerentul 76, Germania a prezentat motivul pentru care nu este necesar un mecanism de actualizare în cazul de față, întrucât închiderea instalațiilor va avea loc la un moment apropiat de momentul calculului. Comisia este de acord cu Germania. Comisia observă că, în ceea ce privește unitățile RWE care au fost deja închise, ipotezele utilizate sunt cât mai apropiate posibil de închiderea efectivă a instalațiilor. În ceea ce privește unitățile care urmează să fie închise în viitor, închiderea celor trei unități care sunt luate în considerare în calculul revizuit este programată să aibă loc până la 31 martie 2025, și anume în mai puțin de trei ani de la data curentă și de la momentul de la care au fost extrase ipotezele prezentate Comisiei (și anume octombrie/noiembrie 2022), în timp ce nu se estimează profituri nerealizate pentru instalațiile care sunt programate să se închidă după această dată. Comisia reamintește, de asemenea, că momentul acordării măsurii RWE modificate este momentul notificării deciziei Comisiei (a se vedea considerentul 78), care are loc, de asemenea, cu mai puțin de trei ani înainte de închiderea programată a ultimei dintre cele trei unități. Prin urmare și având în vedere argumentele prezentate în considerentul 396 privind principalele ipoteze, Comisia consideră că nu este necesar un mecanism de actualizare pentru măsura RWE modificată.
- (400) Evaluarea de către Comisie a calculului revizuit al compensației preconizate în temeiul măsurii RWE modificate, având în vedere îndoielile exprimate în decizia de inițiere a procedurii, este următoarea:

#### 6.3.3.1.3.1. Termenul foarte lung aferent profiturilor nerealizate

- (401) Calculul revizuit pentru măsura RWE modificată estimează profiturile nerealizate ale centralele electrice pe bază de lignit ale RWE care fac obiectul unei închideri anticipate la 2,2 miliarde EUR în 2022, comparativ cu VAN a compensației convenite de 1,7 miliarde EUR. Prin urmare, VAN a compensației este mai mică decât profiturile nerealizate estimate.
- (402) Comisia observă că, potrivit calculelor revizuite ale Germaniei, pentru opt din cele 16 unități RWE incluse în calendarul de renunțare treptată la lignit intervin profituri nerealizate în perioada 2021-2026. Deși acesta este un interval de timp semnificativ mai scurt decât în cazul datelor prezentate înainte de decizia de inițiere a procedurii și marchează un pas către o evaluare mai prudentă și mai rezonabilă, Comisia menționează că, din motivele expuse în considerentele 396 și 397, nu va lua în considerare afirmațiile Germaniei privind profiturile nerealizate pentru anul 2026. Germania nu a furnizat calcule pentru cele șapte unități care se închid după 2026, deoarece, în opinia sa, calculul privind unitățile care se închid înainte de data respectivă este deja suficient pentru a justifica valoarea compensației în temeiul măsurii RWE modificate.
- (403) Comisia observă că, în ceea ce privește unitățile deja închise ale centralelor electrice, profiturile nerealizate ale acestora depind, într-o măsură semnificativă, de așteptările pieței cu privire la prețul viitor al energiei electrice și al CO<sub>2</sub> la momentul închiderii lor. Astfel, nu intervin profituri nerealizate pentru toate unitățile RWE care au fost deja închise (a se vedea considerentul 66).
- (404) Comisia observă că, spre deosebire de datele prezentate înainte de decizia de inițiere a procedurii, calculul revizuit ia în considerare doar o perioadă limitată de timp mai mică de trei ani pentru estimarea profiturilor nerealizate într-un scenariu contrafactual prudent, anterioară datelor de închidere planificate ale unităților. Acest lucru reduce în mod semnificativ incertitudinea legată de proiecții, în special în ceea ce privește parametrii de intrare care au un impact ridicat asupra profiturilor nerealizate, cum ar fi prețul CO<sub>2</sub> și al energiei electrice sau durata de viață preconizată a unităților. Cu cât este mai scurt orizontul de timp, cu atât sunt mai mici șansele de producere a unor evenimente neașteptate sau perturbatoare sau a unor modificări ale tendințelor preconizate. Acest lucru contribuie în mod considerabil la abordarea îndoielilor exprimate în considerentele 123-132 din decizia de inițiere a procedurii, în care Comisia a susținut că respectivele calcule prezentate vizează un termen foarte lung și sunt incerte.

- (405) În ceea ce privește costurile, calculul revizuit include nu numai costurile fixe ale centralelor electrice, ci și costurile fixe de minerit. Comisia observă că acest lucru pare să fie în conformitate cu practica industriei, întrucât minele de lignit și centralele pe bază de lignit sunt considerate în mod normal ca făcând parte dintr-un sistem economic inseparabil (a se vedea considerentele 67 și 259). Calculele prezentate înainte de decizia de inițiere a procedurii au inclus numai costurile de minerit variabile, care au tendința de a subestima costurile de producție și de a supraestima profiturile nerealizate. În mod diferit, în calculul revizuit sunt incluse costurile de minerit totale (fixe plus variabile), pe care Comisia le consideră mai realiste și mai rezonabile. Comisia consideră, de asemenea, că stabilitatea costurilor de minerit per unitate de producție este o ipoteză rezonabilă, având în vedere intervalul scurt de timp al scenariului contrafactual.
- (406) În ceea ce privește durata de funcționare a centralelor electrice în absența Legii privind închiderea și îndoilele aferente exprimate în considerentele 124-125 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia observă că, în calculul revizuit, nu se mai presupun durate de viață operaționale de până la 70 de ani. Acest lucru se datorează intervalului de timp mult mai scurt aferent profiturilor nerealizate utilizat în calculul revizuit. În plus, pe baza calculului revizuit, nicio instalație pentru care se prevăd profituri nerealizate nu este programată să se închidă în mai mult de trei ani de la ultimul an pentru care se prevăd profituri în scenariul contrafactual și, într-adevăr, șapte din opt unități pentru care se prevăd profituri nerealizate sunt programate să funcționeze doar cu doi ani mai mult decât perioada pentru care se prevăd astfel de profituri în scenariul contrafactual (considerentul 65). Astfel, diferența mică dintre scenariul factual și cel contrafactual din calculul revizuit îi permite Comisiei să ia în considerare abordarea îndoielilor exprimate în considerentele 124-125 din decizia de inițiere a procedurii potrivit susținerilor Germaniei (secțiunea 5.3.4).
- (407) În plus, în ceea ce privește îndoilele cu privire la investițiile necesare pentru funcționarea susținută pe termen lung a instalațiilor (a se vedea considerentele 126-127 din decizia de inițiere a procedurii), Comisia observă că intervalul de timp mult mai scurt aferent profiturilor nerealizate preconizate utilizate în calculul revizuit abordează în mod suficient aceste îndoeli, astfel cum a susținut Germania (considerentul 263). În ceea ce privește Niederaußem D, în cazul căreia Comisia a exprimat în mod expres îndoeli cu privire la capacitatea instalației de a funcționa după 2020 din perspectiva conformității instalației cu Directiva privind emisiile industriale (2010/75/UE) și cu standardele conexe mai stricte pentru instalațiile de ardere de mari dimensiuni, Comisia observă că Germania nu mai estimează profituri nerealizate pentru această instalație în calculul revizuit (considerentul 263).
- (408) Comisia a exprimat anterior îndoeli cu privire la incertitudinile legate de proiecțiile viitoare (considerentul 129 din decizia de inițiere a procedurii). În prezent, Comisia observă că, în calculul revizuit, se utilizează date de piață verificabile și independente, disponibile fie imediat înainte de data închiderii (pentru unitățile închise), fie la momentul transmiterii calculului revizuit (pentru unitățile încă în exploatare) (considerentul 67). Calculul revizuit ia în considerare, de asemenea, doar o perioadă limitată de timp pentru estimarea profiturilor nerealizate, ceea ce reduce în mod semnificativ incertitudinile legate de proiecțiile viitoare. În plus, rata de actualizare (CMPC de 7,5 %) aplicată în scopul actualizării atât a profiturilor nerealizate, cât și a compensației pare a fi plauzibilă, având în vedere intervalul de timp scurt aferent profiturilor nerealizate (a se vedea considerentul 264). Prin urmare, Comisia concluzionează că îndoielile sale cu privire la incertitudinile legate de proiecțiile viitoare au fost înlăturate.
- (409) În ceea ce privește îndoilele cu privire la prețul combustibilului și al CO<sub>2</sub> (a se vedea considerentul 130 din decizia de inițiere a procedurii), Comisia subliniază că, în calculul revizuit al Germaniei, se iau în considerare așteptările actualizate și bazate pe piață în ceea ce privește prețul CO<sub>2</sub>, al combustibilului și al energiei electrice <sup>(159)</sup>. Acest aspect joacă un rol important în evaluarea rentabilității centralelor electrice în cauză, deoarece prețurile energiei electrice influențează veniturile din vânzarea energiei electrice și prețurile CO<sub>2</sub> influențează componenta cea mai importantă și incertă a costurilor de exploatare ale centralelor pe bază de lignit. Mai precis, pentru unitățile care s-au închis deja la momentul transmiterii calculului revizuit, calculul revizuit utilizează cotații medii ale produselor de pe piețele la termen de pe bursa EEX dintr-o perioadă de două săptămâni imediat anterioară datelor de închidere respective, în timp ce, pentru unitățile care se închid după transmiterea calculului revizuit, acesta utilizează cotații medii înregistrate între 21 octombrie 2022 și 4 noiembrie 2022.

<sup>(159)</sup> Prețurile combustibililor (cărbune superior și gaz) influențează așteptările privind prețurile energiei electrice, deoarece centralele electrice pe bază de cărbune și gaz acționează, de regulă, ca principalii factori de stabilire a prețurilor de pe piață. Prin urmare, contractele futures privind prețul energiei electrice conțin implicit în cadrul acestora previziuni cu privire la evoluția prețurilor combustibililor.



- (410) Comisia observă, de asemenea, că perioada mult mai scurtă pentru care se iau în considerare profiturile nerealizate reduce incertitudinea legată de prețul preconizat al CO<sub>2</sub> și al energiei electrice. Acest interval de timp se întinde pe doar câțiva ani în viitor, spre deosebire de calculele prezentate de Germania înainte de decizia de inițiere a procedurii, care, în unele cazuri, viza anul 2061. Intervalul de timp mai scurt a permis utilizarea în calculul revizuit a așteptărilor recente și bazate pe piață privind evoluția prețurilor. Piața germană organizată a energiei electrice, cu un proces transparent de stabilire a prețurilor bazat pe oferte competitive, oferă posibilitatea de a asigura contracte de acoperire pentru energia electrică, de exemplu prin intermediul platformei de tranzacționare EEX, care este utilizată de RWE pentru a-și acoperi din punct de vedere financiar vânzările de energie electrică prin achiziții de produse din aceeași gamă de produse precum cele care au fost utilizate pentru a calcula profiturile nerealizate în scenariul contrafactual<sup>(160)</sup>. Utilizarea acestor date reale și verificabile privind prețul pieței ca bază pentru scenariul contrafactual în vederea calculării profiturilor nerealizate consolidează în mod semnificativ soliditatea calculului revizuit, deoarece corespunde comportamentului standard de acoperire al RWE pe un orizont de timp plauzibil.
- (411) Utilizarea unor ipoteze mai recente cu privire la prețuri și a unor termene mai scurte pentru calcularea profiturilor nerealizate prezentate în calculul revizuit este, de asemenea, în conformitate cu punctul 433 din OACME, care prevede obligația introducerii un mecanism de actualizare în cazul în care compensația pentru închiderea centralelor pe bază de cărbune este acordată cu mai mult de trei ani înainte de închiderea efectivă a acestora. În cazul particular al unităților RWE, Comisia consideră că îndoielile inițiale cu privire la caracterul adecvat al prețului preconizat al combustibilului și al CO<sub>2</sub> sunt înlăturate, chiar și atunci când se are în vedere o abordare mai prudentă decât ceea ce ar impune punctul 433 din OACME. În plus față de faptul că ajutorul este acordat cu mai puțin de trei ani înainte de închiderea efectivă a tuturor celor opt unități pentru care Germania prevede profituri nerealizate, proporționalitatea acestuia este, de asemenea, evaluată pe baza unor ipoteze care nu sunt mai vechi de trei ani față de momentul închiderii. Mai mult, profiturile nerealizate estimate care sunt suficiente pentru a depăși valoarea compensației în termeni VAN nu vizează o perioadă mai mare de trei ani de la data închiderii celor opt unități și, de asemenea, nu depășesc un orizont tipic de acoperire al acestor unități (de la momentul la care s-au formulat ipotezele privind parametrii-cheie).
- (412) În ceea ce privește îndoielile exprimate în considerentul 131 din decizia de inițiere a procedurii, în care Comisia afirmă că nu a primit date pentru fiecare dintre unitățile programate pentru închidere, Comisia arată că, în calculul revizuit, sunt incluse date pentru fiecare dintre cele nouă unități ale RWE programate pentru închidere până la 31 martie 2025. Comisia ia act de argumentul Germaniei potrivit căruia acestea sunt suficiente pentru a justifica valoarea compensației (considerentul 266) și consideră că îndoielile sale cu privire la această chestiune sunt înlăturate.
- (413) În ceea ce privește îndoielile exprimate în considerentul 132 din decizia de inițiere a procedurii cu privire la lipsa unei analize de sensibilitate în ceea ce privește prețul CO<sub>2</sub> și al energiei electrice, Comisia observă că, în calculul revizuit, se utilizează, în scenariul contrafactual, date reale și verificabile privind prețul pieței și se simulează comportamentul standard de acoperire al operatorilor centralelor electrice pe bază de lignit într-un orizont de timp realist. Acestea contrastează cu datele prezentate înainte de decizia de inițiere a procedurii, în care s-au utilizat ipoteze care nu se bazează pe piață și care vizau un orizont de timp îndelungat. În plus, în cazul unităților deja închise, pentru calcularea profiturilor lor nerealizate, s-au utilizat cele mai recente proiecții disponibile înainte de închidere, ceea ce, în opinia Comisiei, face ca necesitatea unei analize de sensibilitate să devină caducă. Acest lucru este valabil și pentru cele trei unități care nu au fost încă închise și pentru care Germania prevede, de asemenea, profituri nerealizate. Pentru aceste unități, Comisia consideră că argumentele prezentate în considerentele 395 și 396 demonstrează posibilitatea realistă, în scenariul contrafactual, de fixare a marjelor lor operaționale la momentul transmiterii calculului revizuit, pe baza comportamentului comun al RWE pe piață.
- (414) Comisia consideră că faptul că efectul sistemic al închiderii centralelor electrice pe piața germană a energiei electrice este luat în considerare sub forma unei actualizări a prețurilor energiei electrice în scenariul contrafactual (în comparație cu așteptările reale ale pieței în scenariul factual) contribuie la soliditatea calculului revizuit. În scenariul contrafactual, prețurile energiei electrice sunt mai mici în comparație cu scenariul real, deoarece, în primul caz, funcționează mai multe unități pe bază de lignit, iar cererea poate fi satisfăcută cu capacități de producție relativ mai ieftine. Concret, prețurile energiei electrice în scenariul contrafactual sunt mai mici cu 1,7 % în 2023 și cu 3,2 % în 2026 decât în scenariul factual (a se vedea considerentul 74). Aceasta înseamnă că profiturile nerealizate calculate în scenariul contrafactual pentru unitățile RWE sunt mai mici decât cele care ar fi fost obținute fără a lua în considerare acest efect. Astfel, calculul conduce la estimări mai prudente ale profiturilor nerealizate.

<sup>(160)</sup>A se vedea, de exemplu, BloombergNEF (2019): *Mapping Power Sector Hedges in Europe* (Cartografierea acoperirilor din sectorul energetic al Europei), 13 august 2019; informații disponibile online la adresa: <https://about.bnef.com/>.

- (415) În sfârșit, Comisia observă că alți parametri ai calculului revizuit sunt concepuți astfel încât estimarea profiturilor nerealizate să fie mai prudentă decât calculele prezentate înainte de decizia de inițiere a procedurii. În mod specific, calculul revizuit nu include veniturile din producția de energie termică și de pe piața de echilibrare a energiei electrice, ceea ce subestimează profiturile nerealizate. În plus, calculul presupune că plafonul pe veniturile de pe piață pentru producătorii de energie electrică, care, la momentul transmiterii observațiilor actualizate, fusese aprobat să se aplice numai până la 30 iunie 2023, va fi prelungit până la 30 aprilie 2024, ipoteză care conduce la reducerea profiturilor nerealizate ale centralei Frechen/Wachtberg. În cele din urmă, guvernul german a decis să nu prelungească aplicarea plafonului pe veniturile de pe piață după 30 iunie 2023 <sup>(161)</sup>. Dacă acest lucru ar fi fost luat în considerare în calculul revizuit, profiturile nerealizate de centrala Frechen/Wachtberg ar fi fost mai mari cu 181 de milioane EUR în termeni VAN. De asemenea, calculul presupune că unitățile Neurath D și E vor fi închise la 31 martie 2025, iar profiturile nerealizate sunt incluse numai începând cu data respectivă, în timp ce acestea ar putea să se închidă la sfârșitul lunii martie 2024 și, prin urmare, să aibă profituri nerealizate mai mari, ținând seama de celelalte luni ale anului 2024 și de anul 2025 (considerentul 259).
- (416) În ceea ce privește afirmațiile părților terțe cu privire la durata neexplicată a perioadei de calcul a profiturilor nerealizate din calculul revizuit (a se vedea considerentul 194), Comisia observă că perioada respectivă nu depășește ceea ce Germania a considerat necesar pentru a demonstra că profiturile nerealizate depășesc compensația. În ceea ce privește plafonul pe veniturile de pe piață aplicat în Germania între 1 decembrie 2022 și 30 iunie 2023 în temeiul Regulamentului (UE) 2022/1854 al Consiliului <sup>(162)</sup>, situația juridică din Germania se reflectă în calcule; plafonul în sine nu face obiectul prezentei proceduri. În orice caz, argumentul părții terțe respective este irelevant, deoarece cele trei unități ale RWE despre care se presupune că beneficiază de un tratament mai favorabil în contextul plafonului pe veniturile de pe piață nu sunt incluse în calculul revizuit al profiturilor nerealizate ale RWE prezentat de Germania, deoarece acestea se închid numai după 2030 sau la sfârșitul anului 2030 și, prin urmare, nu au niciun impact asupra calculului revizuit.
- (417) În ceea ce privește argumentul părții terțe respective potrivit căruia centralele pe bază de lignit ale RWE profită în prezent de Legea privind menținerea centralelor electrice de rezervă (considerentul 208), Comisia observă că unitățile pe bază de lignit care intră sub incidența legii respective <sup>(163)</sup> sunt diferite de cele vizate de măsura RWE modificată. Prin urmare, nu există nicio suprapunere între unitățile pe bază de lignit sprijinite de măsura notificată și cele sprijinite de Legea privind menținerea centralelor electrice de rezervă.
- (418) În sfârșit, în ceea ce privește argumentul unei părți terțe potrivit căruia calculul profiturilor nerealizate ale RWE ar trebui să țină seama, de asemenea, de eventualul sprijin de stat pentru extinderea centralelor electrice pe gaz adaptate pentru utilizarea hidrogenului pe amplasamentele unităților pe bază de lignit închise (considerentul 193), Comisia este mulțumită de explicațiile Germaniei în această privință, și anume că orice noi măsuri separate pentru trecerea la o producție de energie electrică neutră din punct de vedere climatic ar urma să acorde sprijin prin licitații generale și transparente deschise tuturor întreprinderilor și astfel de noi măsuri nu ar urma să garanteze acordarea sprijinului pentru RWE (a se vedea considerentul 273). În plus, în cazul în care un astfel de nou sprijin ar fi acordat RWE, acesta ar viza costuri eligibile diferite, și anume costuri legate de construirea unei centrale noi.

#### 6.3.3.1.3.2. Mecanismul de închidere amânată și mecanismul de instituire a rezervei

- (419) Astfel cum se prevede în tabelul 3, o instalație a RWE va face obiectul mecanismului de închidere amânată și va primi o compensație pentru perioada în care rămâne în mecanism (2029-2033), după care va fi închisă definitiv. Germania a susținut că, pentru mecanismul de închidere amânată, compensația aferentă se acordă în mod independent, acesta neafectând compensația în temeiul măsurii notificate (considerentul 35).

<sup>(161)</sup> Informații disponibile online la adresa: [https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Downloads/F/faq-abschoepfung-von-zufallsge-winnen.pdf?\\_\\_blob=publicationFile&v=4](https://www.bmwk.de/Redaktion/DE/Downloads/F/faq-abschoepfung-von-zufallsge-winnen.pdf?__blob=publicationFile&v=4).

<sup>(162)</sup> Regulamentul (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie (JO L 261I, 7.10.2022, p. 1).

<sup>(163)</sup> A se vedea tabelul 1 din Decizia Comisiei din 30 septembrie 2022 în cazul SA.103662 – Rezervă temporară de alimentare cu energie pe bază de lignit pentru economisirea gazelor (JO C 439, 18.11.2022, p. 1).

- (420) Astfel cum se menționează în considerentul 133 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a constatat, cu titlu preliminar, că sumele compensatorii aferente mecanismului de închidere amânată sunt indisolubil legate de compensația pentru închidere. Comisia a avut îndoieli cu privire la faptul că mecanismul de închidere amânată constituie o măsură separată, care nu trebuie luată în considerare atunci când se evaluează proporționalitatea.
- (421) În considerentele 120-123 din decizia de extindere, Comisia a analizat suplimentar observațiile prezentate de Germania și a concluzionat, în această etapă, că nu pare să existe nicio suprapunere între calculele pentru cele două instrumente.
- (422) Comisia își menține opinia și concluzionează că nu există nicio suprapunere. Având în vedere explicațiile furnizate de Germania și RWE (a se vedea considerentele 276 și 179), Comisia este de părere că plățile aferente mecanismului de închidere amânată nu sunt relevante, deoarece calculul revizuit în ceea ce privește compensația pentru închiderea anticipată în temeiul măsurii notificate nu include instalația (Niederaußem G sau H) care ar urma să fie transferată mecanismului de închidere amânată. În plus, remunerația pentru mecanismul de închidere amânată nu ar trebui să fie luată în considerare în evaluarea proporționalității măsurii RWE modificate, întrucât cele două sunt instrumente separate:
- (a) în primul rând, măsura notificată acordă o compensație pentru profiturile nerealizate cauzate de impunerea închiderii anticipate a instalațiilor pe bază de lignit ale RWE, în timp ce mecanismul de închidere amânată acordă o compensație operatorilor pentru instalațiile care au fost puse în regim de rezervă. În cazul RWE, aceasta înseamnă o instalație – Niederaußem G sau H, care va fi transferată mecanismului de închidere amânată la 31 decembrie 2029 și va fi închisă integral la 31 decembrie 2033;
  - (b) în al doilea rând, măsura notificată și mecanismul de închidere amânată vizează perioade de timp diferite. Măsura notificată se referă la închiderea definitivă a instalațiilor începând cu 31 decembrie 2033, în timp ce mecanismul de închidere amânată vizează perioada de timp petrecută în mecanismul de închidere amânată, și anume de la 31 decembrie 2029 până la 31 decembrie 2033. Acesta este cazul Niederaußem G sau H, singura unitate a RWE care este inclusă în mecanismul de închidere amânată. În cazul Niederaußem G sau H, intrarea în mecanismul de închidere amânată are loc la 31 decembrie 2029, iar închiderea definitivă are loc la 31 decembrie 2033. Aceasta înseamnă că nu există nicio suprapunere în ceea ce privește calendarul de desfășurare a operațiunilor între măsura notificată și intrarea în mecanismul de închidere amânată a Niederaußem G sau H. În plus, Niederaußem G sau H nu este inclusă în calculul revizuit (a se vedea considerentul 66);
  - (c) în al treilea rând, măsura notificată și mecanismul de închidere amânată urmează o logică diferită, iar remunerația se calculează în mod diferit. Pentru măsura notificată, remunerația se calculează pe baza a diferite date de intrare și previziuni privind profiturile nerealizate, și anume este o remunerație orientată spre viitor, care analizează doar anii de după închidere, în timp ce calculul aferent mecanismului de închidere amânată se realizează pe baza profiturilor nerealizate într-o formulă care verifică profitabilitatea din ultimii trei ani, adică este retrospectivă prin natura sa, analizând numai anii anteriori intrării în mecanismul de închidere amânată. În plus, calculul profiturilor nerealizate nu include compensația pentru mecanismul de închidere amânată. Prin urmare, nu există nicio suprapunere a costurilor/profiturilor vizate de aceste două instrumente;
  - (d) în al patrulea rând, dispoziția din Legea privind închiderea (secțiunea 45), potrivit căreia prima plată a compensației are loc la sfârșitul anului în care o instalație pe bază de lignit este închisă definitiv pentru prima dată sau transferată mecanismului de închidere amânată, se referă la momentul plății compensației, iar nu la măsura notificată ca atare. Astfel, măsura notificată și mecanismul de închidere amânată nu sunt indisolubil legate între ele, iar plata măsurii notificate nu este condiționată de mecanismul de închidere amânată și viceversa.

- (423) În plus, Comisia este de părere că mecanismul de închidere amânată și măsura notificată sunt două măsuri separate, având în vedere, de asemenea, criteriile stabilite în jurisprudență. Curtea a statuat că nu este exclus ca mai multe intervenții succesive ale statului să trebuiască, în vederea aplicării articolului 107 alineatul (1) TFUE, să fie privite ca o intervenție unică. O astfel de situație poate apărea, în special atunci când mai multe intervenții consecutive sunt, având în vedere succesiunea lor în timp, finalitatea lor și situația întreprinderii la momentul acestor intervenții, atât de strâns legate între ele încât este imposibilă separarea lor <sup>(164)</sup>. În cazul de față, cele două măsuri sunt separate în două perioade de timp diferite [a se vedea considerentul 423 litera (b)]. Acestea au un scop diferit, deoarece mecanismul de închidere amânată deservește piața în situații de urgență și acordă o compensație operatorilor pentru menținerea unităților în regim de rezervă, în timp ce măsura notificată acordă o compensație pentru profiturile nerealizate ca urmare a renunțării treptate la lignit, dar nu obligă operatorii să continue producția de energie electrică în anumite condiții. În plus, cele două măsuri au două temeuri juridice diferite: mecanismul de închidere amânată este reglementat în temeiul articolului 50 din Legea privind închiderea, în timp ce valoarea compensației și detaliile gestionării sale sunt reglementate în temeiul articolului 44 din Legea privind închiderea și al contractului din 2021 și al documentelor de modificare a acestora. În sfârșit, mecanismul de închidere amânată este gestionat de operatorii de sistem și de operatorii de sistem de transport, ceea ce nu este cazul măsurii notificate. Din aceste motive, măsurile nu sunt strâns legate între ele și, prin urmare, nu sunt indisciabile între ele. Astfel, mecanismul de închidere amânată și măsura notificată nu pot fi considerate o singură măsură nici în lumina jurisprudenței relevante.
- (424) În sfârșit, în ceea ce privește argumentul prezentat de o parte terță referitor la un impact potențial asupra profiturilor nerealizate ale RWE al transferului a trei unități (Niederaußem K, Neurath F și Neurath G) într-o rezervă până la 31 decembrie 2033 (considerentul 196), Comisia observă că aceste unități nu sunt relevante pentru evaluarea măsurii RWE modificate. Acest lucru se datorează faptului că aceste unități sunt programate să se închidă în 2030, iar Germania nu a furnizat calcule specifice pe termen lung pentru cele șapte unități care se închid după 2027, deoarece datele existente în calculul revizuit privind unitățile care se închid înainte de 2027 sunt deja suficiente pentru a justifica valoarea compensației în temeiul măsurii RWE modificate. De asemenea, Comisia ia act de explicația Germaniei potrivit căreia aceste rezerve potențiale noi nu sunt prevăzute nici în Legea de modificare, nici în contractul adițional, însă vor trebui să fie definite din punct de vedere juridic în viitor în cazul în care Germania decide să introducă astfel de rezerve (considerentul 278).
- (425) În concluzie, Comisia este de părere că remunerația primită de RWE pentru instalația transferată mecanismului de închidere amânată și mecanismului de rezervă potențială nu este relevantă pentru evaluarea proporționalității măsurii RWE modificate.

#### 6.3.3.1.3.3. Scenariile alternative prezentate de Germania

- (426) Scenariile alternative pe care Germania le-a prezentat înainte de decizia de inițiere a procedurii (a se vedea considerentele 50, 54 și 134 din decizia de inițiere a procedurii) nu sunt relevante pentru evaluarea măsurii RWE modificate, întrucât închiderea centralelor RWE a fost, în orice caz, devansată până în 2030, iar opțiunea de defacțare cu concentrarea eforturilor la începutul perioadei nu a fost luată în considerare pentru calculul revizuit al profiturilor nerealizate ale RWE.

#### 6.3.3.1.3.4. Costurile suplimentare de reabilitare a minelor

- (427) În conformitate cu punctul 425 din OACME, compensația pentru încetarea anticipată a activităților profitabile legate de cărbune „[poate] acoperi și costurile suplimentare suportate de întreprinderi, de exemplu în ceea ce privește costurile sociale și de mediu suplimentare, în cazul în care aceste costuri sunt cauzate în mod direct de încetarea anticipată a activităților profitabile. Costurile suplimentare nu pot include costuri pe care întreprinderile le-ar fi suportat în conformitate cu scenariul contrafactual”.
- (428) În contextul măsurii RWE modificate, Germania a prezentat numai calculul revizuit al profiturilor nerealizate – și, mai precis, al profiturilor nerealizate ale unităților RWE care se închid până la 31 martie 2025 –, iar acest calcul arată că VAN a profiturilor nerealizate ale acestor unități este mai mare decât VAN a compensației (considerentele 64 și 65). Calculul revizuit nu include costurile suplimentare pentru reabilitarea minelor (considerentul 269).

<sup>(164)</sup> Hotărârea din 4 iunie 2015, Comisia/MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, punctul 97.

- (429) Prin urmare, întrucât nu sunt incluse costuri suplimentare pentru reabilitarea minelor în calculul revizuit, iar profiturile nerealizate pentru centralele electrice este suficient pentru a justifica compensația acordată RWE, nu este necesar să se cuantifice și să se evalueze eventualele costuri suplimentare de reabilitare a minelor pe care RWE le-ar putea suporta ca urmare a devansării închiderii.

#### 6.3.3.1.3.5. Concluzie privind proporționalitatea

- (430) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura RWE modificată este proporțională.

#### 6.3.3.1.4. Cumulare

- (431) Comisia observă că Germania va asigura respectarea normelor privind cumularea pentru a exclude supracompensarea, în conformitate cu punctele 56 și 57 din OACME (considerentul 83).

- (432) Anumite părți terțe au susținut că măsura, împreună cu alte măsuri germane, cum ar fi APG, mecanismul de închidere amânată, mecanismele de asigurare a capacității etc., ar putea conduce la supracompensare, întrucât aceleași costuri eligibile ar putea fi cumulate (a se vedea considerentele 196 și 206). Comisia nu este de acord cu acest punct de vedere. Costurile eligibile ale măsurii notificate se referă la profiturile nerealizate, în timp ce, de exemplu, mecanismul de închidere amânată este o măsură separată privind costuri eligibile diferite, astfel cum a concluzionat Comisia în secțiunea 6.3.3.1.3.2. Acest lucru este valabil și pentru alte mecanisme de asigurare a capacității sau, de exemplu, pentru APG, care nu se referă la profiturile nerealizate ale RWE ca urmare a închiderii anticipate a centralelor electrice pe bază de lignit. Punctul 56 din OACME se referă la cumularea acelorași costuri eligibile. Prin urmare, Comisia este de părere că nu există cumulare în ceea ce privește măsura notificată din perspectiva punctelor 56 și 57 din OACME.

#### 6.3.3.1.5. Transparență

- (433) Comisia observă că Germania a confirmat că va asigura respectarea cerințelor de transparență prevăzute la punctele 58, 59 și 61 din OACME (a se vedea considerentul 84).

#### 6.3.3.2. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale

- (434) În conformitate cu punctul 434 din OACME, statul membru trebuie să identifice și să cuantifice beneficiile ecologice preconizate ale măsurii, dacă este posibil sub forma ajutorului pe tonă de emisii de CO<sub>2</sub> echivalent evitate. În plus, Comisia va aprecia în mod favorabil faptul că măsurile includ o anulare voluntară a certificatelor de emisii de CO<sub>2</sub> la nivel național.

- (435) În conformitate cu punctul 435 din OACME, este important să se asigure că măsura este structurată astfel încât să limiteze la minimum orice denaturare a concurenței pe piață. În absența unei proceduri de ofertare concurențiale, Comisia va evalua efectele ajutorului asupra concurenței și a schimburilor comerciale pe baza modului în care a fost concepută măsura și a efectului acesteia asupra pieței relevante.

- (436) În primul rând, astfel cum se descrie în considerentul 18, Germania a estimat că măsura notificată va conduce la o reducere a emisiilor cu o cantitate brută de 51 de milioane de tone de CO<sub>2</sub>. Prin urmare, Germania a identificat și a cuantificat beneficiile ecologice preconizate ale măsurii notificate sub forma ajutorului pe tonă de emisii de CO<sub>2</sub> echivalent evitate. În al doilea rând, Comisia salută, de asemenea, faptul că Legea privind închiderea introduce anularea anuală a certificatelor de emisii de CO<sub>2</sub> la nivel național, astfel cum se descrie în considerentul 19. Legea privind închiderea prevede anularea certificatelor de emisii de CO<sub>2</sub> care corespund reducerilor suplimentare de emisii determinate de închiderea instalațiilor electrice pe bază de lignit, ținând seama de intervenția rezervei pentru stabilitatea pieței. La stabilirea numărului de certificate de CO<sub>2</sub> care vor fi anulate, Germania ar urma să ia în considerare tehnologiile de înlocuire. Prin urmare, Comisia este de părere că este îndeplinită cerința de la punctul 434 din OACME.

- (437) În ceea ce privește punctul 435 din OACME, Comisia subliniază că existența unei proceduri de ofertare concurențiale pentru a asigura limitarea la minimum a denaturării concurenței și a schimburilor comerciale ar trebui să fie opțiunea preferată atunci când se concepe o măsură. Cu toate acestea, astfel cum se descrie în considerentul 32, autoritățile germane au prezentat argumente valabile, precum și motivul pentru care o procedură de ofertare concurențială nu ar trebui să fie aplicabilă în cazul de față, iar Comisia a fost de acord cu acest punct de vedere (considerentul 388 și următoarele). Prin urmare, Comisia acceptă în mod excepțional absența unei proceduri de ofertare concurențiale în cazul de față. În absența unei proceduri de ofertare concurențiale, Comisia va evalua efectele ajutorului asupra concurenței și a schimburilor comerciale pe baza modului în care a fost concepută măsura și a efectului acesteia asupra pieței relevante.
- (438) Comisia observă, astfel cum se subliniază în considerentul 333, că măsura notificată are un efect asupra concurenței pe piața energiei electrice. Astfel, aceasta va afecta concurența în Germania și în zonele învecinate și este probabil să afecteze ordinea de merit și, prin urmare, prețul angro al energiei electrice.
- (439) Cu toate acestea, Comisia este de părere că modul în care a fost concepută măsura notificată evită efectele negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale. În primul rând, măsura notificată este limitată în timp, în special având în vedere devansarea renunțării treptate la lignit până în 2030. În al doilea rând, măsura notificată este proporțională și rămâne sub profiturile nerealizate estimate ale RWE, și anume calculul revizuit pentru măsura RWE modificată estimează profiturile nerealizate ale centralelor electrice pe bază de lignit ale RWE care fac obiectul unei închideri anticipate la 2,2 miliarde EUR în 2022, comparativ cu VAN a compensației convenite de 1,7 miliarde EUR. Prin urmare, VAN a compensației este mai mică decât profiturile nerealizate estimate (a se vedea considerentul 64) și, astfel, nu este de natură să îmbunătățească poziția financiară a beneficiarului. Comisia observă că aceste două aspecte legate de conceperea măsurii notificate atenuează riscul unor efecte negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale.
- (440) Părțile terțe și-au exprimat îngrijorarea cu privire la evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale (a se vedea considerentele 224-229). Acestea susțin că, prin intermediul măsurii notificate, operatorii din sectorul lignitului vor fi în măsură să pătrundă sau să își consolideze pozițiile pe piețele învecinate, de pildă în sectorul energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, în detrimentul concurenților lor. De exemplu, dacă operatorii din sectorul lignitului lignit investesc în centrale de producere a energiei electrice cu capital intensiv în vederea utilizării surselor regenerabile de energie, acest lucru ar conduce la denaturarea semnificativă a concurenței. Unele părți terțe au susținut, de asemenea, că, prin acordarea compensației, se încalcă articolul 106 coroborat cu articolul 102 din TFUE, întrucât aceasta consolidează presupusa poziție a RWE în calitate de producător dominant de energie electrică pe piață, într-o situație în care piața se restrânge oricum în favoarea RWE (a se vedea considerentul 220).
- (441) Germania contestă afirmația părților terțe potrivit căreia compensația aduce beneficii RWE pe piața europeană și că măsura notificată contravine articolului 106 coroborat cu articolul 102 din TFUE (a se vedea considerentul 274). Germania a susținut că măsura notificată nu denaturează sau nu amenință să denatureze concurența și nu afectează schimburile comerciale dintre statele membre, întrucât RWE nu deține o poziție dominantă pe piață (a se vedea considerentul 274).
- (442) Comisia nu este de acord cu aceste puncte de vedere ale părților terțe. Astfel, în primul rând, Comisia a evaluat scenariul contrafactual și l-a considerat plauzibil, ceea ce înseamnă că centralele pe bază de lignit ar fi continuat să funcționeze până la o dată ulterioară datei de închidere prevăzută și, prin urmare, RWE ar fi acumulat profituri. Prin urmare, întrucât RWE nu este mai bine poziționată în scenariul factual în comparație cu scenariul contrafactual, rezultă că nu poate exista un avantaj necuvenit care ar permite RWE să pătrundă pe piețele învecinate sau să își consolideze poziția pe piață. În al doilea rând, renunțarea treptată la lignit va reduce capacitatea de pe piață și va permite altor părți, inclusiv producătorilor de energie din surse regenerabile, să pătrundă pe piață sau să își consolideze poziția pe aceasta. Prin urmare, RWE nu beneficiază de un avantaj concurențial în comparație cu concurenții săi ca urmare a măsurii RWE modificate. În al treilea rând, având în vedere că RWE beneficiază de compensație pentru profiturile nerealizate, pe care le-ar fi realizat în absența renunțării treptate la lignit, RWE ar fi avut posibilitatea de a face noi investiții și în absența măsurii notificate. Prin urmare, măsura notificată nu va consolida poziția RWE pe piața relevantă. În cele din urmă, orice evaluare în temeiul articolelor 102 și 106 din TFUE nu face obiectul prezentei decizii, întrucât prezenta procedură oficială de investigare vizează articolul 107 din TFUE. Comisia subliniază, de asemenea, că, astfel cum a confirmat Germania, întreprinderii RWE nu i s-a garantat acordarea vreunui ajutor ulterior pentru investiții ca urmare a închiderii centralelor sale electrice. Un astfel de ajutor, în cazul în care va fi acordat, va fi inclus într-o măsură separată acordată prin licitații concurențiale (a se vedea considerentul 273).

- (443) O parte terță a susținut că măsura va avantaja RWE în mod nejustificat și, pentru a evita acest lucru, ar trebui instituite angajamente suplimentare, astfel cum s-a procedat în cazul de restructurare a British Energy plc („cazul BE”) <sup>(165)</sup> (a se vedea considerentul 227). Comisia nu este de acord cu acest punct de vedere. Cazul BE a fost evaluat în temeiul Orientărilor Comisiei privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate („Orientările S&R”) <sup>(166)</sup>, care abordează o situație în care o întreprindere aflată în dificultate are nevoie de ajutor pentru salvare sau restructurare. Întrucât beneficiarul unor astfel de situații nu poate rămâne pe piață fără intervenția statului, pot fi necesare măsuri suplimentare pentru a evita denaturarea suplimentară a concurenței în temeiul Orientărilor S&R. În schimb, RWE nu este o întreprindere aflată în dificultate (a se vedea considerentul 456), iar măsura notificată nu abordează o situație de salvare sau de restructurare, ci mai degrabă o încetare anticipată a unei activități profitabile. Prin urmare, cazul BE nu poate fi utilizat ca analogie în cazul de față.
- (444) De asemenea, o parte terță a făcut referire la așa-numita „hotărâre în materie de climă” a Curții Constituționale germane din 24 martie 2021, potrivit căreia o renunțare treptată până în 2038 intervine prea târziu pentru a se putea îndeplini obiectivele climatice ale Germaniei și, astfel, măsura nu își atinge obiectivul. Prin urmare, potrivit acestei părți terțe, s-ar putea afirma că efectele negative depășesc efectele pozitive, deoarece măsura nu contribuie la atingerea obiectivelor climatice necesare ale Germaniei (a se vedea considerentul 226). Comisia observă că dezafectarea instalațiilor RWE a fost devansată până în 2030, compensația fiind prevăzută numai pentru unitățile care se închid până cel târziu în 2025. Prin urmare, argumentul invocat de partea terță respectivă nu este relevant.
- (445) În concluzie, Comisia este de părere că sunt îndeplinite cerințele de la punctul 435 din OACME, iar măsura notificată este concepută astfel încât să evite efectele negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale.

6.3.4. *Evaluarea efectelor pozitive ale ajutorului în raport cu efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale*

- (446) Astfel cum se prevede la punctele 71 și 72 din OACME, Comisia va pune în balanță efectele negative identificate ale măsurii de ajutor asupra concurenței și a condițiilor schimburilor comerciale cu efectele pozitive ale ajutorului preconizat asupra activităților economice care beneficiază de sprijin, inclusiv contribuția acestuia la protecția mediului și la obiectivele politicii energetice și, în special, la tranziția către activități durabile din punctul de vedere al mediului și la realizarea obiectivelor obligatorii din punct de vedere juridic în conformitate cu Legea europeană a climei și obiectivele Uniunii în domeniul energiei și al climei pentru 2030. Cu ocazia evaluării comparative, Comisia va acorda o atenție specială articolului 3 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului <sup>(167)</sup> privind taxonomia UE, inclusiv principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative”, sau altor metodologii comparabile.
- (447) Efectele negative ale măsurii asupra concurenței și a schimburilor comerciale trebuie să fie suficient de limitate, astfel încât bilanțul general al măsurii să fie pozitiv. Potrivit punctului 73 din OACME, Comisia va considera că o măsură de ajutor este compatibilă cu piața internă numai în cazul în care efectele pozitive depășesc efectele negative.
- (448) Curtea a precizat că, pentru a evalua dacă o măsură modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, Comisia trebuie să realizeze o evaluare comparativă a efectelor pozitive ale ajutorului avut în vedere pentru dezvoltarea activităților pe care acesta urmărește să le susțină și a efectelor negative pe care acest ajutor le poate avea asupra pieței interne <sup>(168)</sup>.

<sup>(165)</sup> Decizia Comisiei din 27 noiembrie 2002 privind ajutorul de stat NN 101/2002 – Regatul Unit – Ajutor pentru salvare în favoarea British Energy plc.

<sup>(166)</sup> Comunicarea Comisiei – Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO C 249, 31.7.2014, p. 1).

<sup>(167)</sup> Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

<sup>(168)</sup> Hotărârea din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia, ECLI:EU:C:2020:742, punctul 101.

- (449) În ceea ce privește partea negativă a bilanțului realizat, astfel cum se descrie în considerentul 439, măsura notificată va afecta concurența în Germania și în zonele învecinate și va modifica ordinea de merit. Cu toate acestea, astfel cum se descrie în secțiunea 6.3.3.2, măsura RWE modificată este concepută astfel încât să se evite efectele negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale. În special, măsura RWE modificată îi permite beneficiarului să își consolideze poziția pe piață sau să pătrundă pe piețe noi într-un mod care nu ar fi fost posibil în scenariul contrafactual.
- (450) În ceea ce privește partea pozitivă a bilanțului, Comisia observă că renunțarea treptată la producția de energie electrică pe bază de lignit va facilita dezvoltarea unei capacități suplimentare de energie electrică pe baza altor tehnologii, și anume SRE, și îi va permite Germaniei să își atingă obiectivul de neutralitate climatică potrivit celor preconizate, și anume obiectivul intermediar până în 2030 și obiectivul final până în 2045 (a se vedea secțiunea 6.3.2). În plus, ajutorul va produce efecte pozitive în ceea ce privește beneficiile pentru mediu, cum ar fi scăderea semnificativă a emisiilor de CO<sub>2</sub> de ordinul a milioane de tone de CO<sub>2</sub> pe an, ceea ce ar putea reprezenta aproximativ 40 % din emisiile de CO<sub>2</sub> din Germania (considerentele 16 și 17). Aceste reduceri nu ar avea loc în același interval de timp în absența măsurii notificate, întrucât RWE nu ar fi motivată să înceteze activitățile instalațiilor sale pe bază de lignit profitabile. În plus, măsura notificată oferă previzibilitate în ceea ce privește închiderea centralelor pe bază de lignit, ceea ce va asigura securitatea aprovizionării și va oferi garanții operatorilor din sectorul lignitului în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și alte efecte societale.
- (451) În plus, autoritățile germane au conceput măsura notificată astfel încât să reducă la minimum denaturarea potențială a concurenței care rezultă din măsura notificată, astfel cum se descrie în considerentul 440. Prin urmare, efectele pozitive ale măsurii notificate vor sprijini tranziția către activități durabile din punctul de vedere al mediului și vor contribui la atingerea obiectivelor obligatorii din punct de vedere juridic în conformitate cu Legea europeană a climei și obiectivele Uniunii în domeniul energiei și al climei pentru 2030 prin facilitarea dezvoltării energiei electrice produse din surse alternative de energie, cum ar fi SRE.
- (452) În plus, măsura notificată este conformă cu principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative”, întrucât măsura notificată nu sprijină desfășurarea de activități economice care ar aduce prejudicii semnificative vreunui obiectiv de mediu, cum ar fi creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră. Dimpotrivă, obiectivul măsurii notificate este de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră și de a facilita dezvoltarea energiei electrice produse din surse alternative de energie, cum ar fi SRE.
- (453) Prin urmare, efectele pozitive ale măsurii notificate depășesc efectele temporare asupra concurenței în Germania și în zonele învecinate, deoarece măsura notificată va permite realizarea unor reduceri mai mari ale emisiilor de gaze cu efect de seră și este concepută astfel încât să limiteze denaturarea concurenței, deoarece este limitată în timp, în special având în vedere devansarea renunțării treptate până în 2030, este proporțională și se situează sub valoarea profiturilor nerealizate estimate ale RWE (a se vedea considerentul 440). În ansamblu, măsura notificată este conformă cu obiectivele articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, deoarece facilitează dezvoltarea activității economice de producere a energiei electrice din surse alternative, un astfel de ajutor nemodificând în mod nefavorabil concurența într-o măsură care contravine interesului comun.
- (454) În concluzie, Comisia este de părere că sunt îndeplinite cerințele de la punctele 71-73 din OACME. Prin urmare, Comisia consideră că efectele pozitive ale măsurii notificate depășesc potențialele sale efecte negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale.

### 6.3.5. *Întreprinderi aflate în dificultate și care fac obiectul unui ordin de recuperare*

- (455) Comisia observă că Germania a confirmat că RWE nu este o întreprindere aflată în dificultate și că aceasta nu face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat (considerentele 81 și 82). Prin urmare, măsura RWE modificată este conformă cu punctele 14 și 15 din OACME <sup>(169)</sup>.

<sup>(169)</sup> Acest lucru implică, de asemenea, faptul că nu se poate face o comparație cu cazul de restructurare British Energy plc, astfel cum sugerează una dintre părțile terțe.



6.3.6. *Concluzie privind compatibilitatea ajutorului*

(456) În concluzie, Comisia consideră că măsura RWE modificată este compatibilă cu piața internă, deoarece facilitează dezvoltarea unei activități economice și nu modifică în mod nejustificat condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. În plus, efectele pozitive ale ajutorului depășesc efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale. Prin urmare, măsura RWE modificată este compatibilă cu secțiunea 4.12.1 din OACME și cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

**7. CONCLUZIE**

(457) Măsura RWE modificată este compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, având în vedere dispozițiile relevante ale OACME,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

*Articolul 1*

Măsura de ajutor de stat pe care Republica Federală Germania intenționează să o pună în aplicare în favoarea RWE, în valoare de 2,6 miliarde EUR, este compatibilă cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În consecință, se autorizează punerea în aplicare a ajutorului de stat în valoare de 2,6 miliarde EUR.

*Articolul 2*

Prezenta decizie se adresează Republicii Federale Germania.

Adoptată la Bruxelles, 11 decembrie 2023.

*Pentru Comisie*  
Margrethe VESTAGER  
Vicepreședintă executivă